मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना, २०८१

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, तनहुँ

विषय - सूची

विवरण **पेज नं.**

परिच्छेद - १

१. जिल्लाको सङ्क्षिप्त परिचय २

१.१. तनहूँ जिल्लाको सङ्क्षिप्त परिचय ३

१.२ भौगोलिक अवस्थिति ३

१.३ भू-उपयोगको अवस्था ३

१.४ जनसङ्ख्या तथा सामाजिक बनोट ४

१.५ राजनैतिक विभाजन ४

१.६ विपद्को पृष्ठभूमि ४

१.७ मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना को आवश्यकता र सान्दर्भिकता ८

१.८ मार्गदर्शक ऐन कानून, नीति/रणनीति तथा कार्यविधिहरु ९

परिच्छेद - २

२. विपद् प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य १०

२.१ समष्टिगत उद्देश्य १०

२.२ निर्दिष्ट उद्देश्यहरु ११

२.३ योजनाबाट अपेक्षित नतिजा/परिणाम ११

२.४. मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना को सामान्य सिद्धान्तहरु/रणनीतिहरु ११

२.५ मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना का सीमाहरु (Limitations) १२

परिच्छेद - ३

३.१ प्रकोपको नक्साङ्कन, जोखिम तथा सङ्कटासन्नता विश्लेषण १२

३.२ प्रकोप नक्साङ्कन १३

३.३ प्रकोपको प्राथमिकीकरण १५

३.४ जोखिम तथा सङ्कटाभिमुखता नक्साङ्कन १६

परिच्छेद - ४

४.१ क्षमता विश्लेषण/स्रोत साधनको आँकलन १७

४.१.१ संस्थागत क्षमता १७

४.१.२ सामुदायिक क्षमता ३५

परिच्छेद - ५

५.१ विषयगत क्षेत्र ३६

५.१.१ विषयगत क्षेत्रको आवश्यकता र औचित्यता ३६

५.१.२ विषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको विवरण ३६

५.१.३ निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी ३८

परिच्छेद - ६

६.१ विषयगत क्षेत्रको पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना ४०

६.२ जिल्लाको समष्टिगत पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना ७१

६.३ मौसमजन्य पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना ७४

परिच्छेद - ७

७.१ योजनाको कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति ७८

७.१.१ योजनाको कार्यान्वयन ७८

७.१.२ पुनरावलोकन रणनीति ७८

परिच्छेद - ८

८.१ प्रतिवेदन, अभिलेखन तथा अनुमोदन ७९

८.१.१ प्रतिवेदन अभिलेखन ७९

८.१.२ अनुमोदन ७९

सङ्क्षिप्त रुप

IRA- Initial Rapid Assesment

MIRA-Multi Sectoral Initial Rapid Assesment

CSDA – Cluster Specific Detail Assessment

PDNA-Post Disaster Need Assesment

RRT- Rapid Rescue Team

QRT- Quick Response Team

CBRRT- Community Based Rapid Rescue Team

DDRT- District Disaster Response Team

NRCS – Nepal Red Cross Society

NFI- Non Food Item

FMR- First Medical Responder

MoHA – Ministry of Home Affairs

NDRRMA – National Disaster Risk Reduction Management Authority

जि.वि.व्य.स.- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

प्र.वि.व्य.का.स.--प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति

रा.वि.जो.न्यू.तथा व्य.प्रा.-राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

ने.रे.सो.- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

ने.वि.प्रा.-नेपाल विद्युत प्राधिकरण

शुभकामना

नेपालको करिब-करिब बिच भागमा पर्ने तनहूँ जिल्ला अन्य पहाडी जिल्लाहरु जस्तै प्राकृतिक तथा मानव सृजित प्रकोपहरुका कारण उच्च जोखिममा रहेको छ । जिल्लाभित्रका मादी र सेती नदी तथा अन्तर जिल्ला सीमा क्षेत्र भएर वहने काली गण्डकी, त्रिशुली र मर्स्याङ्दी नदीको मुख्य जलाधार क्षेत्रको रुपमा रहेकाले बाढी, पहिरोजस्ता जलउत्पन्न प्रकोपहरु, अव्यवस्थित पूर्वाधार विकास, प्राकृतिक स्रोतसाधनको दोहन तथा अव्यवस्थित बसोवासका कारण आगलागी, बाढी पहिरो जस्ता प्रकोपहरुबाट जिल्लावासीहरुले विपदको अवस्था झेल्न परिरहेको अवस्था छ । कुनै पनि वेला विपद् आई पर्छ भन्ने तथ्यलाई ध्यानमा राखी विपद् आउनु पूर्व नै आवश्यक स्रोत साधनको व्यवस्थासहित तयारी हालतमा बस्न र विपद्को समयमा खोज तथा उद्दार गरी आपतकालीन राहत सहयोग एवं सुरक्षा प्रदान गर्न मार्गदर्शक दस्तावेजको रुपमा रहने **मनसुन**, **शीत लहर**, **आगलागी**, **चट्याङ**, **महामारी**, **आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना ,२०८१** प्रकाशन गर्न लागेकोमा खुसी लागेको छ ।

प्रकोप सृजित जोखिमको न्यूनीकरणलाई दिगो विकासको अभिन्न अवधारणाको रुपमा लिइएको छ। भौतिक पूर्वाधार विकास तथा निर्माण पूर्व नै जोखिमको नक्साङ्कन गरी देखापरेका जोखिमहरुको न्यूनीकरण तथा अल्पीकरण गरेर मात्र विकास आयोजनाहरु सञ्चालन गरी विपद् व्यवस्थापनलाई विकास कार्यमा मूलप्रवाहीकरण गर्दा मात्र दिगो विकासको लक्ष्य हासिल हुने तथ्य निर्विवाद छ। नेपालको संविधानले विपद् व्यवस्थापनलाई सङ्घीय, प्रदेश तथा स्थानीय तह गरी तीनवटै तहका सरकारहरुको साझा अधिकारको सूचीमा राखेको छ । जोखिम न्यूनीकरण र विपद् प्रतिकार्य बिच पारस्परिक सम्वन्ध हुन्छ। जोखिमलाई जति न्यूनीकरण गर्न सकियो उति नै जनधनको क्षतिमा कमी आई विपद् प्रतिकार्य सरल र सहज हुन जान्छ । अतः जिल्लाका स्थानीय तहहरुले आ-आफ्ना क्षेत्रमा स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन योजनाहरुको तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु अपरिहार्य छ।

अन्त्यमा, प्रस्तुत योजनालाई अध्यावधिक गर्ने कार्यमा सारभूत सल्लाह र सुझाव दिनु हुने जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुखज्यू, उप-प्रमुखज्यू लगायत सदस्यज्यूहरु, नगरपालिकाका प्रमुखज्यूहरु तथा गाँउपालिकाका अध्यक्षज्यूहरुप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । यसैगरी आवश्यक सूचना तथा तथ्याङ्कहरु उपलव्ध गराई सहयोग गर्नुहुने स्थानीय तह, जिल्लास्थित सुरक्षा निकाय तथा सरकारी कार्यालयहरु, गैर सरकारी संघ/ नेपाल रेडक्रश सोसाइटी तनहूँ शाखा र सम्पादनमा अहोरात्र खटिएका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी लगायत सम्पादक टोली तथा सहयोगी कर्मचारीहरुमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । अन्तमा, प्रभावकारी ढङ्गबाट प्रस्तुत योजना कार्यान्वयन हुने नै छ भन्नेमा विश्वस्त रहेको छु।

धन्यवाद ।

....

जनार्दन गौतम

(प्रमुख जिल्ला अधिकारी)

परिच्छेद - १

१. जिल्लाको संप्क्षित परिचय

१.१. तनहूँ जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

सङ्घिय नेपालको गण्डकी प्रदेशमा अवस्थित तनहूँ प्रकृति, सभ्यता, रहनसहन र जैविक विविधताले सम्पन्न मनोरम ऐतिहासिक पहाडी जिल्ला हो । विविध जातजाति भेषभूषाले भरिपूर्ण बहुल सामाजिक परिवेश, ऐतिहासिक कोट, दरबार, मन्दिरहरु, गुफा, ऋषि मुनिहरुका तपोवन केन्द्रहरु लगायतका महत्वपूर्ण ईमारतहरुको उपस्थिति, त्यसैगरी नेपाली साहित्यिक आकाशका उज्वल नक्षत्रका रुपमा रहेका वन्दनीय महापुरुष आदिकवि भानुभक्त आचार्यको जन्मभूमि र कर्मभूमि, महर्षि पराशरको तपोभूमि तथा महाभारतका रचयिता महर्षि वेदव्यासको जन्मभूमि र कर्मभूमिका रुपमा समेत यस जिल्ला चिरपरिचित रहि आएको छ । ऐतिहासिक गाथा र गरिमामय इतिहास बोकेको यो जिल्लाको नामकरण सम्बन्धमा विभिन्न प्रकारका धारणा रहे तापनि परापुर्वकालदेखि चलिआएका निम्न किम्बदन्तीहरुलाई प्रमुख रुपमा लिइन्छ ।

१. तत्कालीन तनहूँ राज्यको राजधानी तनहूँसुर आसपासका एकैखालका तीनवटा चुचुराहरुलाई त्रितुङ्ग (संस्कृत त्रि.तीन, तुङ्ग.चुचुरा) नामकरण भई क्रमशः तनुङ्ग बनेको । यस भेगका कतिपय गाउँका नामहरू मानहुँ, किहुँ, काहुँ आदिको अन्त्यमा “हुँ” अक्षर आएकोले “तनहूँ” भएको हो भन्ने भनाइ सुनिन्छ । यसैगरी,

२. तनहूँको राजधानी तनहूँसुरमा सानो चिउँडो भएको तनुहुनु (संस्कृतः तनु सानो र हुनु चिउँडो) नाम गरेका ऋषिले तपस्या गरेकाले सो शब्दको अपभ्रंश भएर “तनहूँ” रहेको हो भन्ने भनाइ पनि पाइन्छ। नेपालमा एकीकरण हुनुपूर्व चौबिसे राज्यहरूमध्ये जमिन, धन र जनशक्तिमा सम्पन्न तनहूँ राज्य वर्तमान चितवन जिल्लाका अतिरिक्त भारतको विहार राज्यको पश्चिमी चम्पारन जिल्लाअन्तर्गत रामनगर तथा वेतियाको भू-भागसम्म फैलिएको थियो । वि.स. १६१० देखि १८३९ सम्मको २३० वर्षे अवधिसम्म अस्तित्वमा रही पाल्पाली राजा मणिमुकुन्द सेनका वंशज ९ जना सेनवंशी राजाहरू क्रमशः भृङ्गीसेन, हम्विर तुला सेन, दामोदर सेन, दिग्विजय सेन, कामराजदन्त सेन, त्रिविक्रम सेन, कामरिदत्त सेन र हरकुमारदत्त सेन शासित तनहूँ राज्य रणबहादुर शाह र राजमाता राजेन्द्रलक्ष्मीको शासनकालको एकीकरण अभियानमा नेपाल राज्यमा गाभिएको देखिन्छ ।

१.२. भौगोलिक अवस्थितिः

नेपालको मध्यवर्ती भागमा पर्ने यो जिल्ला पूर्वमा गोरखा र चितवन, दक्षिणमा चितवन, नवलपरासी पूर्व र पश्चिममा स्याङ्गजा र कास्की तथा उत्तरमा कास्की र लमजुङ जिल्लाहरुद्वारा परिवेष्ठित छ । समुद्र सतहबाट १८७ मि. (देवघाट गा.पा.को कालीगण्डकी र त्रिशूली नदीको सङ्गमस्थल) देखि २१३४ मि. (छिम्केश्वरी डाँडा) सम्मका भू-भागहरूमा फैलिएर रहेको यस जिल्लाको क्षेत्रफल १५४६ वर्ग कि.मी. (४,६०० हे.) नेपालको कूल भू-भागको १.०५५ रहेको छ । साथै जिल्लाको पश्चिम - पूर्व लम्बाइ ६२.५ कि.मि. र उत्तर – दक्षिण चौडाइ ४३.७ कि.मि. रहेको छ । जिल्ला सदरमुकाम दमौली बजार समुद्र सतहदेखि ३७० मि.को उचाइमा रहेको छ । औषत वर्षा २०५८ मि.मि. रहेको छ भने अधिकतम तापक्रम ४१ डिग्री सेल्सियस र न्यूनतम तापक्रम ३ डिग्री सेल्सियससम्म हुने गर्दछ ।

१.३. भू-उपयोगको अवस्थाः

भौगोलिक दृष्टिले दक्षिणतर्फ चुरे (१.१५५) र उत्तर तर्फ मध्यपहाडी (९८.८५५) क्षेत्रहरू मिली बनेको यो जिल्ला भू-उपयोगको दृष्टिले रुख युक्त वन क्षेत्रले ७१,७१५.२२ हे. र झाडीयुक्त वन क्षेत्रले ६,३९६.० हे. गरी ७८,१११.२२ हे. (५०.५२५), कृषियोग्य क्षेत्रले ६५,०६१ हे. (४२.०८५), चरन क्षेत्रले ४,३०६ हे. (२.७८५) र अन्य क्षेत्रले ७,१२१.७८ हे. (४.६२५) ओगटेका छन् । हिमालय पर्वतबाट निस्केका मस्र्याङ्दी नदीहरूले पूर्व, कालीगण्डकी नदीले दक्षिण तर्फबाट घेर्नुका साथै मादी र सेती नदीहरूले बिचमा चिरेर जिल्लालाई जल सम्पदामा समेत धनी बनाएका छन् ।

१.४. जनसङ्ख्या तथा सामाजिक वनोट

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस जिल्लाको कूल जनसङ्ख्या ३,२१,१५३ रहेकोमा सो मध्ये १,७१,०५९ महिला (५३.३%) र १,५०,०९४ (४६.७%) पुरुष जनसंख्या रहेको छ । जिल्लामा ८८,५८३ परिवार संख्या रहेका छन् ।

जनसंख्याः राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा

- जनसंख्याः ३,२१,१५३ जना
- महिला : १,७१,०५९ (५३.३%)
- पूरुष : १,५०,०९४ (४६.७%)
- जनघनत्वः २०८ प्रति वर्ग कि.मि.
- परिवार संख्याः ८८,५८३

➢ लैङ्गिक अनुपातः ८७.७४
➢ परिवारको औसत आकारः ३.६३
➢ जनसंख्या वृद्धिदरः -०.०६%

तनहूँ जिल्लाको पालिका अनुसार जनसङ्ख्या विवरण

स्थानीय तह	पारिवार संख्या	जम्मा जनसङ्ख्या	पुरुष	महिला
व्यास न.पा.	२२५८५	७८९३९	३६१५७	४२७८२
भानु न.पा.	१२७०५	४२७९४	१९५१७	२३२७७
शुक्लागण्डकी न.पा.	१५२७२	५५६२०	२५८९०	२९७३०
भिमाद न.पा.	७९७०	२९२४८	१३३८४	१५८६४
बन्दिपुर गा.पा.	५२०८	१८५३२	८८८२	९६५०
आँबुखैरेनी गा.पा	६१३६	२२२५२	१०६१७	११६३५
म्याग्दे गा.पा	६५१५	२३५७८	१०८८२	१२६९६
ऋषिङ्ग गा.पा	४६६९	१७९१८	८२०८	९७१०
घिरिङ्ग गा.पा	३७८३	१४३३४	६५६८	७७६६
देवघाट गा.पा	३६७०	१४५८४	६९७३	७६११

स्रोतः राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.५. राजनैतिक विभाजन

प्रशासनिक दृष्टिले १० स्थानीय तहमा विभाजीत तनहूँमा भानु नगरपालिका, व्यास नगरपालिका, शुक्लागण्डकी नगरपालिका, भीमाद नगरपालिका, आँबुखैरेनी गाउँपालिका, बन्दीपुर गाउँपालिका, देवघाट गाउँपालिका, म्याग्दे गाउँपालिका, ऋषिङ गाउँपालिका र घिरिङ गाउँपालिका गरी ४ नगरपालिका र ६ गाउँपालिका छन् । चार वटा प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र र दुई वटा सङ्घीय निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजित रहेको छ ।

१.६. विपद्को पृष्ठभूमि

विपदबाट प्रभावित भइरहने जिल्लाहरूमध्ये तनहूँ जिल्ला पनि एक हो। तनहूँ जिल्ला गण्डकी प्रदेशको पहाडी भेगमा पर्दछ। यसको सीमा पूर्वमा गोरखा र चितवन, दक्षिणमा चितवन र नवलपरासी पूर्व, पश्चिममा स्याङजा र कास्की तथा उत्तरमा कास्की र लमजुङसंग जोडिएको छ। पहिरो, बाढी, आगलागी, भूकम्प, महामारी, चटयाङ्ग, खडेरी, हावाहुरी यहाँको प्रमुख प्रकोपहरू हुन्। यस जिल्लामा

विगत पाँच वर्षहरुमा विभिन्न प्राकृतिक प्रकोपहरुका कारण उत्पन्न विपद्‌को अवस्थालाई निम्नानुसार चित्रण गर्न सकिन्छ ।

जिल्ला विपद् सहायत कक्ष

देहायः

सि.नं	नामथर		कार्यालय	सम्पर्क नं	कैफियत
१	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी, श्री कमल राज भण्डारी	संयोजक	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, तनहुँ	९८५६००११११	
२	सेनानी, श्री कुसुम पहाडी	सदस्य	कालीभञ्जन गण (ई) चापाघाट ब्यारेक, तनहुँ	९८५१०१९११९	
३	पहरी नायव उपरिक्षक, श्री दिपक कुमार राय	सदस्य	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, तनहुँ	९८५६०६२२५५	
४	सशस्त्र प्रहरी नायव उपरिक्षक, श्री प्रकाश पौडेल	सदस्य	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं २३ गण, हे.क्वा, मनकामना भानु, तनहुँ	९८४६७०६८१०	
५	अनुसन्धान अधिकृत, श्री रेमण्ड पोखेल	सदस्य	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, तनहुँ	९८५१३४४५२५	
६	मन्त्री, श्री सुर्य चन्द्र हड्‌खले	सदस्य	रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा तनहुँ	९८५६०५९८५१	
७	वरिष्ठ उपाअध्यक्ष, श्री इम कुमार मल्ल	सदस्य	उद्योग वाणिज्य संघ, तनहुँ	९८५६०६०१५१	
८	अध्यक्ष, श्री उज्वल पौडेल	सदस्य	पत्रकार महासंघ तनहुँ	९८४६१२०३३५	
९	प्रतिनिधि, श्री उमनाथ पाठक	सदस्य	नागरिक समाज तनहुँ	९८४६०६७८९८	
१०	सहायक हवल्दार, दुर्गा बहादुर खत्री	सदस्य	जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र, तनहुँ	९८६४००६७१९	

विगत ५ वर्षमा तनहुँ जिल्लामा विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण

विपद् ५ वर्षमा विपद्को कारणबाट भएको - भौतिक, आर्थिक र मानवीय) क्षतिको विवरण				
आ.व. ०७६/७७	आ.व. ०७७/७८	आ.व. ०७८/७९	आ.व. ०७९/८०	आ.व. ०८०/८१ जेठ सम्म
भौतिक क्षति घर : १३४ गोठ : ३८ अन्य :२० निजी स्कुलः१ जम्मा : १९३ अनुमानित क्षतिको मुल्य रु १७४,०५७००।- **मानवीय क्षति** : १२ जनाको मुत्यु १६ जनाको घाईत १ जना बेपतो	**भौतिक क्षति :** घर : १५१ गोठ : २९ अन्य : १९ सरकारी स्कुलः२ निजी स्कुल : ३ जम्मा : २०४ अनुमानित क्षतिको मुल्य रु : ४,१६,१००००।- **मानवीय क्षति** : १० जनाको मुत्यु ११ जनाको घाईते	**भौतिक क्षति :** घर : ४३ गोठ : १० अन्य : ३१ सरकारी कार्यालय ० निजी स्कुल : ० जम्मा : ८७ अनुमानित क्षतिको मुल्य रु : १८,९०,७५०००।- **मानवीय क्षति** : ६ जनाको मुत्यु ११ जनाको घाईते १ जना बेपता	**भौतिक क्षति :** घर : ६२ गोठ : १४ अन्य : २५ सरकारी कार्यालयः २ जम्मा : १०३ अनुमानित ँक्षतिको मुल्य रु : ५,१४,४३,९००।- **मानवीय क्षति** : १८ जना मुत्यु २२ जना घाईते ५ जना बेपता	**भौतिक क्षति :** घर : ५३७ गोठ : ८० अन्य : ११७ सरकारी कार्यालयः१५ जम्मा : ७४८ अनुमानित क्षतिको मुल्य रु : ९,१८,८००००।- **मानवीय क्षति** : १० जना मुत्यु २४जना घाईते ३ जना बेपत्ता

वि.स. २०७६ देखि २०८१ जेठ मसिना सम्ममा तनहूँमा पहिरो, बाढी, आगलागी, भुकम्प, महामारी र चट्याङबाट भएको आर्थिक, भौतिक मानवीय क्षतिहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

वर्ष/साल	पहिरो/बाढी	आगलागी	करेन्ट	महामारी/कोरोना भाइरस	चटयाङ
२०७६	**भौतिक क्षति** घर-१०३ गोठ-१८ अन्य-१० जम्मा-१३१ क्षतिको मुल्य रु १२२०००००।— **मानवीय क्षति** १२ जना मृत्यु, ४ जना घाईते	**भौतिक क्षति** घर-५ गोठ-२ जम्मा-७ क्षतिको रकम रु:१८५०७००।— मानविय क्षतिः नभएको	मानवीय क्षति नभएको	**मृत्यु** महिला-५० पुरुष-९२ जम्मा-१४२ **संक्रमित** महिला-२१३१ पुरुष-२९०४ जम्मा-५०३५	**भौतिक क्षति** घर-३ गोठ-१ अन्य-० जम्मा-४ अन्दाजी रु ५३०००।— मानवीय क्षति नभएको

वर्ष/साल	पहिरो/बाढी	आगलागी	करेन्ट	महामारी/कोरोना भाइरस	चटयाङ
२०७७	**भौतिक क्षति** घर-१०६ गोठ-१३ अन्य-७ क्षतिको मुल्यः२९५७६०००।— **मानवीय क्षति** ८ जना मृत्यु १५ जना घाईते	**भौतिक क्षति** घर-१८ गोठ-९ अन्य-२ क्षतिको मुल्यः१०४२४००० **मानवीय क्षति** १ जना मृत्यु ० जना घाईते	मानवीय क्षति नभएको	-	**भौतिक क्षति** घर-३ गोठ-२ अन्य-० क्षतिको मुल्यः३००००० **मानवीय क्षति** ० जना मृत्यु ४ जना घाईते
२०७८	**भौतिक क्षति** घर-१९ गोठ-६ अन्य-३३ क्षतिको मुल्य रु ४१९२५००।- **मानवीय क्षति** ४ जना मृत्यु ३ जना घाईते	**भौतिक क्षति** घर-५१ गोठ-१० अन्य-१९ क्षतिको मुल्य रु १३२८४६०००।- **मानवीय क्षति** ३ जना मृत्यु	मानवीय क्षति नभएको		**भौतिक क्षति** घर-६ गोठ-१ अन्य-१ क्षतिको मुल्य रु १२०९५००।- **मानवीय क्षति** १ जना मृत्यु ८ जना घाईते
२०७९	**भौतिक क्षति** घर-५ गोठ-३ अन्य-१४ क्षतिको मुल्य रु ३१६३५००।- **मानवीय क्षति** २ जना मृत्यु २ जना घाईते	**भौतिक क्षति** घर-१४ गोठ-४ अन्य-५ सरकारी कार्यालय-१ क्षतिको मुल्य रु ३९५४५०००।- **मानवीय क्षति** २ जना मृत्यु ४ जना घाईते	मानवीय क्षति ४ जना मृत्यु ६ जना घाईते		**भौतिक क्षति** घर-२ गोठ-१ क्षतिको मुल्य रु ४०००००।- **मानवीय क्षति** १ जना मृत्यु २ जना घाईते
२०८०	**भौतिक क्षति** घर-११ गोठ-३ अन्य-४	**भौतिक क्षति** घर-६ गोठ-१४ अन्य-२	मानवीय क्षति ३ जना मृत्यु ५ जना घाईते		नभएको

वर्ष/साल	पहिरो/बाढी	आगलागी	करेन्ट	महामारी/कोरोना भाइरस	चटयाङ
	सरकारी कार्यालय-१ क्षतिको मुल्य रु ५४३५०००।- **मानवीय क्षति** ० जना मृत्यु ० जना घाईते	क्षतिको मुल्य रु ४५१२९०००।- **मानवीय क्षति** ० जना मृत्यु १ जना घाईते			
२०८१	नभएको	**भौतिक क्षति** घर-२३ गोठ-० अन्य-० क्षतिको मुल्य रु ६९९५१६७०।- **मानवीय क्षति** ० जना मृत्यु १ जना घाईते	मानवीय क्षति १ जना मृत्यु २ जना घाईते		भौतिक क्षति घर-१ मानविय क्षति नभएको क्षतिको रकम रु- २५०००।-

स्रोतः नेपाल प्रहरी

१.७. मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना को आवश्यकता र सान्दर्भिकता

विभिन्न प्रकोपहरुका कारण सामाजिक तथा मानवीय जीवनमा आइपर्ने विपद्लाई थेग्न तथा हुन सक्ने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न अति आवश्यक भएकोले विगत वर्षहरु देखि नै मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना को निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको हो ।हरेक वर्ष प्रस्तुत योजनालाई समयानुकूल अध्यावधिक गर्दै लैजानु पर्ने हुँदा साविक मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना २०८१ लाई तर्जुमा गरिएको छ।

विपद्ले समुदायको आर्थिक,सामाजिक तथा मानवीय जीवनमा पुर्याउन सक्ने क्षतिलाई न्यूनीकरण गरी विपद पछि छिटोभन्दा छिटो पूर्ववत् अवस्थामा ल्याउन प्रस्तुत योजना अत्यन्त प्रभावकारी र एउटा कोशे ढुङ्गा (Mile stone effort) हुने अपेक्षा लिइएको छ । प्रभावकारी प्रतिकार्य एउटा यस्तो उपाय हो जसले समुदायलाई विपद्को सम्भाव्य असरबाट बचाउछ भने पूर्व तयारीका क्रियाकलापहरूले

प्रतिकार्यलाई यथाशक्य प्रभावकारी बनाउने लक्ष्य राख्दछ । विपद्सँग सामना गर्नु अगाडि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उपलब्धता अति नै आवश्यक हुन्छ । विपद्को अवस्थामा प्रतिकार्यका लागि तनहूँ जिल्लामा उपलब्ध भौतिक, मानवीय र आर्थिक स्रोतहरूलाई लेखाजोखा गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वदायी भूमिकाबाट यो कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको लागि सङ्कटासन्नता र क्षमताको विश्लेषणका आधारमा ८ वटा विषयगत क्षेत्रहरू निर्धारण गरिएको छ । यस योजनाले कार्यान्वयन गर्ने संस्था र सहयोगी संस्थाहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारीहरू स्पष्ट रुपमा पहिचान गरेको छ । हरेक विषयगत क्षेत्रलाई एक निश्चित संस्थाले नेतृत्व गरेको छ । जिल्ला भित्र विपद् सम्बन्धी कुनै घटना घटेको जानकारी हुनासाथ यस कार्ययोजनामा उल्लिखित क्षेत्रगत अगुवा निकायहरू एवं सहयोगी संस्थाहरू स्वतः सक्रिय हुनेछन् । साथै कार्ययोजनाको समग्र कार्यान्वयनको नेतृत्व जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, तनहूँले गर्नेछ ।

१.८. मार्गदर्शक ऐन कानून, नीति/रणनीति तथा कार्यविधिहरु

निम्न प्रचलित ऐन कानून लगायतका विद्यमान राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्यनीतिहरुका प्रावधानहरू समेतलाई ध्यान दिई विगतका योजनालाई समयानुकूल परिमार्जन गरी मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना -२०८१ लाई अध्यावधिक गरिएको छ ।

१.नेपालको संविधान
२.विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५,
३.विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
४.विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शन, २०६७, (परिमार्जन २०७६),
५. राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य ढाँचा, २०७५
६.विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्य योजना (सन २०१८-२०३०)
७.स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४
८.प्रकोप पीडित उद्दार र राहत सम्वन्धी मापदण्ड, (सातौं संशोधन) २०७६
९. मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना २०८०

परिच्छेद - २

२. विपद् प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

२.१ समष्टिगत उद्देश्यः

प्रकोपबाट हुन सक्ने क्षतिलाई न्यूनीकरण गरी जिल्लाको प्रतिकार्य क्षमताको वृद्धि गरी प्रभावितहरुका आपतकालीन आवश्यकताहरुलाई समयमा नै प्रभावकारी एवं समन्वयात्मक ढङ्गबाट पूरा गर्ने सुनिश्चितता गर्नु नै प्रस्तुत योजनाको समष्टिगत उद्देश्य रहेको छ।

२.२. निर्दिष्ट उद्देश्यहरु

मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना , २०८१ को निर्दिष्ट उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन।

क. जिल्लाका पालिकाहरुको सङ्कटासन्न क्षेत्रहरू तथा समुदायहरुको पहिचान गर्ने,

ख. मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरू पहिचान गरी स्रोत, साधन एवं सामुदायिक क्षमताको नक्शाङ्कन गर्ने,

ग. विषयगत क्षेत्रहरूको छुट्टा-छुट्टै पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी प्रतिकार्यलाई सहज, सरल र प्रभावकारी बनाउने,

घ. योजनाबद्ध ढङ्गबाट प्रकोप प्रभावितहरूलाई तत्काल खोज, उद्दार तथा आपतकालीन राहत उपलव्ध गराउने,

ङ. विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यमा सम्वध्द सवै पक्षहरुको समन्वयमा प्रभावकारी संयन्त्रको निर्माण गर्ने,

च. प्रतिकार्यको अवस्थामा अप्रत्यक्ष हुन आउने खाडलहरुको (GAPS) पहिचान गरी उचित समयमा उचित संवोधन गर्ने,

छ. पूर्व सूचना/चेतावनी प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाई क्षति न्युनीकरण गर्ने ।

साथै जिल्ला तहमा विपद् सम्बन्धी प्रतिकार्यका लागि निम्न लिखित बुँदाहरू कार्यान्वयनमा ल्याउन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले भूमिका निर्वाह गर्नेः

१. स्थानीय न.पा./गा.पा. मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गर्नु पूर्व तयारी बारेमा अन्तरक्रिया गर्ने ।

२. राजनैतिक दलका पदाधिकारी तथा नागरिक समाजका सदस्य बिच विपद् पूर्वतयारीका वारेमा छलफल चलाउने ।

३. जोखिम न्यूनीकरण गर्न जनचेतनामूलक कार्यक्रमको तयारी तथा स्थापित संयन्त्र मार्फत सूचना प्रवाह गर्ने ।
४. खाद्य, गैरखाद्य सामग्री तथा अन्य प्रतिकार्य सामग्रीको भण्डारण ।
५. प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रभित्र र बाहिर समन्वय गर्ने संयन्त्र स्थापना गर्ने ।

२.३. योजनाबाट अपेक्षित नतिजा/परिणाम

१. मानवीय सहायताका क्षेत्रमा कार्य गर्ने राष्ट्रिय/ अन्तर्राष्ट्रिय संघ/संस्थाहरुको पहिचान तथा स्रोत साधनको आकलन हुनेछ ।
२. विपद्कालमा विषयगत क्षेत्रहरु आ-आफ्ना ठोस कार्य योजनाअनुसार स्वतः सकृय हुनेछन् ।
३. आपतकालीन राहत सेवा उचित समयमा प्रभावकारी ढङ्गबाट वितरण हुनेछ ।
४. जोखिम न्यूनीकरणका क्षेत्रमा कार्य गर्ने सरोकारवालाहरुसँग समन्वयात्मक संयन्त्र निर्माण भई प्रतिकार्य सरल र सहज हुनेछ ।
५. स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरुको समन्वय र सहकार्यमा विपद्पछिको प्रतिकार्य थप प्रभावकारी बन्नेछ ।
६. विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा कार्य गर्ने सरकारी तथा गैर सरकारी संघ/संस्थाहरु, निजी क्षेत्र, स्थानीय तहहरु एवं समुदायहरुको क्षमतालाई अधिकतम प्रयोगमा ल्याइने हुँदा प्रकोपबाट प्रभावित व्यक्ति/समुदायको उत्थानशीलतामा उल्लेख्य सुधार आउनेछ ।

२.४. मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना को सामान्य सिध्दान्तहरु/रणनीतिहरु

१. राहत रकम वा सामाग्री सङ्कलन, भण्डारण र वितरणमा एकद्वार प्रणाली ।
२. क्षमताको आधारमा जिम्मेवारी बाँडफाँड ।
३. आपतकालीन अवस्थामा आधारभूत आवश्यकता पूरा गर्नमा केन्द्रित ।
४. सहकार्य, समन्वय र साझेदारी ।
५. नियन्त्रण र निर्देशनमा एकरुपता ।
६. सर्तरहित मानवीय सहायता ।
७. आपतकालीन अवस्थाको फाइदा उठाई हुन सक्ने अनियमितता एवं दुरुपयोग उपर कानूनी कारवाही ।

२.५. मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना को सीमाहरु (Limitations)

प्रकोपको नक्साङ्कन, जोखिम विश्लेषण तथा सङ्कटाभिमुखता अध्ययन जस्ता कार्यहरुमा स्थलगत खटी समुदायहरुसँग छलफल तथा अन्तर्क्रिया हुन नसकि स्थानीय तहहरु तथा सम्वध्द सरकारी/गैरसरकारी संघसंस्थाहरुबाट प्राप्त हुन आएको तथ्याङ्कमा (Secondary Data) आधारित भएर प्रस्तुत योजना वनाइएको छ ।

परिच्छेद - ३

३.१. प्रकोपको नक्साङ्कन, जोखिम तथा सङ्कटासन्नता विश्लेषण

वि.स. २०८१ सालको मनसुन पुर्वानुमान

वि.स २०८१ सालको मनसुन जेठ अन्तिम साताबाट सुरुभई असोजको दोस्रो सातासम्म रहने गरि जल तथा मौसन विज्ञान विभागले अनुमान गरेको छ । यस चार महिनाको अवधिमा देशका अधिकाँश भागहरुमा सरदर भन्दा बढी वर्षा हुने सम्भावना रहेको छ ।

श्रोतः जल तथा मौसन विज्ञान विभाग

वि.स २०८१ सालको तनहूँ जिल्लाको सम्भावित मनसुनजन्य विपद् जोखिम आँकलन

विभिन्न तथ्याङ्कका आधारमा बैज्ञानिक विधिबाट विश्लेषण गरी निश्चित अवधिमा विपद्‌बाट प्रभावित हुनसक्ने जनसङ्ख्याको पुर्वानुमान गरिन्छ। यसरी निकालिएको संख्यालाई नै केसलोड भनिन्छ। सन् २०१० देखि २०२० सम्म गृह मन्त्रालयको उपलब्ध तथ्याङ्कको आधारमा २०८१ सालको मनसुनबाट प्रभावित हुन सक्ने संख्या लगभग १२ लाख ५० हजार जनसंख्या र २ लाख ५५ हजार घरधुरी प्रभावित हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ। यस वर्षको मनसुनबाट प्रभावित हुने जंनसख्या १२ लाख ५० हजार मध्ये समग्र गण्डकी प्रदेश र तनहूँ जिल्लाको अनुमान यस प्रकार रहेको छ।

गण्डकी प्रदेशमा यस वर्ष २५२९८ घरधुरीका ११०५५२ हजार जना प्रभावित हुने आँकलन गरिएकोमा तनहूँ जिल्लामा यस वर्ष पहिरोलाई पहिलो जोखिमको रुपमा राखिएको छ । पहिरोबाट तनहूँ जिल्लामा यस वर्ष ११०५६ हजार जंनसख्या प्रभावित हुते आँकलन गरिएको छ ।

श्रोतः मनसनु पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८१

३.२. यस जिल्लाका पालिका अनुसार प्रकोप व्यवस्थापन

तालिका नः १

प्रकोप/ न.पा. गा.पा.	पहिरो	बाढी	आगलागी	माहामारी	सुख्खा/ खडेरी	सडक दुर्घटना	चटयाङ/ हावाहुरी	भूकम्प
व्यास न.पा.	वडा नं १, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, ११, १२, १३ सम्म र १४ का ६२ टोल/बस्ती	वडा नं १, २, ३, ६, ८, ९,११ र १३ का ४७ टोल/बस्ती	वडा नं २, ३ र ४ को वजार क्षेत्र	१, २ र ३	न.पा. वडा नं ७, ८, ९ १३,१४,	मुग्लिनदेखि कोत्रेसम्मको पृथ्वी लोकमार्ग, डुम्रेवजारदेखि पाउदी सम्मको डुम्रे-बेसीशहर लोकमार्ग र यी राष्ट्रिय मार्गहरुसंग जोडिएका अन्य सहायक मार्गहरु तथा कच्ची ग्रामीण सडकहरु, भानु न.पा भन्सार, तुरतुरे, बाइसजाँगर र चन्द्रावतीका बजार क्षेत्रहरु घिरिङ्ग वडा नं ५, ३, २ र १	जिल्ला भर चटयाङ्ग शुक्लागण्डकी वडा नं १० र १२	जिल्लाभर
भानु न.पा.	वडा नं ४, ५, ६ र ७ का टोल बस्तीहरु	वडा नं १, २, ५, ६, ७, ११, १२ र १३ का बस्तीहरु	वडा नं २ को २ वटा टोल/बस्ती	भानु नपा भन्सार, तुरतुरे, बाइसजागर र चन्द्रावतीका बजार क्षेत्रहरु				
भीमाद न.पा.	वडा नं ३, ५, ७, ८ र ९ का बस्तीहरु	वडा नं १ को २ वटा टोल/बस्ती	वडा नं २, ७ र ८ का टोल/बस्ती		वडा नं २, ७, ८ र ९			
शुक्लागण्डकी न.पा.	वडा नं ९ र १० का टोल/बस्तीहरु	वडा नं ४ र ८ का टोल/बस्ती	वडा नं २, ३, ४, ५, ६ र ७ का टोल/बस्ती	पुरै नगरपालिका भरी	वडा नं ८, ९, १०, ११ र १२ का बस्तीहरु			

प्रकोप/ न.पा. गा.पा.	पहिरो	बाढी	आगलागी	माहामारी	सुख्खा/ खडेरी	सडक दुर्घटना	चटयाङ/ हावाहुरी	भूकम्प
देवघाट गा.पा.	वडा नं १,२,३ र ४ का टोल/बस्ती	वडा नं १-५ अन्तर्गतका नदीतटीय क्षेत्रहरु	सबै वडाहरु	-	वडा नं ४ र ५ का बस्तीहरु	ऋषिङ्ग १, ४, ६, ७ र ८		
बन्दीपुर गा.पा.	वडा नं १, २, ४ र ५ का १० वटा बस्तीहरु	वडा नं ६ को सामीकोट क्षेत्र	वडा नं ३ र ४ का ३ वटा बस्तीहरु	-	वडा नं २, ३, ४ र ५ का बस्तीहरु			
घिरिङ गा.पा.	वडा नं २, ३, ४ र ५ का १० वटा बस्तीहरु	वडा नं १ को कालीगण्डकी, मैदी खोला र सिरिङ्दी खोला किनारका बस्तीहरु	वडा नं २,३, ४ र ५ का बस्तीहरु	वडा नं १	-			
ऋषिङ गा.पा.	वडा नं १, २, ३, ६, ७ र ८ का बस्तीहरु	वडा नं १, ३, ४, ५, ७ र ८ का झापुटार र बेलटारका नदी किनारका बस्तीहरु	वडा नं १, २, ३, ६, ७ का बस्तीहरु	वडा नं १, ३, ७ र ८ का बस्तीहरु	वडा नं १ र २ का बस्तीहरु			
आबुखैरेनी गा.पा.	वडा नं ४, ५, ६, का बस्तीहरु	वडा नं २, ४, ५, ६, का बस्तीहरु	वडा नं ३, ५, ६, का बस्तीहरु	वडा नं १ र ६ का बस्तीहरु	वडा नं ५ का बस्तीहरु			

प्रकोप/ न.पा. गा.पा.	पहिरो	बाढी	आगलागी	माहामारी	सुख्खा/ खडेरी	सडक दुर्घटना	चटयाङ/ हावाहुरी	भूकम्प
म्याग्दे गा.पा.	वडा नं १-७ सम्मका बस्तीहरु	वडा नं ३ र ६ को अकला क्षेत्र	वडा नं १,२,३,४र५ का बस्तीहरु	-	वडा नं १-७ सम्मका बस्तीहरु			

३.३. प्रकोपको प्राथमिकीकरण

तालिका नं. २

तनहूँमा रहेका नगरपालिका र गाउँपालिकाका प्रकोपहरुको प्राथमिकताक्रम निम्नानुसार देखिन्छ ।

स्थानीय तह	प्रकोपको प्राथमिकता					
	पहिलो १	दोश्रो २	तेश्रो ३	चौथो ४	पाँचौं ५	छैंठौं ६
व्यास न.पा.	पहिरो	बाढी	भुकम्प	सडक दुर्घटना	आगलागी	महामारी
भानु न.पा.	बाढी	पहिरो	भुकम्प	आगलागी	सख्खा खडेरी	सडक दुर्घटना
भिमाद न.पा.	पहिरो	बाढी	भुकम्प	आगलागी	सडक दुर्घटना	महामारी
शुक्लागण्डकी न.पा.	पहिरो	बाढी	सडक दुर्घटना	आगलागी	सुख्खा खडेरी	चटयाङ्ग
देवघाट गा.पा.	बाढी	पहिरो	आगलागी	भुकम्प	महामारी	सडक दुर्घटना
बन्दीपुर गा.पा.	पहिरो	आगलागी	सुख्खा र खडेरी	बाढी	चटयाङ र हावाहुरी	महामारी
घिरिङ गा.पा.	पहिरो	बाढी	भुकम्प	महामारी	आगलागी	सडक दुर्घटना
ऋषिङ गा.पा.	पहिरो	बाढी	भुकम्प	महामारी	आगलागी	सडक दुर्घटना
आबुखैरेनी गा.पा.	पहिरो	बाढी	भुकम्प	सुख्खा र खडेरी	चटयाङ र हावाहुरी	महामारी
म्याग्दे गा.पा.	पहिरो	बाढी	भुकम्प	सडक दुर्घटना	महामारी	आगलागी

प्रस्तुत तालिकाबाट तनहुं जिल्लामा प्रकोपहरुको प्राथमिकता क्रम निम्नानुसार देखिन्छ ।

१. पहिरो २. बाढी. ३. भुकम्प ४. सडक दुर्घटना ५.आगलागी ६. महामारी ७. चटयाङ ८. हावाहुरी ९. सुख्खा खडेरी

३.४. जोखिम तथा सङ्कटाभिमुखता नक्साङ्कन

तालिका नं. ३

प्रकोपको विवरण	संभावित जोखिमका क्षेत्र	मानवीय क्षेत्र					जिविकोपार्जन क्षेत्र				भौतिक पुर्वाधार क्षेत्र					
		महिला तथा वालवालिका	ज्येष्ठ नागरिक	अपाङ्ग/ असक्त	विपन्न समुदाय	सिमाङ्कृत समुदाय	नीजि आवास	खेतियोग्य जमिन	वाली नाली	पशुपंक्षि	सडक	खानेपानी	विद्युत	संचार	सामुदायिक भवन	अन्य
पहिरो	मानवीय तथा भौतिक	✺	✺	✺	✺	✺	✺	■	■	⧉	✹	✹	✹	✹	✹	-
बाढी	खेतियोग्य जमिन कटान, मानवीय तथा भौतिक क्षति	■	■	■	✹	✹	■	✺	✺	□	■	■	■	■	⧉	
आगलागी	घर तथा अन्नपात,लत्ता कपडा, मानवीय क्षति	✺	✺	✺	✺	✺	✺	-	-	✹	-	□	■	□	✺	
सुख्खा खडेरी	वालीनाली तथा खेतियग्य जमिन	-	-	-	✹	✹	-	■	✺	✹	-	■	⧉	-	-	
महामारी	मानवीय क्षति	✹	✺	✺	✺	✺	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
चट्याङ /हावाहुरी	मानवीय,विध्युत तथा संचार एवं निजि आवासहरु	✺	✺	✺	✺	✺	□	-	-	■			■	■	□	
सडक दुर्घटना	मानवीय क्षति	✺	✺	✺	✺	✺	-	-	-	✹	□	-	-	-	-	
भूकम्प	मानवीय तथा भौतिक	✺	✺	✺	✺	✺	✺			■	■	■	■	■	✺	

सूचाङ्कः अति उच्च जोखिम-✺ उच्च जोखिम - ✹ मध्यम जोखिम - ■ न्यून जोखिम - ⧉ सामान्य जोखिम - □

परिच्छेद - ४

४.१. क्षमता विश्लेषण/स्रोत साधनको आँकलन

४.१.१. संस्थागत क्षमता

तालिका नं. ४

सि.नं	प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध स्रोत, सामाग्री, जनशक्ति	एकाई	संख्या	जनशक्ति	सम्पर्क व्यक्ति
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, तनहुँ					
१	Saftey Helmet	गोटा	18		प्रमुख जिल्ला अधिकारी, श्री जनार्दन गौतम, ९८५६०८७७७७ र सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी, श्री कमल राज भण्डारी ९८५६००११११
२	Rubber Gumboot	गोटा	8		
३	Rescue Vest	गोटा	15		
४	Life Jacket	गोटा	10		
५	Shovel	गोटा	13		
६	Crowbar 22mm	गोटा	8		
७	Metal Bucket	गोटा	11		
८	Waist Bag	गोटा	13		
९	Strecher	गोटा	6		
१०	Cap	गोटा	10		
११	Gloves	गोटा	14		
१२	Throw bag	गोटा	5		
१३	Trapaulin	गोटा	15		
१४	Blanket	गोटा	5		
१५	Head light	गोटा	14		
१६	Rubber mattress	गोटा	8		
१७	Foot pump	गोटा	2		
१८	Emergency light	गोटा	3		
१९	Rubber tube	गोटा	17		
२०	Bolt cutter	गोटा	3		
२१	Rescue Hammer	गोटा	2		
२२	Static Rope	गोटा	5		
२३	Screw Gate crabineers	गोटा	10		
२४	Figure of 8 carbineers	गोटा	10		
२५	Fire rope ladder	गोटा	2		
२६	Fire extinguisher	गोटा	1		

२७	Fire Swatter	गोटा	14		
२८	Fire rake	गोटा	6		
२९	Fire rake-hole	गोटा	6		
३०	Fire Axe-hole	गोटा	4		
३१	Jump Suit Fire Fighting protecting cloth 12	गोटा	12		
३२	Fire boot(pair)	गोटा	12		
३३	Socks(pair)	गोटा	10		
३४	Face Mask	गोटा	12		
३५	Water Bottle	गोटा	12		
३६	Back Pack Pump 20 l	गोटा	4		
३७	Axe with Rubber Grips	गोटा	14		
३८	Crow Bar	गोटा	14		
३९	Fire Blanket	गोटा	14		
४०	Protable Shovel (Rounded/spade)	गोटा	14		
४१	pike	गोटा	14		
४२	Tripal	गोटा	450		
कालीभञ्जन गण (ई).चापाघाट व्यारेक, तनहुँ					
१	ट्युव	थान	२	१ से.मु जनशक्ति	प्रमुख सेनानी, बसन्त कार्की, सम्पर्क नं. ९८४१८८५६५७
२	नाईलन डोरी	मिटर	१००		
३	जुटको डोरी	मिटर	१००		
४	स्टेचर	थान	२		
५	लाईफज्याकेट	थान	१५		
६	बाल्टी १५ लिटर	थान	२		
७	कोदालो	थान	२		
८	गैची	थान	१५		
९	बन्चरो	थान	६		
१०	भर्याङ्ग	थान	२		
११	खुर्पा	थान	१०		
१२	Fire extinguisher	थान	१		
१३	Drill Machine	थान	२		
१४	CSSR Equipment				
१५	Water And air rescue equipment				

१६	Fire Fighting Equipment				
जिल्ला प्रहरी कार्यालय, तनहुँ					
१	जेट सुपर पम्प १६ ली	गोटा	७	२५ जना प्रहरी परिचालन हुने	प्रहरी उपरिक्षक, श्री अपील राज बोहरा, सम्पर्क नं ९८५६००५५५५
२	बेल्चा Fire Shovel	गोटा	12		
३	हले बन्चरी	गोटा	12		
४	जम्प सुट FF suite	गोटा	3		
५	प्लाष्टिक हेलमेट	गोटा	20		
६	हेड लाईट	गोटा	1		
७	Fire Swatter steel pipe handle	गोटा	9		
८	Doublerake hole with handle	गोटा	3		
९	leather gloves soft	गोटा	3		
१०	leather boot	गोटा	2		
११	Fire rake with wooden handel	गोटा	3		
१२	लाईन डोरी	गोटा	330		
१३	लाईफ ज्याकेट	गोटा	34		
१४	बाल्टिन	गोटा	10		
१५	गल	गोटा	10		
१६	सावेल	गोटा	27		
१७	गैची	गोटा	10		
१८	फायर एस्टिङगुईसर ग्यास	गोटा	9		
१९	बन्चरो	गोटा	9		
२०	स्टेचर	गोटा	10		
२१	कोदालो	गोटा	4		
२२	हसिया	गोटा	5		
२३	त्रिपाल	गोटा	49		
सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं २३ गण, हे.क्वा मनकामना भानु, तनहुँ					
१	Rescue Raft(us0ws127300gb819)(Pcs)	गोटा	1	स.प्र.नि को कमाण्डमा ५५ जना जनशक्त खटिने	स.प्र.उ. श्री कृष्ण राज अधिकारी
२	Boat Bag(Pcs)	गोटा	1		
३	Hand Pump(Pcs)	गोटा	1		
४	Paddle (Out fitter Paddle/ Command Paddle) (Pcs)	गोटा	7		
५	Life jacket(Pcs)	गोटा	13		
६	Safety Helmet (For water Rescue)(Pcs)	गोटा	17		
७	300 mm chipping hammer drill(Pcs)	गोटा	1		

८	300 mm chipping hammer drill (pull point bit)(Pcs)	गोटा	1		
९	Cold Chisel (Flat Point)	गोटा	1		
१०	400 mm Electric chain Saw (Pcs)	गोटा	1		
११	Saw Chain (Electric)(Pcs)	गोटा	3		
१२	700mm petrol chain saw(Pcs)	गोटा	2		
१३	Saw Chain (petrol) (Pcs)	गोटा	6		
१४	Spark Plug (Pcs)	गोटा	5		
१५	Filter (Pcs)	गोटा	5		
१६	Plastic Cover(Pcs)	गोटा	0		
१७	Reciprocating Saw(Pcs)	गोटा	2		
१८	Reciprocating saw blade(Pcs)	गोटा	50		
१९	Reciprocating Saw Blade (Metal Cutting)(Pcs)	गोटा	70		
२०	Reciprocating Saw Blade (Wood Cutting)(Pcs)	गोटा	50		
२१	400 mm Power cutter (Makita)(Pcs)	गोटा	1		
२२	400 mm power cutter blade(iron)(Pcs)	गोटा	5		
२३	Hand Hydraulic Rescue Comb Tool(Pcs)	गोटा	1		
२४	Gloves (Sets)	गोटा	4		
२५	Aluminum Ladder(Pcs)	गोटा	1		
२६	Dome Tent (Small)	गोटा	5		
२७	Dome Tent (Medium)	गोटा	2		
२८	Bolt Cutter (Pics)	गोटा	3		
२९	Crowbar (Pics)	गोटा	3		
३०	Gal (Pics)	गोटा	2		
३१	Light (head Lamps)/charger (Pics)	गोटा	8		
३२	Hammer (Pics)	गोटा	2		
३३	Pick With Handel(Pcs)	गोटा	16		
३४	Gas Mask (With and Without Oxygen)(Pcs)	गोटा	2		
३५	Fire Extinguisher (Pcs)	गोटा	12		
३६	Fire swatter	गोटा	15		
३७	Fire Rake	गोटा	17		
३८	Fore Rake (Hoe)	गोटा	2		
३९	shovel	गोटा	22		

४०	First Aid kits (Pcs)	गोटा	2		
४१	Stretcher Folding (Pcs)	गोटा	4		
४२	Binocular (Tasco 10x50mm)(Pcs)	गोटा	10		
४३	United Mini Compass(Pcs)	गोटा	5		
४४	Water Boot (Sets)	गोटा	15		
४५	Sweatter With Stell Pope Handle (N) (Set)	गोटा	17		
४६	Jet shooter 16 ltrs(Pcs)	गोटा	7		
४७	Jump Suit (Set)	गोटा	17		
४८	hand shaw(Pcs)	गोटा	2		
४९	foruwa(Pcs)	गोटा	3		
५०	ladder teliscope(Pcs)	गोटा	2		
५१	tube	गोटा	1		
५२	छिनो	गोटा	2		
५३	Dome Tent (Big)	गोटा	1		
शुक्लागण्डकी नगरपालिका					
१	जेसिभी	थान	1	५ जना नगर प्रहरी खटिने	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, श्री रामचन्द्र लामगादे, सम्पर्क नं 9856004111
२	टिप्पर	थान	1		
३	एम्बुलेन्स	थान	1		
४	काठ काट्ने मेशिन	थान	1		
५	घाँस काट्ने मेसिन	थान	1		
६	गलठुलो	थान	5		
७	गलसानो	थान	5		
८	बेल्चा	थान	१०		
९	गैची	थान	5		
१०	डोरी	मिटर	60		
११	हेलमेट	थान	5		
१२	Fire Extinguisher	थान	२०		
भानु नगरपालिका					

१	Portable Fire Pump-Vallfirest	थान	1	१९३ जना कर्मचारी खटिने सक्ने	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, श्री दिवाकर पौडेल, सम्पर्क नं 9856005111
२	Protable Structure	थान	1		
३	Electric Chine Saw	थान	2		
४	First Aid Kit	थान	1		
५	Jump Suit (Fire Fighting)	थान	1		
६	Fire Boot (Pair)	जोर	5		
७	Socks (Pair)	जोर	2		
८	Gloves (Pair)	थान	1		
९	Helmet	थान	2		
१०	Head Torch	थान	2		
११	Face Mask	थान	2		
१२	Water Bottel	थान	2		
१३	Fire Rake	थान	2		
१४	Shovel	थान	2		
१५	Fire Extinggusher	थान	2		
म्याग्दे गाउँपालिका					
१	त्रिपाल	थान	10		प्र.प्र.अ. श्री नारायण प्र. अधिकारी, सम्पर्क नं. 9856063108
२	बेल्चा	थान	4		
३	गल	थान	2		
४	सिरक, डसना, व्याल्याङकेट, सिरानी सेट	थान	8		
घिरिङ्ग गाउँपालिका					
१	बाल्टी	थान	5	७२ जना कर्मचारी खटिन सक्ने	प्र.प्र.अ. श्री कृष्ण प्रसाद ढकाल, सम्पर्क नं 9856063123
२	गैंची	थान	5		
३	बेल्चा	थान	5		
४	डोरी	मुठा	5		
५	हेल्मेट	थान	5		
६	जे.सि.बि	थान	1		

७	एम्बुलेन्स	थान	1		
व्यास नगरपालिका					
१	दमकल	थान	1		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री काशीराम गैरे, सम्पर्क नं 9856002111
२	एम्बुलेन्स	थान	४		
३	हेल्मेट	थान	10		
४	इयर ग्लप्स	थान	10		
५	सिट्ठी	थान	15		
६	लेदर ग्लप्स	थान	9		
७	बाल्टी	थान	10		
८	मेजरिङ्ग टेप	थान	5		
९	सावेल	थान	10		
१०	सेल्जेहेम्मर	थान	5		
११	हाईड्रोलिक ज्याक	थान	2		
१२	ल्याडर	थान	2		
१३	कम्पास	थान	5		
१४	टेन्ट/सेल्टर	थान	1		
१५	रेनकोट	थान	10		
१६	इमर्जेन्सी लाईट	थान	5		
१७	चिपिङ हेम्मर	थान	5		
१८	ब्याक-हो लोडर	थान	1		
भिमाद नगरपालिका					
१	एम्बुलेन्स	थान	2	९९ कर्मचारि खटिन सक्ने	प्र.प्र.अ 9856003777
२	अग्नी नियन्त्रक यन्त्र	थान	7		

आँबुखैरेनी गाउँपालिका					
१	एम्बुलेन्स	थान	1	१० जना खोज उद्धारक खटिने सक्ने	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, 9856006111
२	टिप्पर	थान	1		
३	पिकअप	थान	1		
४	जिप	थान	1		
५	डोरी	मिटर	100		
६	गैची	थान	4		
७	अग्नी नियन्त्रक यन्त्र	थान	5		
८	सावेल	थान	5		
९	माईक	थान	1		
बन्दिपुर गाउँपालिका					
१	एम्बुलेन्स	थान	1		प्र.प्र.अ, 9856003111
२	दमकल	थान	1		
३	भण्डारगृह	कोठा	2		
४	अग्नी नियन्त्रक यन्त्र	थान	8		
ऋषिङ्ग गाउँपालिका					
१	जेसिबी	थान	3	खोज उद्धारक १५ जना खटिने सक्ने	प्र.प्र.अ 9856063685
२	ट्याकटर	थान	१		
३	एम्बुलेन्स	थान	१		
४	अग्नी नियन्त्रक यन्त्र	थान	7		
५	स्टेचर	थान	17		
६	बाल्टीन	थान	16		
७	डोरी	मिटर	900		
८	बन्चरो	थान	16		
९	मेघा फोन	थान	1		

देवघाट गाउँपालिका					
१	एम्बुलेन्स	थान	1	खोज उद्धारक ३ जना खटिन सक्ने	प्र.प्र.अ 9856060990
२	चार पाङ्ग्रे सवारी साधन	थान	2		
३	मोटरसाईकल	थान	10		
४	गैची	थान	5		
५	बेल्चा	थान	5		
६	लाईफ ज्याकेट	थान	९		
७	त्रिपाल	थान	10		
८	डोरी	मुठा	50		
९	गमबुट	थान	10		
१०	स्ट्रेचर	थान	40		
११	डोरी	मिटर	50		
१२	गैची	थान	50		
१३	अग्नी नियन्त्रक यन्त्र	थान	40		
१४	साबेल	थान	30		
१५	माईक	थान	1		

तालिक नं ५

कार्यालय / संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध स्रोत, सामग्री, जनशक्ति
स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख **श्री विध्या तामाङ्ग** ९८५६०२२७३७	जिल्लामा DRRT समुदायस्तरमा CRRT उपचार टोली, ईमरजेन्सी बफर स्टक औषधी, हे.अ., स्टाफनर्स, अ.हे.व., ल्याब टिम, स्वास्थ्यकर्मी, स्वास्थ्य शिक्षा, शैक्षिक सामग्री ।
भेटेरानरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र	कार्यालय प्रमुख **डा. श्री राजेश कुमार चौधरी** ९८५६०६५२०५	गाडी १, मोटरसाइकल १, मानवीय स्रोत ३ जना ।
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	कार्यालय प्रमुख **श्री उद्धव राज कट्टेल** ९८५६०६०१०५	आवश्यकतानुसार प्रवन्ध मिलाउने ।

कार्यालय / संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध स्रोत, सामग्री, जनशक्ति
कृषि ज्ञान केन्द्र	कार्यालय प्रमुख **श्री गोपाल प्रसाद लामिछाने** ९८५६०६४१३०	गाडी १, मोटरसाइकल ३, मानवीय स्रोत २ जना
सडक डिभिजन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख **पशुपती ज्ञवाली** ९८५१२४३६६२ ०६५-५६०१७०	सडक डिभिजन अन्तर्गतका राजमार्गहरुमा हुनसक्ने अवरोध तथा पहिरो पन्छाउने कार्य लागि Wheel Loader १, Backhoe Loader १, मिनी टिपर २, एक्साभेटर १ र ८ प्रा अन्य जनशक्ति ४ जना
खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख **श्री शम्भु राज खनाल** ९८५६०६५११०	गाडी १, एच.डि.पि.इ.पाईप (विभिन्न साइज)- २५०० मि., बाल्टिन २० थान, डस्टबीन ३ मानवीय जनशक्ति १८ जना ।
डिभिजन वन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख **श्री अशोक कुमार श्रेष्ठ** ९८५६०६३१३५	जीप १, मोटरसाइकल ३, दक्ष जनशक्ति ६, ५९७ वटा सा.ब.उ. परिचालन गर्न सकिने
भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख **श्री इन्द्र प्रसाद अधिकारी** ९८५११६९९६०	मानवीय जनशक्ति २ जना, आवश्यकतानुसार तारजाली उपलब्ध गराउने, मोटरसाइकल ।
यान्त्रिक कार्यालय डुम्रे, तनहुँ	कार्यालय प्रमुख **श्री हरेकृष्ण मिश्र** ९८५६०८०१४५	ह्विललोडर १, मिनी टिपर २, ब्याकहोलोडर २, एक्साभेटर १ ।
जलस्रोत तथा सिचाइ डिभिजन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख **श्री प्रकाश लम्साल** ९८५६०७०११४ ०६५-५६०११४	प्राविधिक जनशक्ति उपलव्ध हुने ।
नेपाल विद्युत प्राधिकरण	कार्यालय प्रमुख **श्री विजय राज रेग्मी** ९८५६०२७३३३	हेभी क्रेन १, एक्साभेटर १, बुल्डडोजर १, ह्विललोडर १ थान ।
नेपाल टेलिकम	कार्यालय प्रमुख **श्री प्रविन नेपाली** ९८५२०२६१०१	प्राविधिक जनशक्ति उपलव्ध हुने ।

कार्यालय ⁄ संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध स्रोत, सामग्री, जनशक्ति
खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख **श्री ज्योती आचार्य** ९८५६०६१५८१	प्राविधिक जनशक्ति उपलव्ध हुने ।

निजी तथा गैर सरकारी क्षेत्रः

तालिका नं. ६

संघ/संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध स्रोत, सामग्री, जनशक्ति
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला शाखा	सभापति **प्रा.डा. कृष्ण प्रसाद गौतम** ९८५६०६०२४४	कम्बल १४५ थान, त्रिपाल ४० थान, भाडाकुडा ९६ सेट, सारी थान ८४, जीन १०८ मिटर, साधा पप्लिन २५ मिटर, प्रिन्ट १५८९ मिटर, डोरी ३९ मिटर, बाल्टी ५३ पिस, टेरिकटन २०० मिटर, बोरा ४० पिस प्राथमिक तालिम प्राप्त जनशक्ति १५ जना
उद्योग बाणिज्य संघ	अध्यक्ष **वैकुण्ठ मिश्र** ९८५६०३०५९८	आवश्यकतानुसार राहत तथा आर्थिक सङ्कलन, मानवीय स्रोत-५ जना, एम्बुलेन्स सेवा-१, अग्निनासक यन्त्र (Fire Extinguisher) खाली भएको भरिदिने । आपतकालीन अवस्थामा परिचालन हुने ।
नेपाल पत्रकार महासंघ	अध्यक्ष, **श्री उज्वल पौडेल** ९८४६१२०३३५	जिल्लामा सञ्चालित एफ.एम. तथा प्रकाशित हुने पत्रपत्रिकाहरु मार्फत विपद्को समयमा जनहितमा जारी सूचनाहरु प्रकाशन/प्रशारण गर्ने गराउने । जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी जनचेतना फैलाउने ।
निजामति कर्मचारीहरुको आधिकारिक ट्रेड युनियन	अध्यक्ष **राजिव श्रेष्ठ** ९८४७०२२७८४	कर्मचारीहरुलाई स्वयंसेवकको रुपमा परिचालन ।
NGO NETWORK	**प्रतापसिंह गुरुङ** ९८४६०२५२०	सम्बद्ध गैर सरकारी संस्थाहरुलाई आ-आफ्ना कार्य क्षेत्रअनुसार सूचाकृत गरी विषयगत क्षेत्रहरुमा सहयोगी संस्थाको रुपमा खटाउने ।
रिसेड (अपाङ्ग पुर्नस्थापना केन्द्र)	**पदम परियार** ९८४१७८६८३१	कर्मचारी परिचालन गर्न सकिने, सामग्री सङ्कलन गर्न सकिने, जनचेतना जगाउने कार्यक्रम गर्न सकिने र ३ जनशक्ति परिचालन गर्ने सकिने ।
सेतो गुराँस बालविकास सेवा	**रामनाथ भट्टराई** ९८४६०४३१६७	पूर्व तयारी सम्बन्धी जनचेतना फैलाउने, मानवीय स्रोत परिचालन, १० वटा स्थानीय निकायमा आमा समूह परिचालन गर्न सकिने ।
समाज सेवा समूह	**सुशीला शर्मा** ९८५६०६०४०९	मानवीय जनशक्ति-१० जना, परिचालन हुने ।
तनहूँ सेवा समाज	**ज्ञानराज थापा** ९८४६०६३३७३	मानवीय जनशक्ति-१० जना, परिचालन हुने ।
निर्माण व्यवसायी संघ	**रत्न कुमार श्रेष्ठ** ९८५६०४०५७७	मानवीय जनशक्ति ५ देखि ७ जनासम्म परिचालन हुने ।
गैर सरकारी संस्था महासंघ	**प्रकाशचन्द्र भट्टराई** ९८५६०६०७८९	सम्वद्ध गैर सरकारी संस्थाहरुलाई आ-आफ्ना कार्य क्षेत्र अनुसार सूचिकृत गरी विषयगत क्षेत्रहरुमा सहयोगी संस्थाको रुपमा खटाउने ।
TSG (Tanahun Support Group)	**श्रीराम कँडेल** ९८४६३७१८५८	२ जना स्वयंसेवकहरु परिचालन हुने ।

संघ/संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध स्रोत, सामग्री, जनशक्ति
राष्ट्रिय उपभोक्ता मंच	**श्री खेमराज अधिकारी** ९८५६०२८६७२	जनशक्ति परिचालन तथा खाध्यान्न राहत संकलनमा सहयोग गर्ने ।
कोशिस नेपाल	श्री नरेश गजुरेल	काउस्लिङ, जनशंक्ति परिचालन र सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन ।
आई.जी.डी.	**श्री विद्या खनाल** ९८४६०५५९६४	जनशंक्ति परिचालन,सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन र राहत सङ्कलन ।
लायन्स क्लव अफ दमौली र भानुभक्त	**राजु दाहाल** ९८५६०६२३८२ **किशोर श्रेष्ठ**	जनशंक्ति परिचालन,सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन र राहत सङ्कलन ।
रोटरी क्लव अफ दमौली	**दिनेश कुमार श्रेष्ठ** ९८५६०६०७६	राहत सञ्चालन सहयोग गर्ने ।
एकीकृत हरित विकास नेपाल	**कमलहरी जि.सी.** ९८५११४२९७५	जनशक्ती, राहत सामाग्री र सामान ढुवानी ।
उपभोक्त हकहित संरक्षण मञ्च	**रामचन्द्र न्यौपाने** ९८५६०६३९११	खाध्य सामग्री सङ्कलन ।
गाउँ सेवा कोष	**तारा प्रसाद श्रेष्ठ** ९८५६०६०६०७	प्रभावित विद्यार्थीहरुलाई सहयोग ।
NCDMC	**रामभक्त भट्टराई**	जनशक्ति परिचालन ।
नेपाल शिक्षक महासंघ	**रामचन्द्र पोखेल (आर.सि.)** ९८५६०६४४४२	शिक्षकहरु परिचालन ।
PABSON	**कुमार थापा** ९८०१५५८६४५	शिक्षकहरु परिचालन ।
N-PABSON	**रामकृष्ण वि.क.** ९८५६०६०४४५	शिक्षकहरु परिचालन ।
जिल्ला खेलकुद विकास समिति	**ऋषि भुसाल** ९८५६०६०४०	स्वयम् सेवक परिचालनमा सहयोग ।

४.१.२. सामुदायिक क्षमता

हेलीप्याड, खुलास्थान र आश्रयस्थल

तालिका नं. ७

स्थानीय तह	हेलीप्याड संख्या (अनुसूची-१ मा उल्लेख छ)	खुला स्थान (आपतकालीन आश्रय स्थल-Emergency Shelters) संख्या	आश्रय स्थल (Temprory Shelters)
व्यास न.पा.	६	१७	छैन, स्थानीय सामुदायिक भवन तथा विद्यालयहरु प्रयोग गर्न सकिने ।
भानु न.पा.	७	२०	५
भिमाद न.पा.	१	४ भिमाद रंगशाला, मदन आश्रित रंगशाला, सि.टी.ई.भि.टी. परिसर	छैन, स्थानीय सामुदायिक भवन तथा विद्यालयहरु प्रयोग गर्न सकिने ।
शुक्लागण्डकी न.पा.	१	१२ वटा स्थानीय सामुदायिक भवन तथा विद्यालय भवनहरु ।	छैन, स्थानीय सामुदायिक भवन तथा विद्यालयहरु प्रयोग गर्न सकिने ।
देवघाट गा.पा.	८	४, पार्वती मा.वि र आदर्श मा.वि.	३ (भोतिक पूर्वाधारको विकास गरिनु पर्ने ।)
आवुखैरेनी गा.पा.	१	४, मित्रता मा.वि., राम शाह चौर,कुईलेपहफार रंगशाला, मार्किचौर र प्युघर चौर ।	छैन, स्थानीय सामुदायिक भवन तथा विद्यालयहरु प्रयोग गर्न सकिने ।
बन्दीपुर गा.पा.	१३	६	६
घिरिङ गा.पा.	१	छैन	छैन, स्थानीय सामुदायिक भवन तथा विद्यालयहरु प्रयोग गर्न सकिने
ऋषिङ गा.पा.	छैन	५, झापुटार, चालिसे, रुपटार, पिपलटार र पोखरीभञ्ज्याङ्ग	छैन । स्थानीय सामुदायिक भवन तथा विद्यालयहरु प्रयोग गर्न सकिने
म्याग्दे गा.पा.	छैन	८, मनहरी खेल मैदान, जामुनेटार खेल मैदान, अम्रेनी खेल मैदान, पिपलडी खेल मैदान, दुर्गा मन्दिर परिसर, छाङ्ग पाटन खेल मैदान, मुल बाराही मन्दिर परिसर र म्याग्दे रंगशाला	छैन । स्थानीय सामुदायिक भवन तथा विद्यालयहरु प्रयोग गर्न सकिने

परिच्छेद - ५

५.१. विषयगत क्षेत्र

५.१.१. विषयगत क्षेत्रका आवश्यकता र औचित्यता

विपद् व्यवस्थापनको पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य चरणमा शीघ्र सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरुलाई चुस्त बनाउन विपद्को प्रकृति तथा जोखिमको स्तर र सङ्कटाभिमुख वर्ग, क्षेत्र र समुदायका आधारमा सम्वद्ध सरोकारवालाहरु बिच आ-आफ्ना ज्ञान, क्षमता र कार्य विशेषता समेतलाई केन्द्रित गरी कार्य विभाजन गर्नु पर्ने हुन्छ । विपद्कालमा मानवीय जीवनका हर क्षेत्रहरु प्रभावित हुन्छन् । उच्च जोखिममा रहने अपाङ्ग/अशक्त, ज्येष्ठ नागरिक, महिला तथा बालबालिकाहरुलाई तत्काल उद्दार गरी सुरक्षित स्थानमा स्थान्तरण गर्ने, आधारभूत आवश्यकताका वासस्थान, खाना तथा लत्ता कपडाको व्यवस्था गर्ने, अवरुध्द सडक, खानेपानी, बिद्युत, सञ्चार लगायतका भौतिक सुविधाहरुलाई यथासक्य छिटो सुचारु गर्ने गराउने जस्ता कार्यहरु कुनै अमुक पदाधिकारी वा निकायको प्रयासबाट मात्र सम्भव नहुने हुंदा खास-खास विषयगत ज्ञान तथा क्षमता भएका विशेषज्ञ/निकाय/संघसंस्थालाई खास-खास समूहमा विभाजन गरी प्रभावकारी प्रतिकार्यमा परिचालन गर्नु अपरिहार्य हुन्छ ।

५.१.२. विषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको विवरण

विषय क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व प्रदान गर्ने जिल्लास्थित सम्बन्धित अगुवा निकायहरू **(Cluster Leads)** र यी निकायहरुसँग आवश्यकतानुसार समन्वय र सहकार्य गरी विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका सबै चरणहरुमा कार्य गर्ने सहयोगी सरकारी तथा गैर सरकारी संघ/संस्थाहरुको विवरण निम्नानुसार रहेको छः

तालिका नं. ८

क्र.सं.	क्षेत्र (Cluster)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads)	सहयोगी संघ/संस्था (Cluster members)
१	समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन (जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र) (Coordination and Information Management)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल पत्रकार महासंघ तनहुँ, स्थानीय एफ.एम. र पत्रपत्रिकाहरु, नेपाली सेना, शसस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नेपाल प्रहरी, राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, स्थानीय टेलिभिजन, NGO Network, NGO Federation, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय क्लबहरु, राजनीतिक दलका सदस्यहरु, स्थानीय स्वयम् सेवकहरु ।
२	खोज तलास तथा उद्धार समूह (Search and Rescue)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय क्लब, दुर्घटना न्युनीकरण समिति, डिभिजन सडक कार्यालय, ने.वि.प्रा. मर्स्याङ्दी महाशाखा, स्थानीय युवा स्वयम् सेवकहरु, घटना घट्ने न.पा./गा.पा. हरु ।
३	खाद्य, कृषि तथा जीविकोपार्जन (Food	कृषि ज्ञान केन्द्र	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरु, भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, उद्योग बाणिज्य संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, गै.स.स.महासंघ,

क्र.सं.	क्षेत्र (Cluster)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads)	सहयोगी संघ/संस्था (Cluster members)
	(Food, Agriculture and Livelihoods)		
४	आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामाग्री व्यवस्थापन (Shelter/NFI)	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरु, उद्योग बाणिज्य संघ, निर्माण व्यावसायी संघ, NGO Network, NGO Federation, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम, व्यासभुमी यातायात व्यावसायी, होटल व्यावसायी संघ तनहूँ, स्थानीय विद्यालयहरु र क्लबहरु, सामुदायिक उपभोक्ता महासंघ ।
५	खानेपानी तथा सरसफाई स्वास्थ्य प्रवर्द्धन (WASH)	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरु, उद्योग बाणिज्य संघ, निर्माण व्यावसायी संघ, NGO Network, NGO Federation, डिभिजन वन कार्यालय, भु तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम, व्यासभुमी यातायात व्यवसायी, होटल व्यावसायी संघ तनहूँ, स्थानीय विद्यालयहरु र क्लबहरु, सामुदायिक उपभोक्ता महासंघ ।
६	स्वास्थ्य तथा पोषण (Health and Nutrition)	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला आयुर्वेद कार्यालय, निजी नर्सिङ होम (एपोलो हस्पिटल) जी.पि कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, गोरखा पोलिक्लिनिक, परिवार स्वास्थ्य केन्द्र, पुर्कोट, स्वास्थ्य सम्बन्धी काम गर्ने गै.स.स.हरु Impact Nepal
७	आपतकालिन शिक्षा (Education)	सम्बन्धित पालिका शिक्षा शाखा	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल पत्रकार महासंघ तनहूँ, सम्बन्धित विद्यालयहरु, सेतो गुराँस वाल विकास सेवा, गै.स.स. समन्वय समिति, गै.स.स. महासंघ, स्थानीय एफ.एम., टि.भी. र पत्र पत्रिकाहरु, नेपाल शिक्षक महासंघ, PABSON, N-PABSON, विद्यालयस्तरीय वाल क्लव तथा मञ्चहरु, जुनियर रेडक्रस सर्कल ।
८	संरक्षण (Protection)	सम्बन्धित पालिका महिला तथा बालबालिका शाखा	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल पत्रकार महासंघ तनहूँ, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, महिला सेल, जिल्ला बालकल्याण समिति, NGO Network, NGO Federation, गै.स.स. समन्वय समिति, अपाङ्ग पुनर्स्थापना केन्द्र, ग्रामिण सशक्तिकरण समाज, सेतो गुराँस वाल विकास सेवा, उद्योग वाणिज्य संघ, जिल्ला सहकारी संघ, उपभोक्ता मञ्च, निजामती कर्मचारीहरुको आधिकारी ट्रेड युनियन, सामुदायीक प्रहरी सेवा ।

५.१.३. निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी

तालिका नं. ९

क्र.सं.	निकाय/कार्यालयको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	▪ समन्वयात्मक र नेतृत्वदायी भुमिका निर्वाह गर्ने ▪ खोज तथा उद्धार कार्यमा सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने ▪ आवश्यकता अनुसार प्रदेश तथा सङ्घीय सरकारसँग स्रोत साधनको व्यवस्थापन गर्ने ▪ स्थानीय स्तरमा आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरी राहत समग्रीको सङ्कलन/व्यवस्थापन गर्ने ▪ आवश्यकता अनुसार सूचना संकलन तथा संचार गर्ने ▪ विपद् व्यवस्थापनका लागि आवश्यकता अनुसार स्रोत साधन व्यवस्थापन गर्ने ।
२	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला समन्वय अधिकारी	▪ समन्वयात्मक कार्यमा सहयोग गर्ने ▪ आवास तथा पुनर्स्थापना कार्यमा सहयोग पुर्याउने ▪ स्रोत परिचालन गर्न गराउन आवश्यक समन्वय गर्ने ▪ स्थानीय तहहरुसँग सम्पर्क व्यक्तिको रुपमा कार्य गर्ने ▪ आवश्यकता अनुसार नगरपालिका र गाउँपालिकासँग स्रोत व्यवस्थापनमा सहयोग र समन्वय ।
३	न.पा./गा.पा.	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	▪ आपतकालीन अवस्थामा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिका निर्णयहरु तत्काल कार्यान्वयन गर्ने गराउने, ▪ स्थानीय तहमा उपलव्ध हुन सक्ने संस्थागत तथा सामुदायिक क्षमताको पहिचान गरी अधिकतम उपयोग गर्न गराउन आवश्यक समन्वय गर्ने, ▪ संरक्षण क्षेत्र (Protection Cluster) को कार्य योजना कार्यान्वयन गर्ने ।
४	सुरक्षा निकाय	प्रमुख	▪ तत्कालः खोज तथा उद्दार कार्यका लागी RRT टोली परिचालन गर्ने, ▪ बेपत्ता र हराएका व्यक्तिहरुको खोजी कार्यहरु गर्ने ▪ खोज, उद्दार तथा राहत वितरणका कार्यहरुमा ▪ आवश्यक सुरक्षा व्यवस्थापन गर्ने, ▪ विषयगत समितिहरुमा रही सहयोग गर्ने ।

क्र.सं.	निकाय/कार्यालयको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
५	राजनैतिक दलहरु	दलका प्रमुखहरु	▪ समन्वय, ▪ स्रोत संकलनमा सहयोग, ▪ जनपरिचालन गर्ने । ▪ स्वयं सेवक परिचालन गर्ने।
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	▪ DLSA को हैसियतले प्रवन्धकारी भूमिका निर्वाह गर्ने ▪ खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्रीको व्यवस्थापन, वितरण र भण्डारण, ▪ तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्ति परिचालन, ▪ सूचना संकलन तथा सर्वेक्षणमा स्वयम् सेवक परिचालन गर्ने ▪ प्रकोपको समयमा आपतकालिन आवास तथा बन्दोबस्ती (Logistic) व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने ▪ जिल्ला अगुवा सहयोगी निकाय (डि.एल.एस.ए.) भै अन्य कार्यहरु गर्ने ।
७	विषयगत अगुवा सरकारी कार्यालय	कार्यालय प्रमुखहरु	▪ विषयगत क्षेत्रका प्रतिकार्य योजना प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने, ▪ विषयगत क्षेत्रका सहयोगी संघ/संस्थाहरुलाई समन्वयात्मक रुपमा परिचालन गर्ने, ▪ दक्ष जनशक्ति परिचालन गर्ने, ▪ विषयगत क्षेत्रका हरेक दिनका कार्यहरु जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी गराउने ।
८	उद्योग बाणिज्य संघ	अध्यक्ष	▪ सुख्खा तथा तयारी खाना जस्तै चिउरा, भुजा, विस्कुट आदि खाद्य सामाग्री संकलन तथा व्यवस्थापनमा सघाउने ।खाद्य र गैरखाद्य सामग्रीको आपुर्ति सुनिश्चित गर्ने।
९	यातायात व्यवसायीहरु	अध्यक्ष/प्रतिनिधीहरु	▪ राहत तथा उद्धार कार्यका लागि यातायातका साधनहरु उपलब्ध तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
१०	सञ्चार माध्यम	नेपाल पत्रकार महासंघ, सञ्चारकर्मीहरु	▪ सही सूचना संकलन तथा सम्प्रेषण ▪ गलत हल्ला र अपवाह फैलाउन नदिने ▪ सार्वजनिक हितका सूचनाहरु प्रकाशन/प्रशारण गर्ने गराउने ।
११	नागरिक समाज	संयोजक	▪ राहत तथा उद्धार कार्यमा सहयोग ▪ मानव अधिकारको संरक्षण तथा सम्बर्द्धनमा सहयोग ।
१२	पेशागत व्यवसायी	अध्यक्ष	▪ राहत, उद्धार तथा संरक्षण कार्यमा सहयोग ।

क्र.सं.	निकाय/कार्यालयको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
१३	एनजिओ नेटवर्क, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.	प्रमुख तथा प्रतिनिधी	▪ मानवस्रोत परिचालन गर्ने ▪ स्रोत संकलनमा सहयोग गर्ने ▪ गै.स.स. विच समन्वय ▪ क्षमता विकास तथा सहजीकरण कार्य गर्ने ।

परिच्छेद - ६

६.१. विषयगत क्षेत्रको पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना

समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन (जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र)

(Coordination and Information Management)

- मुख्य जिम्मेवार निकाय - जिल्ला प्रशासन कार्यालय तनहूँ
- मुख्य सहयोगी संघ/संस्थाहरु - जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, नेपाल पत्रकार महासंघ, स्थानीय एफ.एम. र पत्रपत्रिकाहरू, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नेपाल प्रहरी, राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, स्थानीय टेलिभिजन, NGO Network, NGO Federation, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय क्लबहरू, स्थानीय स्वयंसेवकहरू ।

सारभुत उद्देश्यहरुः

- मानवीय सहायताका क्षेत्रमा कार्यरत सरोकारवाला व्यक्ति तथा निकाय/संघ संस्थाहरु बिच समन्वयात्मक संयन्त्र निर्माण गर्ने ।
- सूचनाको सङ्कलन तथा विश्लेषण गरी अन्तर निकाय/ अन्तर विषयगत क्षेत्रहरुमा स्वचालित रुपमा आदन-प्रदान हुने व्यवस्था गर्ने ।
- सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारहरुसँग आवश्यक सम्पर्क र समन्वय गर्ने ।
- विपद्को समयमा सूचना प्रणालीसमेत अवरुद्ध हुनसक्ने हुँदा वैकल्पिक उपायहरुको पहिचान गरी सूचना प्रवाहलाई सुचारु गर्ने ।
- प्राप्त सूचना तथा तथ्याङ्कहरुको ठोस विश्लेषण गरी अरु विषयगत क्षेत्रलाई पृष्ठपोषण दिने ।
- पूर्व सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन तथा अवलम्बन गर्ने ।

६.२ मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना

विपद् अघिको पूर्व तयारी			विपद् पछिको प्रतिकार्य			
क्रियाकलापहरु	**जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था**	**समयावधि**	**क्रियाकलापहरु**	**जिम्मेवार निकाय/संघ/ संस्था**	**खाडलको पहिचान** (Gaps Finding)	**समय अवधि**
१. विषयगत क्षेत्रको सहयोगी तथा साझेदारहरुको समन्वय वैठक गर्ने।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ **Cluster Members**	महिनाको कम्तीमा १ पटक	➢ जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई थप क्रियाशील बनाउने। ➢ घटनाका बारेमा तत्काल प्रदेश आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र तथा राष्ट्रिय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई प्रारम्भिक जानकारी गराउने । ➢ प्रकोप प्रभावित क्षेत्रको भौगोलिक अवस्था तथा सदरमुकामबाट दूरी, यात्रा गर्न लाग्ने समय र प्रयोगमा ल्याउन सकिने सवारी साधन वा पैदल यात्रा, प्रभावित जनसङ्ख्या लगायतका तत्काल आवश्यकीय विषयहरुमा जानकारी लिई आकलन गर्ने । ➢ मृत्यु,वेपत्ता तथा घाइते हुन सक्ने नागरिकहरुका वारेमा स्थानीय तह/प्रभावित समुदायको सम्पर्क व्यक्तिसँग सम्पर्क गरी प्राप्त जानकारीका सम्वन्धमा तत्काल खोज तथा उद्दार समूहलाई सूचना दिने । ➢ उच्च जोखिममा रहेका नागरिकहरुलाई थप सतर्क रहन जानकारी गराउने । ➢ स्थानीय स्तरमा उपलव्ध खोज तथा उद्दारमा खटिने जनशक्तिलाई तत्काल परिचालन हुन अनुरोध गर्ने ➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको वैठक वस्ने सूचना दिने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ **Cluster Members /**	- प्रभावित क्षेत्रमा सञ्चारका माध्यमहरु अवरुध्द हुन सक्छ, वैकल्पिक साधन प्रयोग गर्ने। - समुदायबाट सूचना दिने व्यक्ति तथा उद्दारकर्ताहरु आफै प्रभावित हुन सक्छन्, तत्काल वैकल्पिक सहायताको खोजी गर्ने ।	घटना घट्ना साथ/ पहिलो दिन

२. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्लास्थित सुरक्षा निकायहरु तथा स्थानीय तहमा रहेका सूचनाका साधनहरु जस्तै टेलिफोन, इन्टरनेट, फ्याक्स, कम्प्युटर, सुरक्षाकर्मीहरुले प्रयोग गर्ने वाकीटकी लगायतका सञ्चार सामग्रीहरु तयारी हालतमा राख्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ सुरक्षा निकायहरु तथा स्थानीय तहहरु	निरन्तर	➢ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको वैठकमा भाग लिने । ➢ घटनाका वारेमा हालसम्म प्राप्त सवै सूचना/जानकारीहरु आदान-प्रदान गर्ने । ➢ विपद् लेखाजोखा विधि सम्बन्धी औजारहरुको **(Disaster Assessment Tool, IRA)** को प्रयोग गरी तत्कालीन मानवीय सहयोगको लागि सूचना सङ्कलन गर्ने । ➢ हालसम्मको प्रतिकार्यको प्रगति विवरण प्रदेश आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र तथा राष्ट्रिय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई जानकारी गराउने ➢ आफ्नो विषयगत क्षेत्रको समस्याहरुका वारेमा वैठकमा छलफल गरी समाधान गर्न पहल गर्ने ।	➢ जिल्ला प्रशासन कार्यालय/नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/ **Cluster Members /**	➢ स्थानीय समुदायसँगको सम्वन्ध र समन्वय प्रभावकारी नहुन सक्छ ।समन्वय/सम्पर्क क्षेत्रको दायरा बढाउने ।	दोश्रो दिन
३. स्थानीय तहहरु र विषयगत क्षेत्रका साझेदार निकाय तथा संघ/संस्थाहरुमा विपद सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने । जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रसँग सूचना सम्वन्ध कायम गराउने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ **Cluster Members** / स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरु	निरन्तर	➢ विषयगत क्षेत्रको वैठक वसी **IRA** प्रतिवेदन माथि छलफल गर्ने । ➢ तत्काल व्यवस्था गर्नु पर्ने आपतकालीन राहत सामग्री तथा अस्थायी वासस्थानहरुको सङ्ख्यात्मक तथा परिमाणात्मक विवरण जिल्ला विपद् व्यास्थापन समितिलाई उपलव्ध गराउने । ➢ **MIRA** टोली परिचालन गर्ने । ➢ स्थानीय तहहरु र सम्बद्ध सरोकारवालाहरुसँग निरन्तर सम्पर्कमा रही खोज तथा उद्दार एवं राहत वितरणको विवरण सङ्कलन गरी जि. वि. व्य.स.,प्र.वि.व्य.का. स. र रा.वि.जो.न्यू.तथा व्य.प्रा.मा जानकारी पठाउने ।	➢ जिल्ला प्रशासन कार्यालय/नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/ **Cluster Members**	➢ दक्ष जनशक्तिको अभावमा ➢ **MIRA** टोली परिचालन गर्न कठिनाई हुन सक्छ । तत्कालै आधारभूत ज्ञान दिएर स्थलगत रुपमा खटाउनु पर्ने ।	पहिलो हप्ता

४. विपद् पछि गर्नु पर्ने लेखा जोखा (**Initial Rapid Assesment/ Multi Sectroal initial Rapid Assesment/ Post Disater Need Assesment**)का नमूना फारमहरु अध्यावधिक तथा विकास गर्ने । लेखा-जोखा गर्ने टोलीहरु गठन गरी आवश्यक तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ/नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	निरन्तर	➢ आफ्नो विषयगत क्षेत्रको बैठक बसी **MIRA** प्रतिवेदनमा छलफल गर्ने । ➢ क्षति भएका निजी आवास तथा भौतिक संरचनाहरुको सङख्यात्मक तथा परिमाणात्मक विवरण जि. वि. व्य.स.,प्र.वि.व्य.का. स. र रा.वि.जो.न्यू.तथा व्य.प्रा.मा जानकारी पठाउने । ➢ राहत वितरणलगायतका विपद् व्यवस्थापनका कार्यहरुमा देखिएका गुनासाहरु सङ्कलन गरी जि.वि.व्य.स.को बैठकमा पेश गर्ने ।	➢ जिल्ला प्रशासन कार्यालय/नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/ ➢ **Cluster Members**	➢ क्षतिको प्रष्ट विवरण **MIRA** प्रतिवेदनमा नआउन पनि सक्छ, पुनः टोलीलाई स्थलगत खटाई एकिन विवरण सङ्कलन गर्ने	पहिलो महिना
५. आफ्नो विषयगत क्षेत्रको मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना अध्यावधिक गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ **Cluster Members**	प्रत्येक वर्षको चैत्र मसान्तभित्र	➢ वितरित राहत तथा पुर्ननिर्माण भएका भौतिक संरचना एवं निजी आवासहरुको सङ्ख्यात्मक/परिमाणात्मक विवरण सङ्कलन गरी जि. वि. व्य.स.,प्र.वि.व्य.का. स. र रा.वि.जो.न्यू.तथा व्य.प्रा.मा जानकारी पठाउने । ➢ गुनासाहरु सम्बोधन भए/नभएको वारेमा अनुगमन गर्ने । ➢ वाँकी रहेका गुनासाहरुका वारेमा पुनः जानकारी गराउने	➢ जिल्ला प्रशासन कार्यालय/नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/	➢	दोश्रो महिना
६.मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ **Cluster Members**	प्रत्येक वर्षको चैत्र मसान्तभित्र	➢ सम्पन्न पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यबाट पृष्ठपोषण लिई आगामी कार्ययोजनालाई परिमार्जित र अध्यावधिक गर्दै जाने	➢ जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ **Cluster Members**		तेश्रो महिना

कार्य योजना अध्यावधिक गर्न सहयोग गर्ने						
७.वाढी/पहिरो, हावाहुरी/चटयाङ् तथा महामारी लगायतका संभाव्य प्रकोपहरुका कारणबाट सृजना हुन सक्ने विपदका वारेमा पुर्व सूचना प्रणालीको असल अभ्यास गर्ने । आसन्न विपदका वारेमा जनचेतना जगाउने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ **Cluster Members**	आवश्यकता अनुसार निरन्तर				

खोजतलास तथा उद्धार (Search and Rescue)

- मुख्य जिम्मेवार निकाय - जिल्ला प्रशासन कार्यालय तनहूँ ।
- मुख्य सहयोगी संघ/संस्थाहरु - जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरू, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय क्लव (दूर्घटना न्यूनीकरण समिति), डिभिजन सडक कार्यालय, ने.वि.प्रा. मर्स्याङ्दी महाशाखा, स्थानीय युवा स्वयंसेवकहरु ।

सारभूत उद्देश्यहरु

- तत्काल उद्दार टोली खटाई जनधनको क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्ने ।
- उच्च जोखिममा रहेका असक्त/अपाङ्ग, ज्येष्ठ नागरिक, महिला तथा वालवालिकाहरुको उद्दारमा पहिलो प्राथमिकता दिई मानवीय क्षति कम गर्ने ।
- घाइतेहरुको शीघ्र उद्दार गर्ने ।
- शव उद्दार तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- आपतकालीन अवस्थामा उच्च जोखिममा रहेकाहरुलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गरी मानवीय सुरक्षा प्रदान गर्ने ।

विपद् अघिको पूर्व तयारी			विपद् पछिको प्रतिकार्य			
क्रियकलापहरु	जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था	समयावधि	क्रियाकलापहरु	जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था	खाडलको पहिचान (Gaps Finding)	समयावधि

१.आफ्नो विषयगत क्षेत्रको वैठक बस्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ सहयोगी निकायहरु	आवश्यकता अनुसार/निरन्तर	१.घटना घटेको खवर प्राप्त हुनासाथ खोज तथा उद्दार टोलीहरुलाई खोज तथा उद्दार सामग्रीहरुका साथ स्टयाण्डवाई राख्ने। घटना घटेको स्थानसम्म पुग्न मोटर मार्ग तथा पैदलमार्ग एवं लाग्ने समयका वारेमा एकिन जानकारी लिने। स्थानीय **CBRRT** लाई तत्काल घटनास्थलमा जान निर्देशन दिने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/सुरक्षा निकायहरु/ने.रे.सो .	एकिन जानकारी प्राप्त नहुन सक्छ। स्थानीय सम्पर्क व्यक्तिसँग सिधै सम्पर्क गर्ने।	घटना घटेको १ घण्टाभित्र
२.**RRT/QRT/CBRRT** गठन गर्ने, तालिम दिने ।	सुरक्षा निकायहरु,स्थानीय तहहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	वैशाख महिनाभित्र	२. **DRRT** टोली घटनास्थलतर्फ **Move** हुने ।	सुरक्षा निकायहरु/ने.रे.सो .	सडक तथा पैदल मार्गमा अवरोध हुन सक्छ । खुलाउँदै जाने ।	घटना घटेको २ घण्टाभित्र
३.सुरक्षाकर्मीहरु, स्वास्थ्यकर्मीहरु, रेडक्रसका स्वयंसेवकहरु तथा स्थानीय तहका स्वयंसेवकहरुसमेत सम्मिलित हुने गरी **DRRT** गठन गर्ने, तालिम दिने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/सुरक्षा निकायहरु,स्थानीय तहहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	ज्येष्ठ महिनाभित्र	३.घटनास्थलको अवस्था तथा क्षतिको आकलन र **CBRRT** बाट हुँदै गरेको खोज तथा उद्दार कार्यको विवरण जिल्ला कमाण्ड पोष्टलाई जानकारी गराउने । घनीभूत रुपमा खोज तथा उद्दार कार्य गर्ने ।	सुरक्षा निकायहरु/ने.रे.सो	सञ्चार सम्पर्क नहुन सक्छ । सूचना तथा समन्वय क्षेत्रसँग तत्काल सम्पर्क गरी वैकल्पिक स्रोतको प्रयोग गर्ने ।	घटनास्थल पुगेपछि

४.खोज तथा उद्दार टोलीहरु.**RRT/QRT/CBRRT/ DDRT** का सदस्यहरुलाई पुनर्ताजगी तालिम दिने	जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति/स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरु	आषाढ महिनाभित्र	४.घटनास्थलबाट घाइतेहरुको उद्दार कार्यलाई पहिलो प्राथमिकता दिने । उच्च जोखिममा रहेका अपाङ्ग/असक्त, ज्येष्ठ नागरिक तथा महिला-बालबालिकाहरुलाई तत्कालै सुरक्षित स्थानमा लैजाने । शवहरुको उद्दार गर्ने । प्रारम्भिक कानूनी प्रक्रिया पूंरा गरी आफन्तलाई जिम्मा लगाउने । जिल्ला कमाण्ड पोष्टलाई खोज तथा उद्दार कार्यको विवरण निरन्तर जानकारी गराउने ।	सुरक्षा निकायहरु/ने.रे.सो /स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	मृतकका आफन्त नहुन सक्छन्, नजिकका आफन्त वा स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरुलाई जिम्मा लगाउने । घटनास्थल नजिकै सुरक्षित स्थान नहुन सक्छ, **Acceptable Risk** का आधारमा तत्कालै सुरक्षित स्थानको छनौट गर्ने ।	घटना घटेको दिन
५.खोज तथा उद्दार सामग्रीहरुको सङ्कलन, उपयुक्त स्थानहरुमा भण्डारण गर्ने तथा मर्मत संभार गरी तयारी हालतमा राख्ने । उद्दार कार्यमा प्रयोगमा आउने सञ्चार सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/सुरक्षा निकायहरु/नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	आवश्यकताअनुसार/ निरन्तर	५.घाइते तथा शवको उद्दार कार्य सम्पन्न नहुन्जेलसम्म खोज तथा उद्दार कार्य जारिराख्ने । सुरक्षित स्थानमा सारिएकाहरुलाई अस्थायी आश्रयस्थल बनाउन सहयोग गर्ने ।	सुरक्षा निकायहरु/ने.रे.सो /स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	शव फेला पर्न नसकी वेपत्ता पनि हुन सक्छन् । जाने बुझेका स्थानीय नागरिकहरुसँग समन्वय गरी खोज तलास कार्य जारिराख्ने ।	घटना घटेको दोश्रो दिन

६.उच्च जोखिममा रहेका स्थानहरुको स्थलगत निरीक्षण गर्ने । हेलीप्याड, सडक तथा पैदलै यात्रा गर्नु पर्ने भएमा छोटो दूरीका मार्गहरुको आँकलन गर्ने । साविकका हेलीप्याड,मोटरमार्ग तथा पैदल मार्गहरु सुधार गर्न तथा हेलीप्याड नभएका स्थानहरुमा बनाउन पहल गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/सुरक्षा निकायहरु/स्थानीय तहहरु/डिभिजन सडक कार्यालय	आवश्यकताअनुसार/ निरन्तर	६.जोखिममा रहेका वा धराप देखिएका घर/गोठ वा टहराहरु (**Demolish**) हटाउने । जीवित रहन सक्ने पशुपंक्षीको खोजतलास गर्ने । नष्ट नभएका/प्रयोगमा ल्याउन सकिने लत्ताकपडा,अन्नपात तथा भाडावर्तनहरुको खोजतलास तथा सङ्कलन गर्ने	सुरक्षा निकायहरु/ने.रे.सो /स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति/ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	उद्दारकर्मीहरु अपर्याप्त हुन सक्छन् । स्थानीय स्वयंसेवकहरुको सहयोग लिने	घटना घटेको तेश्रो दिन
७. **RRT/QRT/CBRRT/DRRT** का कमाण्डरहरु बिच सञ्चार सम्पर्क संयन्त्र स्थापना गर्ने । जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई सूचना केन्द्रको रुपमा प्रयोग गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/सुरक्षा निकायहरु/स्थानीय तहहरु/नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	आवश्यकताअनुसार/ निरन्तर	७.मरेका पशुपंक्षीहरुको व्यवस्थापन गर्ने	सुरक्षा निकायहरु/ने.रे.सो /स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति/ भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	स्थानीय पीडितहरुले मरेका पशुपंक्षीका मासु खाई महामारी फैलन सक्छ,राम्रोसँग जमिनमुनी गाड्ने	घटना घटेको पहिलो हप्ताभित्र
८.प्रकोप अनुसार खोज तथा उद्दार कार्यको नमूना/कृत्रिम अभ्यास (**Mock Drill/Simulation**) गर्ने ।	सुरक्षा निकायहरु/ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	माघ/फागुण महिना	८.सम्पूर्ण खोज तथा उद्दार कार्यको विवरण तयार गरी प्रतिवेदन दिने । पृष्ठपोषण लिने र साविक प्रतिकार्य योजनामा देखिएका कमी कमजोरीहरुलाई अर्को योजनामा परिमार्जन गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/सुरक्षा निकायहरु/ने.रे.सो	-	पहिलो हप्ताभित्र

९.अघिल्लो वर्षको अनुभवको आधारमा आफ्नो विषयगत क्षेत्रको विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना परिमार्जन सहित अद्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/सहयोगी निकायहरु	चैत्र मसान्तभित्र	

खाद्य कृषि तथा जीविकोपार्जन व्यवस्थापन (Food management)

- मुख्य जिम्मेवार निकायः कृषि ज्ञान केन्द्र ।
- मुख्य सहयोगी संघ/संस्थाहरुः जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरु, भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, खाद्य प्रविधी तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय, उद्योग बाणिज्य संघ, कृषि सामग्री कम्पनी लि, गै.स.स. महासंघ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सहरकारी संघ, एन.जि.ओ. नेटवर्क तनहूँ, राष्ट्रिय उपभोक्ता मञ्च, उपभोक्ता हकहित संरक्षण मञ्च, होटल ब्यवसायी संघ ।

सारभूत उद्देश्यहरु

- आपतकालीन अवस्थामा खाद्य सामग्रीहरु उपलव्ध गराई जीवन रक्षा गर्ने ।
- प्रकोपका कारण तहस-नहस भएको खेती प्रणालीलाई पूर्ववत अवस्थामा ल्याउने ।
- उन्नत जातका नश्ल/बिउ बिजन/मल उपलव्ध गराई जीविकोपार्जनमा सहजीकरण गर्ने ।

विपद्अघिको पूर्व तयारी			विपद् पछिको प्रतिकार्य			
क्रियाकलापहरु	**जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था**	**समयावधि**	**क्रियाकलापहरु**	**जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था**	**खाडलको पहिचान** (Gaps Finding)	**समयावधि**

१.आफ्नो विषयगत क्षेत्रको वैठक वस्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/सहयोगी निकायहरु	आवश्यकता अनुसार /निरन्तर	१.समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रसँग सम्पर्क गरी प्रकोपको घटनाका सम्वन्धमा जानकारी लिने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ने.रे.सो./सहयोगी निकायहरु	एकिन सूचना प्राप्त नहुन सक्छ, समुदाय सम्पर्क व्यक्तिसँग थप बुझ्ने ।	घटना घट्नासाथ
२.समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रसँग आवश्यक सहकार्य गरी विभिन्न् प्रकोपहरुका कारण उच्च जोखिममा रहेका स्थान/बस्तीहरुको अवस्थिति, जिल्ला सदरमुकामदेखिको दूरी, यात्राका माध्यम(मोटर मार्ग/पैदल) ती स्थानहरुसम्म पुग्न लाग्ने समयका वारेमा विशेष जानकारी लिने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ने.रे.सो./सहयोगी निकायहरु	वैशाख महिनाभित्र	२.खाद्य सम्वन्धी राहत सामाग्री सङ्कलन गर्न कार्यदल परिचालन गर्ने । घटनास्थल कति टाढा छ, सवारी साधनवाट वा पैदलै जानु पर्ने हो वा होइन, पुग्न कति समय लाग्छ, कतिलाई तत्काल आपतकालीन राहत वितरण गर्नुपर्ने हो भन्ने वारेमा एकिन जानकारी लिने । मौज्दातबाट खाद्य सामग्री लिई घटनास्थलतर्फ जाने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ने.रे.सो./उध्योग वाणिज्य संघ/स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरु	म्याद नाघेका अखाद्य वस्तुहरु सङ्कलन हुन सक्छ, अनुगमन गर्ने ।	पहिलो दिन
३.आपतकालीन अवस्थामा वितरण गर्नु पर्ने खाद्य सामग्री सङ्कलन गर्न कार्यदल गठन गर्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ने.रे.सो./उद्योग वाणिज्य संघ/स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरु	वैशाख महिनाभित्र	३.वितरित आपतकालीन खाद्य सामग्रीको विवरण जिल्ला कमाण्डपोष्टलाई गराउने। वितरण गर्न नपुग हुने भए तत्काल खरिद गर्न	कृषि ज्ञान केन्द्र/ने.रे.सो./उध्योग वाणिज्य संघ/स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरु	-	दोश्रो दिन

			जि.वि.व्य.स. तथा स्था.वि.व्य.स.लाई अनुरोध गर्ने ।			
४.विपद्मा पर्न सक्ने बस्ती तथा जनसङ्ख्या आँकलन गरी वितरण गर्नुपर्ने खाद्य राहत सामग्री खरिद गर्नुपर्ने परिमाण र लाग्ने रकम समेतको जानकारी जि.वि.व्य.स. र स्था.वि.व्य.स.हरुलाई दिने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ने.रे.सो./उद्योग वाणिज्य संघ/	ज्येष्ठ महिनाभित्र	४.समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रबाट द्रूत लेखाजोखा प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी लिने ।उच्च जोखिममा रहने अशक्त/अपाङ्ग, ज्येष्ठ नागरिक, महिला तथा बालबालिकाहरुका लागि उपयुक्त तयारी खाना वितरण गर्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ने.रे.सो./उद्योग वाणिज्य संघ/स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरु/ होटल व्यवसायी संघ	-	दोश्रो दिन
५.उच्च जोखिममा रहेका बस्तीहरुमा आपतकालीन खाद्य सामग्रीहरुको भण्डारण गर्न गोदाम घरहरुको व्यवस्था गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ने.रे.सो./उध्योग वाणिज्य संघ/		५.वितरण गरिने खाद्य सामग्री राहतको गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ने.रे.सो./उध्योग वाणिज्य संघ/ खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण कार्यालय	-	राहत वितरण गर्नुअघि
६.विपद्पछि पीडितहरुको कृषि व्यवसायलाई सहजीकरण गर्न उन्नत जातका बिउबिजन/मल तथा डालेघांसको बिउहरुको समयमा नै	कृषि ज्ञान केन्द्र/भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र/कृषि सामग्री कम्पनी लि.	खेतीको मौसम अनुसार	६.प्रभावितहरुलाई कृषि/खेती कार्य तर्फ उत्साहित गर्ने । मल/ बिउ बिजन तथा पशुपालनका लागि उन्नत डालेघाँसका विरुवा वितरण गर्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशुसेवा बिज्ञ केन्द्र /कृषि सामग्री कम्पनी लि.	-	पहिलो हप्तापछि

आवश्यक मौज्दात रहने व्यवस्था गर्ने ।						
			७.प्रतिकार्यबाट पृष्ठपोषण लिई आफ्नो विषयगत क्षेत्रको प्रतिकार्य योजनामा परिमार्जन तथा अध्यावधिक गर्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/सहयोगी निकायहरु	-	चैत्र मसान्तभित्र

आपतकालिन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री व्यवस्थापन (Shelter/NFI)

- मुख्य जिम्मेवार निकायः शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय
- मुख्य सहयोगी संघ/संस्थाहरुः नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
- सहयोगी निकायहरुः- जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरू, उद्योग बाणिज्य संघ, निर्माण व्यवसायी संघ, NGO Network, NGO Federation, डिभिजन वन कार्यालय, भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम, यातायात कम्पनीहरु, निर्माण व्यवसायी संघ, होटल ब्यबसायी संघ तनहूँ, स्थानीय विद्यालयहरू र क्लबहरू, हरियो वन कार्यक्रम ।

सारभूत उद्देश्यहरु

- आपतकालीन आवास सुरक्षा व्यवस्थापन गर्ने।
- अस्थायी आवास व्यवस्थापन गर्ने ।

- स्थायी पुनर्वासको लागि अध्ययन तथा अवलोकन गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई आवश्यक सुझाव दिने ।
- अस्थायी शिविरमा विद्युत, सञ्चार लगायतका भौतिक सुविधाहरु एवं गैर खाद्य सामग्रीहरुको व्यवस्था गरी जन जिवनलाई सहज बनाउने।
- विपद् पछिउत्थानशील आवास संरचनाहरु बनाउन (**Build Back Better**) सहकार्य गर्ने ।

विपद्अघिको पूर्व तयारी			विपद्पछिको प्रतिकार्य			
क्रियाकलापहरु	**जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था**	**समयावधि**	**क्रियाकलापहरु**	**जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था**	**खाडलको पहिचान** (Gaps Finding)	**समयावधि**
१.आफ्नो विषयगत क्षेत्रको बैठक बस्ने । जिल्लाका जोखिममा रहेका बस्तीहरु, प्रभावित हुन सक्ने जनसङ्ख्या तथा आर्थिक अवस्था, बस्ती सम्म पुग्न प्रयोग हुने मोटरमार्ग/पैदलमा मार्ग आदिका वारेमा जानकारी राख्ने ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो./सहयोगी निकायहरु	आवश्यकतानुसार /निरन्तर	१.आपतकालीन बैठक बस्ने । समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रसँग तत्काल सम्पर्क गरी घटनाका वारेमा एकिन जानकारी लिने ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय /ने.रे.सो. /सहयोगी निकायहरु	विषयगत क्षेत्रसँग सम्वद्ध व्यक्ति तथा निकायका प्रतिनिधिहरु उपस्थित नहुन सक्छन् । फोन सम्पर्क गरी घटनाका वारेमा जानकारी गराउने ।	विपद्पछि तत्कालै
२.जोखिममा रहेका वस्ती	शहरी तथा भवन निर्माण डिभिजन	वैशाख महिना भित्र	२.घटनास्थल नजिकका सूचीकृत खुलास्थानमा आपतकालीन	शहरी विकास तथा भवन निर्माण	खुलाक्षेत्र तत्काल प्रयोगमा ल्याउन	सोही दिन

वरपरका खुला स्थान तथा आश्रयस्थलहरुको स्थलगत अनुगमन/निरीक्षण गर्ने । खुला स्थानमा आपतकालीन अवस्थामा क्याम्प/शिविर राख्न उपयुक्त छ वा छैन, भौतिक सेवा सुविधाहरु उपलव्ध छन् वा छैनन् अवलोकन गर्ने । भौतिक सेवा सुविधा छैनन् भने सरोकारवाला निकाय तथा अन्य विषयगत क्षेत्रहरुसँग समन्वय गरी सुविधा सम्पन्न बनाउने ।	कार्यालय/ने.रे.सो./सहयोगी निकायहरु मुख्य सहयोगीहरुः जिल्ला प्रशासन कार्यालय/स्थानीय तहहरु		आवास व्यवस्था मिलाउन स्थानीय तहसँग समन्वय गर्ने ।	डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो./सहयोगी निकायहरु	नसकिने अवस्थामा पनि हुन सक्छ, स्थानीय स्वयंसेवकहरु परिचालन गरी सुधार गर्ने ।	
३.जिल्ला सदरमुकाम तथा	शहरी तथा भवन निर्माण डिभिजन	वैशाख महिनाभित्र	३. त्रिपाल, टेन्ट, जस्तापाता, लत्ता कपडा,	शहरी विकास तथा भवन निर्माण	कम जोखिम वा स्वीकार्य जोखिममा	सोही दिन

जोखिममा रहेका बस्तीहरु लक्षित राहत सामग्रीहरु भण्डारण गर्न प्रर्याप्त हुने गोदाम घरहरु छन् वा छैनन्, जानकारी लिने । छैनन् भने सरोकारवाला निकाय तथा अन्य विषयगत क्षेत्रहरुसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।	कार्यालय/ने.रे.सो./सहयोगी निकायहरु मुख्य सहयोगीहरुः जिल्ला प्रशासन कार्यालय/स्थानीय तहहरु		भाँडावर्तनलगायतका गैर खाद्य सामग्रीहरु घटनास्थलमा पुर्याउने । सुधारिएको खुला स्थानलाई आपतकालीन शिविरको रुपमा प्रयोग गर्ने । प्रभावित प्रत्येक घरपरिवारका सदस्य सङ्ख्याका आधारमा वासस्थान तयार गर्ने । लत्ताकपडा, भाडावर्तन लगायतका अत्यावश्यक गैर खाद्य सामग्रीहरु वितरण गर्ने । भए गरेका कार्यहरुका वारेमा जिल्ला कमाण्ड पोष्टमा जानकारी पठाउने ।	डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो. /उध्योग वाणिज्य संघ/ यातायात कंपनीहरु/सहयोगी निकायहरु	रहेका घरपरिवारहरुसमेत शिविरमा आई वस्न खोज्दछन् । निरुत्साहित गर्ने ।	
४.त्रिपाल, टेन्ट, जस्तापाता, लत्ताकपडा, भाँडावर्तनलगायतका गैर खाद्य सामग्रीहरुको जोहो गरी मौज्दात राख्ने । प्रभावित हुन सक्ने घरपरिवारहरुको	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो./सहयोगी निकायहरु/उद्योग वाणिज्य संघ	ज्येष्ठ महिनाभित्र	४.**Food/WASH/Health/Protection** क्षेत्रहरुसंग आवश्यक समन्वय गरी शिविर व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यहरु गर्ने । प्रभावितहरु मध्येबाट शिविर व्यवस्थापन कमिटी गठन गरी प्रभावितहरुसँग सम्पर्क सम्यन्त्र वनाउने ।	शहरी विकास विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो. /उद्योग बाणिज्य संघ/ नेपाल विद्युत प्राधिकारण/नेपाल टेलिकम/सहयोगी निकायहरु	-	दोश्रो दिन

तुलनामा अपर्याप्त हुने देखिएमा खरिद गर्न जि.वि.व्य.स.मा अनुरोध गर्ने ।						
५.आपतकालीन अवस्थामा प्रभावित बस्तीहरु सम्म राहत सामग्री लैजान आवश्यक पर्ने सवारी साधनहरुको व्यवस्था गरी तयारी हालतमा राख्ने ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो./सहयोगी निकायहरु/उद्योग वाणिज्य संघ, यातायात कम्पनीहरु मुख्य समन्वयकारी भूमिकाः जिल्ला प्रशासन कार्यालय/स्थानीय तहहरु	विपद अघि निरन्तर	५.जोखिम न्यूनीकरण भई आ-आफ्ना घर फर्कन सक्ने घरपरिवारलाई शिविरबाट घर फर्काउने । घर क्षति भएका र तुरुन्तै पुर्ननिर्माण गर्न नसक्ने घरपरिवारलाई सूचीकृत खुलास्थान वा अन्य उपयुक्त स्थानहरुमा **Transitional Home** निर्माण गरी अस्थायी पुर्नवासको व्यवस्था मिलाउने ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो. /उद्योग वाणिज्य संघ/ नेपाल विद्युत प्राधिकारण/नेपाल टेलिकम/ निर्माण व्यवसायी संघ /स्थानीय तहहरु	**Transitionl Home** निर्माण गर्दा स्थानीय स्तरमा उपलव्ध स्रोत/साधन तथा शिप र क्षमताको उपयोग गर्ने ।	दोश्रो हप्ताभित्र
६.अन्य विषयगत क्षेत्रहरुको समन्वयमा राहत वितरण कार्यमा खटिने स्वयंसेवकहरु छनौट गरी सामान्य तालिम दिने ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो./ स्था.वि.व्य.स.हरु	वैशाख महिना भित्र	६.साविक बासस्थान पूर्णरुपमा क्षति भई पुनः सोही ठाँउमा प्रकोपको उच्च जोखिम रहिरहेको तथा जोखिम न्यूनीकरणसमेत गर्न नसकिने र अन्यत्रै बसाई सर्नु पर्ने घरपरिवारका लागि स्थायी पुनर्वासको व्यवस्था मिलाउन स्था.वि.व्य.स.मा सिफारिस गर्ने ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो. /सहयोगी निकायहरु	-	१ महिनाभित्र

७. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन (जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र) सँग आवद्ध भई आफ्नो विषयगत क्षेत्रका सवै गतिविधिहरुको जानकारी सम्वन्धित निकायहरुमा समयमा नै दिने व्यवस्था गर्ने	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय/ ने.रे.सो.	आवश्यकता नु--सार /निरन्तर	७.विपद्पछि निर्माण हुने संरचनाहरु उत्थानशील बनाउन आवश्यक सहयोग र समन्वय गर्ने ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो. /स्थानीय तहहरु/ सहयोगी निकायहरु	**Build Back Better** को अवधारणाका वारेमा जनचेताना अभिवृद्दि गर्नु पर्ने ।	१ महिनापछि निरन्तर
८.चालु अवधिमा भए गरेका प्रतिकार्यबाट थप पृष्ठपोषण लिई आगामी अवधिका लागि पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गर्ने ।	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय/ ने.रे.सो. / सहयोगी निकायहरु	चैत्र महिना भित्र				

खानेपानी, सरसफाइ र स्वास्थ्य प्रवर्द्धन (WASH)

- मुख्य जिम्मेवार निकायः खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय
- जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरू, भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, एन.जि.ओ. नेटवर्क, NGO Federation, समाज सेवा समूह, तनहूँ सेवा समिति, ग्रामीण क्षेत्र विकास कार्यक्रम, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय

सारभूत उद्देश्यहरु

- विपद् प्रभावितहरुलाई स्वच्छ खानेपानी उपलब्धताको सुनिश्चितता गर्ने ।
- विपद् प्रभावित बस्ती तथा शिविरहरुमा व्यक्तिगत तथा सामुदायिक सरसफाइको व्यवस्था गरी महामारी नियन्त्रण गर्ने ।

विपद्अघिको पूर्व तयारी			विपद्पछिको प्रतिकार्य			
क्रियाकलापहरु	जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था	समयावधि	क्रियाकलापहरु	जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था	खाडलको पहिचान (Gaps Finding)	समयावधि
१.जोखिमयुक्त वस्तीहरुमा संचालनमा रहेका खानेपानी योजनाहरुको स्थलगत निरीक्षण तथा अनुगमन गरी सङ्कटाभिमुखताको नक्साङ्कन गर्ने । खानेपानी मूलको दिगोपनाको संर्वेक्षण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय/ ने.रे.सो. स्थानीय तहहरु/खानेपानी उपभोक्ता समितिहरु	वैशाख महिनाभित्र	१. आपतकालीन बैठक बस्ने । समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रसँग तत्काल सम्पर्क गरी घटनाका वारेमा एकिन जानकारी लिने ।	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय/सहयोगी निकायहरु	-	घटना घट्नासाथ
२.प्रकोपको घटनापछि पानीको मूलहरु सुक्न सक्ने हुँदा मूलको	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय/ ने.रे.सो./स्थानीय तहहरु	वैशाख महिनाभित्र	२.समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रसंग समन्वय गरी प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय/ ने.रे.सो./स्थानीय तहहरु	-	दोश्रो दिन

वैकल्पिक स्रोतको खोजी गर्ने ।			प्रतिवेदन अध्ययन गर्ने । प्रभावित क्षेत्र तथा अस्थायी शिविरको अवलोकन गर्ने । खानेपानी आपूर्ति प्रणालीमा भएको क्षतिको आकलन गर्ने			
३.प्रकोपबाट खानेपानी योजनाको ट्याङ्की, वितरण लाइन तथा धाराहरुसमेत क्षति हुन सक्ने अवस्थालाई मध्य नजर गरी आपतकालीन अवस्थामा तत्काल खानेपानी आपूर्ति गर्न पोलीथिन टङ्की तथा पाइपहरु मौज्दात राख्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय/ ने.रे.सो./स्थानीय तहहरु	ज्येष्ठ महिनाभित्र	३.दक्ष जनशक्ति तथा दक्ष स्वयंसेवक टोली परिचालन गरी प्रभावित वस्ती तथा अस्थायी शिविरमा खानेपानी आपूर्ति व्यवस्थापन गर्ने । अस्थायी लैङ्गिक मैत्री शौचालय(**Water Sealed**) निर्माण गर्ने । हाइजनिक किट्स, सावुन, स्यानीटाइजर -लगायतका सरसफाइका सामग्रीहरु वितरण गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो./स्थानीय तहहरु/सहयोगी निकायहरु	खानेपानीको मूल/स्रोत नहुन सक्छ । वैकल्पिक उपायहरु अवलम्बन गर्ने ।	दोश्रो दिन
४.प्रभावित बस्तीहरु तथा अस्थायी शिविरहरुमा बनाउनु पर्ने अस्थायी शौचालयका सामग्रीहरु, सावुन,स्यानीटाइजर, हाइजनिक किट्स लगायतका राहत सामग्रीहरु सङ्कलन वा	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो./स्थानीय तहहरु/सहयोगी निकायहरु	आषाढ महिनाभित्र	४.**Food/WASH/Health/Protection** क्षेत्रहरुसँग आवश्यक समन्वय गरी शिविर व्यवस्थापनमा आफ्नो विषयगत क्षेत्रभित्रका कार्यहरु गर्ने । भएगरेका कार्यहरुको विवरण जिल्ला कमाण्डपोष्टलाई जानकारी दिने ।	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो./स्थानीय तहहरु/सहयोगी निकायहरु	अन्तर विषयगत क्षेत्रहरु बिच प्रभावकारी समन्वय नहुन सक्छ । अन्तर विषयगत क्षेत्र सूचना संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाउने	पहिलो हप्ताभित्र

खरिद गरी मौज्दात राख्ने ।						
५.स्थानीय स्तरमा शौचालय बनाउन, खानेपानी पाइप लाइन फिटिङ गर्न तथा सरसफाइ सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान भएका स्वयंसेवक टोली गठन गरी तयारी हालतमा राख्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय/ने.रे.क्र.सो./स्थानीय तहहरु/सहयोगी निकायहरु	आषाढ महिनाभित्र	५.**MIRA** प्रतिवेदनको अध्ययन गर्ने ।क्षति भएका खानेपानी योजनाका संरचनाहरुलाई पुनर्निर्माण गरी पूर्ववत रुपमा सञ्चालनमा ल्याउने ।	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय/ने.रे.सो./स्थानीय तहहरु/सहयोगी निकायहरु	मूल/स्रोत सुक्न सक्छ । वैकल्पिक स्रोतको खोजी गर्ने ।	१ महिनाभित्र
६. चालु अवधिमा भए गरेका प्रतिकार्यबाट थप पृष्ठपोषण लिई आगामी अवधिका लागि पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय/ सहयोगी निकायहरु	चैत्र महिनाभित्र				

स्वास्थ्य तथा पोषण (Health and Nutrition)

- **मुख्य जिम्मेवार निकायः जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय**
- **मुख्य सहयोगी निकायहरुः** जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी (NRCS), जिल्ला आयुर्वेद कार्यालय, निजी नर्सिङ होम (एपोलो अस्पताल, सेती गङ्गा सामुदायिक अस्पताल, गोरखा पोली क्लिनिक, परिवार स्वास्थ केन्द्र पुर्कोट, स्वास्थ सम्बन्धी काम गर्ने गै.स.स.हरू Impact नेपाल, नौलो घुम्ती, नमूना)

सारभूत उद्देश्यहरु

- विपद् प्रभावितहरुलाई तत्काल अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवाको सुनिश्चित गर्ने ।
- उच्च जोखिममा रहने महिला तथा बालबालिका, अशक्त/अपाङ्ग तथा ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई कुपोषण हुनबाट बचाउने ।
- विपद् प्रभावित क्षेत्रमा महामारी फैलिन नदिने । फैलिएमा तत्काल नियन्त्रण र रोकथाम गर्ने ।

विपद्अघिको पूर्व तयारी			विपद्पछिको प्रतिकार्य			
क्रियकलापहरु	**जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था**	**समयावधि**	**क्रियाकलापहरु**	**जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था**	**खाडलको पहिचान (Gaps Finding)**	**समयावधि**
१.विषयगत क्षेत्रको बैठक बस्ने । जिल्लाका जोखिममा रहेका बस्तीहरु, प्रभावित हुन सक्ने जनसङ्ख्या तथा आर्थिक -सामाजिक अवस्था, सधै उच्च जोखिममा रहने अशक्त/अपाङ्ग, महिला तथा बालबालिका एवं	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरु/अन्य सहयोगी निकायहरु	वैशाख महिनाभित्र	१.समन्वय तथा सूचना ब्यवस्थापन क्षेत्रसँग प्रकोपको घटनाका बारेमा जानकारी लिने । प्रभावितहरु मध्ये पनि स्वास्थ्य तथा कुपोषणका हिसाबले उच्च जोखिममा रहेका घरपरिवार तथा नागरिकहरुको एकिन तथ्याङ्क लिने ।	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/अन्य सहयोगी निकायहरु	कतिपय प्रभावितहरु सम्पर्कमा नआएका पनि हुन सक्छन् । समुदायस्तरका **QRT** परिचालन गरी खोजी गर्ने ।	घटना घट्ना साथ

ज्येष्ठ नागरिकहरुको एकिन तथ्याङ्क लिने ।			आपतकालीन वैठक वस्ने ।			
२.जोखिममा रहेका बस्तीहरुमा केन्द्रित भई कार्य गर्ने सरकारी तथा निजी क्षेत्रका स्वास्थ्यकर्मीहरुको तथ्याङ्क सङ्कलन गरी आपतकालीन अवस्थामा के कसरी स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न सकिन्छ भन्ने विषयमा तालिम दिने ।	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरु/ने.रे.सो.	वैशाख महिनाभित्र	२.प्राथमिक उपचारका सामग्रीहरु तथा औषधिहरु लिई जि.वि.व्य.स.को समन्वयमा **DRRT** टोली घटनास्थल खटिने । खोज तथा उद्दार टोलीसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरी घाइतेहरुलाई प्राथमिक उपचार गरी सुविधा सम्पन्न अस्पतालहरुमा पठाउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरु/ने.रे.क्र.सो. /अन्य सहयोगी निकायहरु	गम्भीर प्रकृतिका घाइतेहरुलाई हेलीकोप्टरबाट उद्दार गर्न तत्काल जिल्ला कमाण्डपोष्टसग सम्पर्क गर्न ।	पहिलो दिन
३.जिल्ला स्तरीय, नगर स्तरीय तथा गाँउ पालिका स्तरीय अस्पतालहरुमा आपतकालीन कार्य योजना बनाउने । **QRT** गठन गरी आधारभूत तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरु/ने.रे.सो.	जेठ महिनाभित्र	३.अस्पतालहरुमा **QRT** टोली परिचालन गरी शीघ्र उपचार गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउने ।	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरु	स्थानीय अस्पतालहरुमा उपचार हुन नसक्ने बिरामीहरुलाई काठमाडौं / पोखरा रिफर गर्ने ।	घटना घटेको २४ घण्टाभित्र
४.जोखिममा रहेका समुदायलाई केन्द्रित गरी रेडक्रसका स्वयंसेवकहरु, सेवा निवृत्त स्वास्थ्यकर्मीहरु तथा नेपाली सेना/नेपाल	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरु/ने.रे.क्र.सो.	जेठ महिनाभित्र	४.प्रभावित बस्ती तथा अस्थायी शिविरहरुमा स्वास्थ्य चेकजाँच गर्ने गराउने । संक्रामक रोग तथा महामारी फैलन सक्ने अवस्थालाई ध्यानमा राखी	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरु	-	दोश्रो दिन देखि निरन्तर

प्रहरी/स.प्र.बल नेपालका जनशक्तिहरुलाई सम्मिलित गरी समुदायस्तरमा **QRT /FMR** गठन गरी आधारभूत स्वास्थ्य तालिमको व्यवस्था गर्ने ।			स्वास्थ्य सतर्कता अपनाउन प्रभावित बस्तीहरुमा सचेतना फैलाउने ।			
५.औषधि,भिटामिन तथा स्थानीय स्तरमा उपलव्ध हुने पोषणयुक्त खानेकुराहरुको सङ्कलन/खरिद गरी समुचित भण्डारण गर्ने ।	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरु/ने.रे.क्र.सो. /अन्य सहयोगी निकायहरु	आवश्यकता अनुसार/ निरन्तर	५. प्रभावित बस्ती तथा अस्थायी शिविरहरुमा रहेका बालबालिकाहरुको कुपोषण चेकजाँच गर्ने गराउने । कुपोषण देखिएका बालबालिकाहरुलाई पोषणयुक्त खानेकुराहरु वितरण गर्ने ।	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरु/अन्य सहयोगी निकायहरु	कुपोषणले ग्रस्त भैसकेका बालबालिकाहरुलाई स्वास्थ्य उपचारको व्यवस्था मिलाउने	तेश्रो दिन
६. चालु अवधिमा भए गरेका प्रतिकार्यबाट थप पृष्ठपोषण लिई आगामी अवधिका लागि पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरु/ने.रे.क्र.सो. /अन्य सहयोगी निकायहरु	चैत्र महिनाभित्र	६.आफ्नो विषयगत क्षेत्रको प्रतिकार्य विवरण जिल्ला कमाण्डपोष्टमा पठाउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरु/ने.रे.सो./अन्य सहयोगी निकायहरु	-	निरन्तर

आपतकालिन शिक्षा (Emergency Education)

- **मुख्य जिम्मेवार निकायः** शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ
- **मुख्य सहयोगी निकायहरुः** जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी (NRCS), पत्रकार महासंघ, सम्बन्धित विद्यलयहरू, होस्टेहैंसे बाल विकास समाज, सेतो गुँरास बाल विकास सेवा, गै.स.स. समन्वय समिति, गै.स.स. महासंघ, जिल्ला बाल कल्याण समिति, स्थानीय एफ.एम., टि.भी. र पत्रपत्रिकाहरू, PABSON, N-PABSON, नेपाल शिक्षक महासंघ, विद्यालय स्तरीय बाल क्लव तथा मञ्चहरु, जुनियर रेडक्रस सर्कल ।

सारभूत उद्देश्यहरु

- प्रभावित क्षेत्रका विद्यालहरुमा अध्ययनरत बालबालिकाहरुको अध्ययन निरन्तरता सुनिश्चित गर्ने ।
- विपद्का कारण विद्यालय छाड्ने (**Drop Out**) अवस्थाको अन्त्य गर्ने ।
- आपतकालीन अवस्थामा वैकल्पिक शिक्षण तथा सिकाइको व्यवस्था गर्ने ।

विपद्अघिको पूर्व तयारी			विपद्पछिको प्रतिकार्य			
क्रियाकलापहरु	**जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था**	**समयावधि**	**क्रियाकलापहरु**	**जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था**	**खाडलको पहिचान (Gaps Finding)**	**समयावधि**
१.विषयगत क्षेत्रको बैठक बस्ने । जिल्लाका जोखिममा रहेका बस्तीहरुमा रहेका विद्यालयहरू तथा विद्यार्थीहरुको तथ्याङ्क लिने ।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ/स्थानीय तहहरु	वैशाख महिनाभित्र	१. समन्वय तथा सूचना ब्यवस्थापन क्षेत्रसँग प्रकोपको घटनाका बारेमा जानकारी लिने । प्रभावित क्षेत्रका विद्यालयहरुमा हुन गएको क्षति तथा प्रभावित वालवालिकाहरुका बारेमा एकिन तथ्याङ्क लिने । आपतकालिन वैठक वस्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ/सहयोगी निकायहरु	एकिन तथ्याङ्क नआउन सक्छ, सिधै विद्यालयका प्र.अ. तथा शिक्षक/शिक्षिकाहरुसँग सम्पर्क गर्ने ।	पहिलो दिन

२.प्रभावित क्षेत्रका विद्यालयहरुमा अनिवार्य रुपमा विद्यालय स्तरीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण योजना तथा विद्यालय सुधार योजना निर्माण गर्न लगाउने ।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ/स्थानीय तहहरु	वैशाख मिहनाभित्र	२.विपद्वाट त्रसित भएका, विद्यालय भवन क्षति भई पढ्न जान नपाएका बालबालिकाहरुलाई सहज अवस्थामा ल्याउन बाल क्लव/मञ्च तथा जुनियर रेडक्रस सर्कलका छात्र/छात्राहरुलाई परिचालन गर्ने ।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ/स्थानीय तहहरु/ने.रे.सो./स्थानीय विद्यालयहरु तथा शिक्षक/शिक्षिकाहरु	कुनै-कुनै बालबालिकाहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श दिनु पर्ने अवस्था आउन सक्छ ।	दोश्रो दिन
३. शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ,स्थानीय तहहरु तथा विद्यालयहरु बिचको सञ्चार संयन्त्रलाई जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रसँग आबध्द (Tie Up) गराउने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ/स्थानीय तहहरु	वैशाख महिनाभित्र	३. विद्यालय भवन क्षति भई पढ्न जान नपाएका तथा निजी घर समेत क्षति भई अस्थायी शिविरमा रहेका बालबालिकाहरुको अध्ययनलाई निरन्तरता दिन शिक्षणका वैकल्पिक विधिहरुको छनौट गरी अध्यापन गर्ने गराउने ।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ/स्थानीय तहहरु/ PABSON, N-PABSON, नेपाल शिक्षक महासंघ , स्थानीय विद्यालयहरु तथा शिक्षक/शिक्षिकाहरु	कतिपय बालबालिकाहरुलाई निर्धारित शिक्षण विधि उपयुक्त नहुन सक्छ । सबैलाई उपयुक्त हुने शिक्षण विधि छनौट गर्ने ।	पहिलो हप्ताभित्र
४. विद्यालयहरुमा अध्यापनरत शिक्षक/शिक्षिकाहरुलाई आपतकालीन अवस्थामा अपनाइने वैकल्पिक शिक्षण विधिहरुका वारेमा अभिमुखीकरण गर्ने ।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ/स्थानीय तहहरु	जेठ महिनाभित्र	४.आपतकालीन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री व्यवस्थापन एवं खोज तथा उद्दार क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य गरी अस्थायी टहरा प्रकृतिका कक्षा कोठाहरु बनाई पठन-पाठन सुचारु गर्ने ।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ/स्थानीय तहहरु/स्थानीय विद्यालयहरु तथा शिक्षक/शिक्षिकाहरु	आवश्यक काठपातहरु डिभिजन वन कार्यालयको समन्वयमा प्राप्त गर्ने	दोश्रो हप्ताभित्र

५. विद्यालय स्तरीय बाल क्लव/मञ्च तथा जुनियर रेडक्रस सर्कलका छात्र/छात्राहरुलाई आपतकालीन अवस्थामा वैकल्पिक शिक्षा तथा सिकाइका विधिहरुका वारेमा अभिमुखीकरण गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ/स्थानीय तहहरु/ने.रे.सो./स्थानीय विद्यालयहरु तथा शिक्षक/शिक्षिकाहरु	आषाढ महिनाभित्र	५.विपद्पछि विद्यालय जान छाड्ने (**Drop Out**) दर बढ्न नदिने गरी घर-घरमा गई अभिभावक तथा बालबालिकाहरुलाई सहजीकरण/सचेतीकरण गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ/स्थानीय तहहरु/स्थानीय विध्यालयहरु तथा शिक्षक/शिक्षिकाहरु	विपद्पछि बढ्ने विपन्नताका कारणले पढाइ छोड्न सक्छन्, छात्रावृत्ति तथा अन्य प्रोत्सानका लागि स्थानीय तहमा सिफारिस गर्ने	दोश्रो हप्तापछि
६.विभिन्न प्रकोपहरुका कारण जोखिममा रहेका विद्यालय भवन तथा शौचालयहरुको जोखिम नक्साङ्कन गरी समयमा नै पुनर्निर्माण तथा सबलीकरण (Retrofitting) गर्न सम्बन्धित स्थानीय तहमा अनुरोध गर्ने ।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ /स्थानीय विद्यालयहरु	वैशाख महिनाभित्र	६.क्षतिग्रस्त विद्यालय भवन तथा शौचालयहरु पुनर्निर्माणका लागि स्थानीय तहमा सिफारिस गर्ने ।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ /स्थानीय विद्यालयहरु	-	१ महिनापछि
७.चालु अवधिमा भए गरेका प्रतिकार्यबाट थप पृष्ठ पोषण लिई आगामी अवधिका लागि पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गर्ने।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ /सहयोगी निकायहरु	चैत्र मसान्तभित्र	७. आफ्नो विषयगत क्षेत्रको प्रतिकार्य विवरण जिल्ला कमाण्डपोष्टमा पठाउने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ /सहयोगी निकायहरु	-	निरन्तर

संरक्षण (Protection)

- **मुख्य जिम्मेवार निकायः** सम्बन्धित स्थानीय तह
- **मुख्य सहयोगी निकायहरुः** जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरू, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, महिला सेल, जिल्ला बालकल्याण समिति, एन.जि.ओ. नेटवर्क, गै.स.स. समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, अपाङ्ग पुर्नस्थापना केन्द, ग्रामीण सशक्तीकरण समाज, होस्टेहैंसे बाल विकास समाज, नगरपालिका र गाउँपालिकाहरू, सेतो गुँरास बाल विकास सेवा, उद्योग बाणिज्य संघ, जिल्ला सहकारी संघ, उपभोक्ता मञ्च, नेपाल पत्रकार महासंघ, कर्मचारी पेशागत संघ सङ्गठन, व्यास सामुदायिक प्रहरी सेवा

सारभूत उद्देश्यहरु

- विपदमा परेका ज्येष्ठ नागरिक÷ अपाङ्ग/अशक्त, महिला तथा बालबालिका एवं अभिभावक र परिवारका सदस्य गुमाएका असहायहरुको आधारभूत आवश्यकता पूरा गरी सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्ने ।
- आपतकालको फाइदा उठाई अपाङ्ग/अशक्त, महिला तथा बालबालिका एवं अभिभावक र परिवारका सदस्य गुमाएका असहायहरुमाथि कुनै पनि प्रकारका हिंसाजन्य कार्यहरु हुन नदिने ।
- अभिभावक र परिवारका सदस्य गुमाएका असहायहरुलाई समाजमा पुनस्थापना/पुनमिलन गराई सामाजिक दायित्व निर्वाह गर्ने ।

विपद्अघिको पूर्व तयारी			विपद्पछिको प्रतिकार्य			
क्रियाकलापहरु	**जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था**	**समयावधि**	**क्रियाकलापहरु**	**जिम्मेवार निकाय/संघ/संस्था**	**खाडलको पहिचान (Gaps Finding)**	**समयावधि**
१. विषयगत क्षेत्रको बैठक बस्ने । जिल्लाका जोखिममा रहेका बस्तीहरुमा रहेका ज्येष्ठ नागरिक÷	सम्बन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु	आवश्यकतानुसार /निरन्तर	१.समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रसँग प्रकोपको घटनाका बारेमा जानकारी लिने । प्रभावित क्षेत्रका ज्येष्ठ	सम्बन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु	एकिन तथ्याङ्क नआउन सक्छ, सिधैं स्थानीय स्वयसेवक	पहिलो दिन

अपाङ्ग/अशक्त, महिला/गर्भवती महिला तथा बालबालिकाहरुको तथ्याङ्क लिने ।			नागरिक,अपाङ्ग/अशक्त, महिला/गर्भवती महिला तथा वालवालिकाहरुका वारेमा एकिन तथ्याङ्क लिने । आपतकालिन वैठक वस्ने ।		टोलीसँग सम्पर्क गर्ने ।	
२.जोखिममा रहेका बस्तीहरुको आर्थिक अवस्था तथा सामाजिक जनजीवनको आकलन/नक्साङ्कन गर्ने ।	सम्वन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु	वैशाख महिनाभित्र	२.खोज तथा उद्दार टोलीसँगको समन्वय र सहकार्यमा उच्च जोखिममा रहेका ज्येष्ठ नागरिक,अपाङ्ग/अशक्त, महिला/गर्भवती महिला तथा बालबालिकाहरुलाई तत्काल घटनास्थलबाट सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने	सम्वन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु/स्थानीय स्वयसेवकहरु	-	पहिलो दिन
३.जिल्लामा रहेका बाल गृहहरु, ज्येष्ठ नागरिक आश्रय गृहरहरु तथा सेफ हाउसहरुको स्थलगत निरीक्षण तथा अनुगमन गरी हालको क्षमता विश्लेषण गर्ने । संभव भएसम्म क्षमता वृध्दि गराउने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/सम्बन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु	वैशाख महिनाभित्र	३.परिवारका सदस्य तथा आफ्ना अभिभावक गुमाएका असहाय बालबालिकाहरुलाई तत्काल उद्दार गरी संरक्षकत्व प्रदान गर्ने ।	सम्बन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु/स्थानीय स्वयसेवकहरु	मानसिक पीडामा हुन सक्छन् । मनोसामाजिक उपचार गर्ने ।	पहिलो दिन

४.विपद्को समयमा ज्येष्ठ नागरिक÷ अपाङ्ग/अशक्त, महिला/गर्भवती महिला तथा बालबालिकाहरुको उद्दार गर्न स्थानीय स्तरमा सुरक्षाकर्मी सम्मिलित स्वयंसेवक टोली गठन गरी अभिमुखीकरण गर्ने ।	सम्बन्धित स्थानीय तह/जिल्ला प्रहरी कार्यालय/अन्य सहयोगी निकायहरु	जेठ महिना भित्र	४.उद्दार गरिएकाहरुलाई सकभर अस्थायी शिविरमा नराखी सुरक्षित आश्रयस्थलमा राख्ने ।	सम्बन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु/स्थानीय स्वयसेवकहरु	अस्थायी शिविरमा राख्दा हिंसाका शिकार हुन सक्छन् ।	दोश्रो दिन
५.विपद्को समयमा अपाङ्ग/अशक्त तथा ज्येष्ठ नागरिकहरुका लागि आवश्यक पर्ने वैशाखी तथा ह्वीलचेयर लगायतका सामग्रीहरु सङ्कलन तथा खरिद गरी मौज्दात राख्ने ।	सम्बन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु	जेठ महिनाभित्र	५.अशक्त ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गहरुलाई आवश्यकतानुसार वैशाखी तथा ह्वीलचेयर वितरण गर्ने ।	सम्बन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु/स्थानीय स्वयसेवकहरु	-	पहिलो हप्ताभित्र
६. ज्येष्ठ नागरिक÷ अपाङ्ग/अशक्त, महिला/गर्भवती महिला तथा बालबालिकाहरुका लागि विपद्को समयमा सुरक्षित राख्न	सम्बन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु	आषाढ महिनाभित्र	६.परिवारका सदस्यहरु गुमाएका अशक्त ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई वृद्धाआश्रम/ज्येष्ठ नागरिक आश्रयहरुमा पुर्नस्थापना गराउने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/जिल्ला प्रहरी कार्यालय/ सम्बन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु	जिल्लाभित्र उपयुक्त/पर्याप्त सुविधासहितको वृद्धाआश्रमहरु नहुन सक्छ । अन्य	दोश्रो हप्ताभित्र

उपयुक्त आश्रयस्थलको व्यवस्था गर्ने ।					जिल्लाहरुमा समन्वय गर्ने ।	
७. चालु अवधिमा भए गरेका प्रतिकार्यबाट थप पृष्ठपोषण लिई आगामी अवधिका लागि पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गर्ने ।	सम्बन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु	चैत्र महिनाभित्र	७.अभिभावक गुमाएका बालबालिकाहरुलाई बालगृहहरुमा पुर्नस्थापना गराउने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/जिल्ला प्रहरी कार्यालय/ सम्बन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु	जिल्लाभित्र उपयुक्त/पर्याप्त सुविधासहितको बालगृहहरु नहुन सक्छ । अन्य जिल्लाहरुमा समन्वय गर्ने ।	दोश्रो हप्ताभित्र
			८.आफ्नो विषयगत क्षेत्रको प्रतिकार्यको विवरण जिल्ला कमाण्डपोष्टलाई जानकारी गराउने ।	सम्बन्धित स्थानीय तह/अन्य सहयोगी निकायहरु	-	निरन्तर

६.२. जिल्लाको समष्टिगत पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना

समयावधि	आपतकालीन प्रतिकार्य क्रियाकलापहरु	आपतकालीन अवस्थामा पूर्व तयारी क्रियाकलापहरु	खाडलको पहिचान (Gaps Finding)	जिम्मेवार निकायहरु	अनुमानित बजेट रकम रु. मा
घटना घट्नासाथ	-सूचना प्राप्त हुने बित्तिकै परिस्थितिको गम्भीरता हेरी सुरक्षा समितिको बैठक बस्ने । -बैठक बसी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई प्राप्त सूचनाको जानकारी गराउने । -नेपाल रेडक्रस जिल्ला शाखासँग समन्वय गर्ने । -अन्य विषयगत क्षेत्रहरूलाई कामको प्रकृतिका आधारमा परिचालन हुन निर्देशन दिने । -घटनास्थलमा जानको लागि **DDRT** टोलीलाई उपलव्ध खोज तथा उद्दारका सामग्रीहरुका साथ घटनास्थल जान निर्देशन दिने । -आपतकालीन राहत वितरण कार्य सञ्चालन गर्ने ।	-मानवीय सहायतामा संलग्न निकाय तथा संघसंस्थाहरूको सम्पर्क सूची तयार गरिराख्ने । - **DDRT** टोली तयार गरी घटनास्थलतर्फ खटाउने । -राहत सामग्रीहरूको सङ्कलन, भण्डारण गर्ने ।	सूचना सम्पर्क विच्छेद हुन सक्छ । विषयगत क्षेत्रका प्रतिकार्य टोलीहरु बिच समन्वय नहुन सक्छ ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/सुरक्षा निकायहरु/विषयगत क्षेत्रहरु	-
पहिलो दिन	-प्रकोपलाई फैलिन नदिन तथा थप क्षति हुन नदिन प्रभावकारी उद्दार कार्य गर्ने गराउने । सूचना प्रवाह	प्रकोपको प्रकृति र क्षतिको गम्भीर्यताका आधारमा जिल्ला कमाण्ड पोष्ट खडा गरी		जिल्ला प्रशासन कार्यालय/सुरक्षा	-

	गरी स्थानीयहरुलाई थप सचेत गराउने । -उपलब्ध स्रोत साधनले अपुग भएको खण्डमा सहयोगको लागि गृह मन्त्रालय, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, विषयगत अगुवा कार्यालयहरुले आ-आफ्ना तालुक निकायहरुमा खबर गर्ने । -सूचनाका साधनहरू क्षति भएमा तत्काल सूचना सुनिश्चित गर्न बैकल्पिक उपायको लागि निर्देशन दिने ।	सरोकारवाला निकायहरुसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने ।		निकायहरु/विषयगत क्षेत्रहरु	
दोश्रो दिन	-जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने । पहिलो दिनको क्रियाकलापहरुको समीक्षा गर्ने । -घटनाको प्रकृतिको आधारमा सूचना आदानप्रदान लाई निरन्तरता दिने । -आपतकालीन सुरक्षाका लागि अस्थायी शिविरमा बसेका प्रभावितहरुलाई सङ्कलित खाद्य तथा गैर खाद्य सामाग्रीहरु अपुग भएमा खरिद प्रक्रियामा जाने । स्थानीय तहहरुलाई खरिद गर्न अनुरोध गर्ने।	- राहत समग्रीहरु सङ्कलनमा कार्यदलहरु परिचालन गर्ने । - जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय तहहरुले संक्षिप्त कार्यविधि अपनाई राहत सामग्रीहरु खरिद गर्ने ।	राहत वितरणमा अनियमितता हुन सक्छ । गैर प्रभावितहरुले समेत राहत लिन सक्छन् ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/स्थानीय तहहरु /विषयगत क्षेत्रहरु	-

तेश्रो दिन	-मानवीय सहायताका क्षेत्रमा काम गरिरहेका गैरसरकारी संघ/संस्थाहरुको अनुगमन गर्ने । -मानवीय सहायताका कार्यहरु निस्वार्थः र निःशर्त रुपमा भए/नभएको बारेमा अनुगमन गर्ने।	प्रभावित क्षेत्रमा सबै विषयगत क्षेत्रका प्रतिनिधिहरु तथा स्थानीय तहहरुबाट अनुगमनका लागि खटिने ।	निमुखा र विपन्न वर्ग राहत सहायताबाट विमुख भएका हुन्छन् ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/स्थानीय तहहरु /विषयगत क्षेत्रहरु	-
पहिलो हप्ता भित्र	-जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने । प्रतिकार्यका सबै क्रियाकलापहरुको समीक्षा गर्ने । अस्थायी शिविर तथा आश्रयस्थलमा रहेका प्रभावितहरुलाई जोखिमको अवस्था तथा स्थानीय परिस्थिति अनुसार आ-आफ्ना घर फर्काउने वा वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने भन्ने बारेमा आवश्यक निर्णय लिने ।	-विषयगत क्षेत्रहरुका बैठकका निर्णयहरुको जानकारी लिने । -स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन अध्ययन गर्ने ।	स्थायी पुर्नवासको व्यवस्था गर्नु पर्ने हुन सक्छ ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/स्थानीय तहहरु /विषयगत क्षेत्रहरु	-
दोश्रो हप्ता	-प्रभावित वस्तीहरुमा थप जोखिमको आकलन गर्ने । स्वीकार्य जोखिमका आधारमा **Transitional Homes** निर्माण गरी प्रभावितहरुलाई बसोवास गराउने ।जिविकोपार्जनको सवै क्रियाकलापहरुमा सहयोग र सहजीकरण गर्ने ।	-प्रभावित क्षेत्रमा सम्बन्धित विज्ञहरुद्वारा जोखिमको नक्साङ्कन गर्न लगाउने । प्रभावित क्षेत्रमा जोखिम न्यूनीकरण गरी पुनः बसोबास गर्न हुने वा अन्यत्र स्थायी पुर्नबास गराउनु पर्ने हो भन्ने बारेमा निक्यौंल गर्ने ।	-	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/स्थानीय तहहरु / आपतकालीन आवास तथा गैर खाद्य सामग्री व्यवस्थापन र कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्रहरु	-
१ महिना पछि	-पुनर्स्थापना/पुनर्निमाण तथा पुर्नबासका कार्यहरु अगाडि बढाउने	-जोखिमयुक्त बस्ती स्थानान्तरण तथा एकीकृत बस्ती विकास सम्बन्धी कार्यविधि २०७५ मा निर्धारित प्रक्रियाहरु अवलम्बन गर्ने ।	-	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/स्थानीय तहहरु	

चैत्र महिना भित्र	चालु अवधिमा भए गरेका प्रतिकार्यबाट थप पृष्ठपोषण लिई आगामी अवधिका लागि पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गर्ने।	-विषयगत क्षेत्रहरुका मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना हरु/स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजनाहरु अध्ययन गर्ने ।	-	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जिल्ला प्रशासन कार्यालय/स्थानीय तहहरु	

६.३. मौसमजन्य पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना

मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना

क्र.सं	क्रियाकलापहरु	जिम्मेवार निकाय	समयावधि	अनुगमन गर्ने निकाय/ अधिकारी	अनुगमन सूचकांक
१.	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरुलाई मनसुनको आपतकालीन कार्य योजना तयार गर्न ढाँचा समेत पठाई सबै स्थानीय तहलाई अनुरोध गर्ने।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय/बिषयगत क्षेत्र अगुवा कार्यालय	वैशाख महिनाभित्र	जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख	पत्रको छाँया कपी र योजनाको खाका उपलव्ध भएको हुनेछ । जिल्ला स्तरको मनसुन पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको ढाँचा तयार भएको हुने छ ।
२.	बिषयगत क्षेत्र अगुवा सरकारी कार्यालय, सुरक्षा निकायलगायत विपद् जोखिम न्यूनीकरणको क्षेत्रमा कार्य गर्ने निकायहरुसँगको समन्वय बैठक बस्ने ।	प्र.जि.अ., विषयगत क्षेत्र अगुवा कार्यालय, स्थानीय तह , जिल्ला अगुवा सहयोगी निकाय (DLSA), नेपाल रेडक्रस, सुरक्षा निकाय, गै.स.स.	जेष्ठ महिनाभित्र	जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख	बैठकको माइन्युटको प्रति उपलब्ध भएको हुनेछ ।

३.	मनसुन पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यमा क्रियाशील रहने सरोकारवालाहरुको नक्साङ्कन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय र विपद् सम्पर्क व्यक्ति	वैशाख र जेष्ठ महिना	प्र.जि.अ	सरोकारवालाको सूची उपलब्ध भएको हुनेछ ।
५.	खोज तथा उद्धार टोलीको सूची अद्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति सचिवालय तथा स्थानीय विपद् सम्पर्क व्यक्ति	जेष्ठ महिना	प्र.जि.अ	अद्यावधिक खोज तथा उद्धार टोलीको सूची उपलब्ध भएको हुनेछ ।
६.	मनसुनका कारण घट्न सक्ने विपद् जोखिम न्यूनीकराणका लागि आवश्यक न्यूनतम खोज,उद्दार तथा राहत सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने ।	सुरक्षा निकाय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तनहूँ उद्योग वाणिज्य संघ र स्थानीय तहहरु	असार	जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख, प्र.जि.अ	सङ्कलित सामग्रीको सूची उपलब्ध भएको हुनेछ ।
७.	जिल्ला तथा स्थानीयस्तरमा मौजुदा रहेको आपतकालीन उद्धार सामग्रीको सूची अद्यावधिक राख्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय विपद् सम्पर्क व्यक्ति सुरक्षा निकाय	जेष्ठ	जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख प्र.जि.अ	आपतकालीन उद्धार सामग्रीको सूची अद्यावधिक भएको हुनेछ ।
८.	जिल्लामा अवस्थित एम्बुलेन्सको सूची अद्यावधिक राख्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	वैशाख	प्र.जि.अ प्रमुख जनस्वास्थ्य अधिकृत	एम्बुलेन्सको अद्यावधिक सूची उपलब्ध भएको हुनेछ ।
९.	खोज तथा उद्धार क्षेत्रका तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिहरुको विवरण अद्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति सचिवालय, सुरक्षा निकायहरु,	जेष्ठ	जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख, प्र.जि.अ/सुरक्षा	तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिको अद्यावधिक विवरण उपलब्ध भएको हुनेछ ।

		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तथा विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरु		निकायहरुका प्रमुखहरु, रेडक्रस सभापति	
१०.	मनसुनमा घट्न सक्ने विभिन्न प्रकोपको बारेमा प्रचार प्रसार गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय सञ्चार माध्यम	जेष्ठदेखि भाद्रसम्म	प्रमुख/अध्यक्ष स्थानीय तहहरु/ ,नेपाल पत्रकार महासंघ	प्रचार प्रसारमा प्रयोग भएको श्रव्य/दृश्य तथा छापिएको सामग्री उपलब्ध भएको हुनेछ ।
११.	उद्धार तथा राहतको लागि आवश्यकतानुसार सरोकारवालाहरुको समन्वय बैठक बस्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र सहयोगी निकाय	आवश्यकतानुसार	प्र.जि.अ, प्रमुख स्थानीय तह, राजनैतिक दल	बैठकको माइन्युट प्रति उपलब्ध भएको हुनेछ ।
१२.	जोखिम देखिएको स्थान तथा समुदायमा राहत सामग्री वितरण गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र सहयोगी निकाय	आवश्यकतानुसार	जिल्ला समन्वय समिति, प्र.जि.अ	वितरण भएको सामग्रीको भरपाई र प्रगति प्रतिवेदन उपलब्ध भएको हुनेछ ।
१३.	अविरल बर्षाका कारण विभिन्न प्रकोपबाट प्रभावित हुन सक्ने समुदायको अवस्थाबारे निरन्तर जानकारी लिने दिने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय, स्थानीय विपद् सम्पर्क व्यक्ति, जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, सञ्चार माध्यम	विपद्को घटना घटेपश्चात निरन्तररुपमा	स्थानीय तहहरुका प्रमुख तथा अध्यक्षहरु/ प्रमुख जिल्ला समन्वय समिति /प्रमुख राजनैतिक दल	प्रभावितहरुको विवरण उपलब्ध भएको हुनेछ ।
१४.	मनसुनका कारण विपद् जोखिमका घटना घटेको खण्डमा प्रभावित गर्भवती, सुत्केरी महिला, बालबालिका, वृद्धवृद्धा तथा अशक्त	गाँउपालिका र नगरपालिका कार्यालयहरु	विपद्को घटना घटेपश्चात निरन्तर रुपमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	अद्यावधिक भएको घटनाहरुको विवरण उपलब्ध भएको हुनेछ।

	व्यक्तिहरुको तथ्याङ्क अध्यावधिक गरी अवस्थाबारे जानकारी लिने ।				
१५.	राहत वितरणलाई प्रभावकारी बनाउन तथा दोहोरिन नदिन समन्वय, व्यवस्थापन तथा सुपरिवेक्षण गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरु	आवश्यकतानुसार	जिल्ला समन्वय समिति	समन्वय बैठक तथा सुपरिवेक्षणको प्रगति विवरण उपलब्ध भएको हुनेछ ।
१६.	प्रभावित हुन सक्ने समुदायको स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी ढङ्गले सञ्चालन गर्न निर्देशन दिने ।	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	विपद्को सूचना प्राप्त गर्नासाथ	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	बैठकको निर्णय तथा पत्राचार भएको प्रति उपलब्ध भएको हुनेछ ।
१७.	मनसुनको आपतकालीन कार्य योजना कार्यान्वयनको प्रगति प्रतिवेदन तयार पार्ने र तालुक निकायमा पेश गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति ,स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति र विषयगत क्षेत्र अगुवा कार्यालयहरु	आश्विन	प्र.जि.अ,/स्थानीय तहहरुका प्रमुख/अध्यक्ष	प्रगति प्रतिवेदन उपलब्ध भएको हुनेछ ।
१८.	समीक्षा बैठक बस्ने ।	प्र.जि.अ तथा स्थानीय तहका प्रमुखहरु	आश्विन	प्र.जि.अ	समीक्षा बैठकको निर्णय प्रति उपलब्ध भएको हुनेछ ।

परिच्छेद - ७

७.१. योजनाको कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति

७.१.१. योजनाको कार्यान्वयन

विपद्को आपतकालीन समयमा सबै पद्दति र प्रणाली निकम्मा सावित हुन्छन् । मानवीय जीवनका हर क्रियाकलापहरु शिथिल हुन्छन् । प्रकोपका कारण हुने जनधनको क्षतिलाई मानवीय प्रयासबाट न्यून गर्न, मृत्यु/वेपत्ता/ घाइतेको तत्काल उद्दार गर्न तथा गास, बास र कपासको व्यवस्था गरी नागरिकहरुलाई आपतकालीन सुरक्षा प्रदान गर्न अन्य विधि र प्रक्रियाहरु निष्प्रभावी भएपनि यस मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना ले ठोस मार्ग दर्शन गर्दछ। किनभने यो योजना विपद्का समयमा प्रतिकार्यका लागि नै बनाइएको हो । प्रस्तुत योजना सबै सरोकारवालाहरुको सामूहिक प्रयासको दस्तावेज हो । विपद्मा प्रभावित हुने समुदायको सबै क्षेत्रहरुलाई समेटी आठ वटा विषयगत क्षेत्रमा विभाजन गरी आ-आफ्ना क्षेत्रगत पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाहरु बनेको छ । विपद्कालमा यी विषयगत क्षेत्रहरु आ-आफ्ना कार्य योजनाका साथ स्वतः क्रियाशील हुनेछन् । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले यस योजनालाई मार्गदर्शनको रुपमा अङ्गीकार गरी सबै सरोकारवाला निकाय/संघसंस्थाहरु सँगको समन्वय र सहकार्यमा विपद् प्रतिकार्यका सबै क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नेछ ।

७.१.२. पुनरावलोकन रणनीति

देहायका आधार-कारणहरुबाट प्रस्तुत मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना २०८१ लाई हरेक वर्ष पुनरावलोकन तथा परिमार्जन गरी समयानुकूल र सान्दर्भिक बनाउदै लगिने छ ।

- नेपाल सरकारबाट विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यनीति, कार्यविधि तथा मार्गदर्शनहरुमा हुने परिमार्जन ।
- जिल्ला स्थित सरोकारवाला संघसंस्थाहरुका प्रमुख व्यक्तिहरु तथा कार्यक्षेत्रमा हुने नियमित फेरबदल ।
- जलवायु परिवर्तन लगायतका कारणहरुबाट सृजित वातावरणीय प्रतिकूलता, प्रकोपहरुका प्रकृति र स्वरुपमा हुने परिवर्तन तथा जोखिम न्यूनीकरण कार्यहरुबाट बृद्धि हुन जाने समुदायको उत्थानशीलता ।
- चालु अवधिमा भए गरेका प्रतिकार्यबाट प्राप्त सिकाइ तथा पृष्ठपोषण ।
- प्रतिकार्यका क्रममा देखिएका समस्या र सम्बोधन गरिएका क्रियाकलापहरु ।

परिच्छेद - ८

८.१. प्रतिवेदन, अभिलेखन तथा अनुमोदन

८.१.१. प्रतिवेदन अभिलेखन

विषयगत क्षेत्रका अगुवा निकायले आ-आफ्ना क्षेत्रसँग सम्बन्धित विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका सबै क्रियाकलापहरुको विवरण अद्यावधिक तथा अभिलेखीकरण गरी प्रतिवेदनको रुपमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालयमा पठाउनेछन् । यसैगरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरुले आ-आफ्ना क्षेत्रमा भएका विपद् व्यवस्थापनका कार्यहरुको विवरण अध्यावधिक तथा अभिलेखीकरण गरी प्रतिवेदनको रुपमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालयमा पठाउनेछन् । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालयले जिल्लामा विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा भए-गरेका कार्यहरुको विवरण अभिलेखीकरण गर्नेछ । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरु तथा विषयगत क्षेत्रहरुबाट प्राप्त प्रतिवेदनहरुको आधारमा जिल्लाको समष्टिगत प्रतिवेदन तयार गरी प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति तथा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणमा पठाइने छ ।

८.१.२. अनुमोदन

यस मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना २०८१ लाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०८०।१२।१६ गतेको बैठकको निर्णयबाट अद्यावधिक गरिएको छ ।

उपसंहार

नेपाल विश्वको १९८ मुलुक मध्ये भूकम्पीय जोखिमको हिसावले ११ औं स्थानमा छ भने पानीजन्य प्रकोपका हिसावले ३० औं, जलवायु परिवर्तनको जोखिमका हिसावले चौथो स्थानमा रहेको छ । नेपालमा औसतमा हरेक वर्ष ४०० भन्दा बढी विपद्का घटना हुने गर्दछन् । हरेक वर्ष विपद्का कारण एक हजारभन्दा बढी व्यक्तिको मृत्यु हुने, सयौं हराउने, लाखौं व्यक्तिहरु प्रभावित हुने, हजारौं परिवारहरु विस्थापित हुने र ठूलो सङ्ख्यामा भौतिक क्षति हुने गरेको छ । तनहूँ जिल्ला पनि बाढी, पहिरो, असिना, चट्याङ, आगलागी, भूक्षय, हुरीवतास, सडक दुर्घटना, महामारी लगायतका प्रकोपबाट वर्षेनी प्रभावित भैरहने जिल्ला मध्ये एक हो। यस जिल्लामा गत मनसुनमा गएको बाढी पहिरोबाट धेरै धनजनको क्षति भएको थियो । प्रस्तुत मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना मा विपदबाट जोगाउन र प्रकोप सृजित विपदबाट प्रभावितहरुलाई समयमा नै प्रभावकारी रुपमा मानवीय सहायता उपलव्ध गराउनका लागि आवश्यक जनशक्ति तथा स्रोत साधन

परिचालन गर्न सम्वन्धित निकायहरुको जिम्मेवारी प्रष्ट किटान गरिएको छ । आपतकालमा गरिने उद्धार, पुनर्स्थापना, पुनर्निमाण जस्ता प्रतिकार्यमा संलग्न निकायहरुको पूर्व तयारीको स्तर, उनीहरुको क्षमता, उपलव्ध साधन स्रोत र तत्परताले आपतकाललाई सहज सामना गर्न धेरै नै सजिलो हुनेछ । परिमार्जनसहित कार्यान्वयनमा ल्याइएको यो तनहूँ जिल्लाको **मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चटयाङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना , २०८१** ले सरोकारवाला सबै निकायको भूमिका एकिन भई आगामी दिनमा आउन सक्ने सबै प्रकारका विपद्को सहज सामना गर्न सकिने विश्वास गरिएको छ । सुरक्षित र समृद्ध राष्ट्र निर्माण गर्ने दिशामा यो एउटा कोषेढुङ्गा सावित हुनेछ ।

अनुसूची - १

हेलीप्याड रहेका स्थानहरुः

हेलीप्याडको विवरण				
सि.नं	स्थानीयको नामथर	वडा नं	टोल बस्तीको नाम	अवस्थिति (अक्षांश र देशान्तर
१	आँबुखैरेनी गाउँपालिका	२	ढकालटार	27^{0}54'26.14",84^{0}31'19.38"E
२	भिमाद नगरपालिका	६	रङ्गशाला भएको स्थान	
३	देवघाट गाउँपालिका	१	कोटा	27^{0}45'30.14"N 84^{0}20'43.33"E
		२	कोट बैदी	27^{0}51'10.28",84^{0}20'13.66"E
		५	Kyundi	27^{0}45'22.14"83 N 84'26.28 62"E
				27^{0}45'16.93"N 84'26.6. 32"E
				27^{0}45'18.56"N 84'26.40. 16"E
				27^{0}45'30.40"N 84'26.32. 37"E
		१	तिङ्गार	27^{0}45'29.19"N 84'20.43. 24"E
		५		27^{0}44'58.19"N 84'25.36. 39"E
४	व्यास नगरपालिका	१	निर्मल मा.वि को खेल मैदान	27.970418190746773. 84.275794819574886
		३	दमौलीको खेल मैदान	27.973032069267788. 84.26581087564901
		५	आर्मी ब्यारेक	27.977104414751688. 84.25868810825312
		१२	कोटकालिका मन्दिर	27.980275510468154. 84.32777964497370
		१४	केशवटार मा.वि को मैदान	27.92561283398083. 84.34396936300263
		१४	ठीन टुँडिखेल	27.906942314962944. 84.33658417611922
५	भानु नगरपालिका	३		27^{0}'59.16"12 N 84'24.44 43"E
		१		27^{0}'58.39"81 N 84'24.31. 14"E
				27^{0}'58.39"81 N 84'24.31. 14"E
				27^{0}'58.3."17 N 84'24.33. 68"E
		५		27^{0}'58.56.06" N 84'24.50. 64"E

		१		27^{0}'45.38.25" N 84'26.41.04 "E
		२	मनकामना चोक	N-27^{0}59'10.35",E-84^{0}25'.54"
६	**ऋषिङ गाउँपालिका**			**नभएको**
७	**बन्दिपुर गाउँपालिका**	१	बानियाटार	27.972002. 84.38328394
			विष्णु मा.वि	27.976153. 84.393512
			छाप खेल मैदान	27.965530. 84.396448
		२	भुमर्से खेल मैदान	27.920434. 84.394098
		३	कालिका मा.वि	27.907274. 84372788
			शिव मा.वि	27.931391. 84.373076
		४	टुँडीखेल	27056' 36.67" N 84024'15.53"E
		५	विमल नगर	27.953920. 84.422109
			झारगाउँ खेल मैदान	27.910275. 84.440290
			कल्चोक खेल मैदान	27.938596. 84.438006
		६	धरमपानी	27.875479. 84.388195
		१		27^{0}'59.16"12 N 84'24.44 43"E
		६	साराङ्घाट	27.850708. 84.407453
८	**घिरिङ गाउँपालिका**	३	डाँडाथोक करङसोरा	27.54.45N 84.03.02E
९	**शुक्लागण्डकी नगरपालिका**	७	नं ३ वाहिनी अड्डा खैरेनीटार	28.02260149. 84.08944719

अनुसूची - २

जिल्ला स्थित विभिन्न कार्यालय प्रमुखहरुको विवरण

तनहुँ जिल्ला अन्तर्गत रहेका सम्पूर्ण सरकारी निकायहरुका कार्यालय प्रमुखहरुको विवरण

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको नाम	मोबाईल नं.	कार्यालयको फोन नं.
संघ अन्तर्गतका कार्यालयहरु				
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जनार्दन गौतम	9856067777	065-563133
२	तनहुँ जिल्ला अदालत	केशव प्रसाद पौडेल	9845050264	065-563195
३	जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय	गोविन्द उपाध्याय	9851143498	065-563103
४	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	प्रकाशराज पौडेल	9856005222	065-563174
५	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	विनोद भट्टराई	9856060401	065-563140
६	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	उद्धवराज कट्टेल	9856060105	065-563105
७	मालपोत कार्यालय	केशवराज सुवेदी	9856063177	065-563177
८	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	नि. दुर्गा आले	9856065644	065-563644
९	नापी कार्यालय	विजय कुमार सिंह	9856063112	065-563112
१०	सडक डिभिजन कार्यालय	पशुपति ज्ञवाली	9856067121	065-563170
११	कारागार कार्यालय	नारायण प्रसाद अधिकारी	9856060621	065-563106
१२	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय	ज्योति आचार्य	9856061581	065-563975
१३	यान्त्रिक कार्यालय, डुम्रे	हरिकृष्ण मिश्र	9856080145	065-580145
१४	आन्तरिक राजश्व कार्यालय	डमरु प्रसाद पराजुली	9856000095	065-563129
१५	जिल्ला हुलाक कार्यालय	मित्रलाल भट्टराई	9856064113	065-563113
१६	भानुभक्त प्राणी उद्यान कार्यालय	राजन पण्डित	9856066620	9856066620
१७	कृषि अनुसन्धान केन्द्र, बाख्रा, बन्दिपुर	राजु कंडेल	9856063575	9856063575
१८	स्वास्थ्य विमा बोर्ड	प्रभात अधिकारी	9856063030	
१९	नयाँ शहर आयोजना कार्यालय, तनहुँ	अभिषेक अधिकारी	9856042780	065-580376
२०	पोखरा-मुग्लिङ सडकखण्ड पूर्व	श्याम कुमार यादव	9856032550	9856032550
२१	पोखरा-मुग्लिङ सडकखण्ड पश्चिम	राजेश पौडेल	9846532071	9826683696

प्रदेश अन्तर्गतका कार्यालयहरु				
१	कृषि ज्ञान केन्द्र	गोपाल शर्मा लामिछाने	9856064130	065-563130
२	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	शम्भुराज खनाल	9856065110	065-563110
३	शिक्षा तालिम केन्द्र	नेपालहरि रानाभाट	9856046501	065-564301
४	सामाजिक विकास कार्यालय	विक्रम सुवेदी	9856013422	065-590422
५	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	नारायण श्रेष्ठ	9856063483	065-563483
६	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	राजेश कुमार चौधरी	9856065205	065-563205
७	डिभिजन वन कार्यालय	अशोक कुमार श्रेष्ठ	9856063135	065-563135
८	दमौली अस्पताल	परिवर्तन बराल	9856065652	065-565603
९	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	इन्द्र प्रसाद अधिकारी	9849512702	065-563175
१०	व्यवसायिक किट विकास केन्द्र, बन्दिपुर	भवनाथ देवकोटा	9856063104	065-520104
११	जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	प्रकाश लम्साल	9856062114	065-563114
१२	बन्दिपुर अस्पताल	डा. केविन पौडेल	9846723080	065-520188
१३	पूर्वाधार विकास कार्यालय	कृष्ण आचार्य	9856063370	065-563090
१४	स्वास्थ्य कार्यालय	विद्या तामाङ	9856064119	065-563119
१५	पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय	दुर्गाराज सुवेदी	9856063715	065-563091
१६	तनहुँ प्राविधिक शिक्षालय	प्रदिप राज पौडेल	9856000290	
१७	कालीगण्डकी बहु प्राविधिक	राम नाथ लम्साल	9856025714	
१८	यातायात व्यवस्था कार्यालय, डुम्रे	कमला द्वारे	9856080372	
सुरक्षा निकाय अन्तर्गतका कार्यालयहरु				
१	कालीभञ्जन गण (ई)	बसन्त कार्की	9863028947	065-563100
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	अपिल राज बोहरा	9856065555	065-563199
३	स. प्र. वल नेपाल, नं. २३ गण, हे. क्वा., मनकामना, भानु	श्री कृष्ण राज अधिकारी	9851272044	9851272099
४	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	श्री कमल प्रसाद भट्टराई	9856043111	065-563108

५	श्री नं ३ बाहिनी अड्डा, खैरेनीटार	नुरेन्द्र मल्ल	9856024507	065-412251
६	रुरु भैरव गण, भानु	श्री हिमाञ्चल जंग शाह	9851116499	
७	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	सन्तोष पौडेल	9856090799	103
स्थानिय तह अन्तर्गतका कार्यालयहरु				
१	व्यास नगरपालिका	काशी राम गैरे	9856002111	065-564169
२	भानु नगरपालिका	दिवाकर पौडेल	9856005111	9856005111
३	भिमाद नगर्पालिका	मोहन प्रसाद मरासिनी	9856002777	065-572436
४	शुक्लागण्डकी नगरपालिका	रामचन्द्र लामगादे	9856004111	065-414305
५	ऋषिङ गाउँपालिका	चिन बहादुर रानाभाट	9856063685	065-620095
६	घिरिङ गाउँपालिका	विष्णु प्रसाद पोखरेल	9856063123	065-620005
७	म्याग्दे गाउँपालिका	नारायण प्रसाद अधिकारी	9856063108	065-400108
८	बन्दिपुर गाउँपालिका	यादवराज आचार्य	9856003111	065-520123
९	आँबुखैरेनी गाउँपालिका	विष्णु प्रसाद शर्मा	9856006111	065-540082
१०	देवघाट गाउँपालिका	गौरी प्रसाद आचार्य	9855060990	056-500068
संस्थान अन्तर्गतका कार्यालयहरु				
१	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	विजयराज रेग्मी	9856027333	065-563242
२	नेपाल दुरसञ्चार कार्यालय	प्रविन नेपाली	9851356300	065-563666
३	कृषि सामग्री कम्पनी लि.	दिनेश शर्मा	9857052625	065-563193
४	तनहुँ जलविध्युत आयोजना	श्यामजी भण्डारी	9856024827	
५	कोत्रे पोल प्लान्ट, दुलेगौंडा	सुजित घिमिरे	9856025437	
जिल्लास्थित बैंकहरु				
१	नेपाल बैंक लिमिटेड	कल्पना सुनार	9856026084	065-560155
२	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, लिमिटेड	कमला कार्की डकाल	9856063655	
३	कृषि विकाश बैंक, लिमिटेड	भोला शर्मा	9857620417	065-563166
निकायहरु				
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, तनहुँ	प्रा.डा. कृष्ण प्रसाद गौतम	9856060244	065-560155
२	गैर सरकारी संस्था, महासंघ	प्रकाशचन्द्र भट्टराई	9856060789	
३	गैर सरकारी संस्था समन्वय समिति	राजेश्वर हड्खले	9856060395	
४	जिल्ला खेलकुद विकास समिति	अनिल पाण्डे	9856060240	
५	उ.वा.सं., दमौलीबजार इकाई	सुकनारायण मल्ल	9856027792	
६	तनहुँ उद्योग वाणिज्य संघ	बैकुण्ठ राज मिश्र	9856030598	

अनुसूची - ३

यस जिल्लाबाट गण्डकी प्रदेश सभा तथा सङ्घीय प्रतिनिधि सभा र राष्ट्रिय सभामा प्रतिनिधित्व गर्ने माननीयज्यूहरुको विवरण

क्र.सं.	नामथर	पद	मोवाइल नं.	कैफियत
१	श्री शंकर भण्डारी	प्रतिनिधि सभा	९८५१०७७४३९	
२	डा. स्वर्णिम वाग्ले	प्रतिनिधि सभा	९८५५०६६१०७	
३	श्री पदम बहादुर परियार	राष्ट्रिय सभा		
४	श्री भगवती न्यौपाने	राष्ट्रिय सभा	९८५६०६३९०२	
५	श्री सुरेश कुमार आले मगर	राष्ट्रिय सभा	९८५१२२५८४५	
६	श्री जित प्रकाश आले	प्रदेश सभा	९८५६०३०६५०	
७	श्री अशोक कुमार श्रेष्ठ	प्रदेश सभा	९८५६०२३६५४	
८	श्री स्यामराज महत	प्रदेश सभा	९८६१६१०९६७	
९	श्री हरी बहादुर चुमान	प्रदेश सभा	९८५६०२७६२१	

अनुसूची - ४

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, तनहूँ ।

क्र.सं.	नाम थर	पद	कार्यालय	सम्पर्क नंर	कैफियत
१.	जनार्दन गौतम	प्र.जि.अ.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५६०६७७७७	अध्यक्ष
२.	प्रकाशराज पौडेल	प्रतिनिधि	जिल्ला समन्वय समिति	९८५६००५२२२	सदस्य
३.	वैकुण्ठ न्यौपाने	प्रमुख	व्यास नगरपालिका	९८५६०६११६२	” ”
४.	आनन्द राज त्रिपाठी	प्रमुख	भानु नगरपालिका	९८५१०३७१२८	” ”
५.	कृष्ण राज पण्डित	प्रमुख	शुक्लागण्डकी नगरपालिका	९८५६०२०६११	” ”
६.	दधि राज सुवेदी	प्रमुख	भिमाद नगरपालिका	९८४६०४७१२१	” ”
७.	शुक्र चुमान	अध्यक्ष	आवुखैरेनी गाँउपालिका	९८४६०९०९०८	” ”
८.	तिल बहादुर थापा	अध्यक्ष	देवघाट गाँउपालिका	९८६५३७७५३२	” ”
९.	होम बहादुर थापा	अध्यक्ष	घिरिङ गाँउपालिका	९८५६०६३६७८	” ”
१०	सुरेन्द्र वहादुर थापा	अध्यक्ष	बन्दीपुर गाँउपालिका	९८४६७२३७३९	” ”
११.	श्रीप्रसाद श्रेष्ठ	अध्यक्ष	म्यागदे गाँउपालिका	९८५६०६०२७०	” ”
१२.	राजेन्द्रकृष्ण श्रेष्ठ	अध्यक्ष	ऋषिङ गाँउपालिका	९८४६०३४४९१	” ”
			सुरक्षा निकायहरु		
१३.	वसन्त कार्की	प्रमुख सेनानी	कालीभन्जन गण, (ई)दमौली	९८६३०२८९४७	” ”
१४.	नुरेन्द्र मल्ल	बाहिनीपती	नं ३ बाहिनी अड्डा, खैरेनीटार	९८५६०२४५०७	” ”

१५.	अपील राज बोहरा	प्रहरी उपरिक्षक	जिल्ला प्रहरी कार्यालय तनहुँ	९८५६०६५५५५	” ”
१६.	कृष्णराज अधिकारी	सशस्त्र प्रहरी उपरिक्षक	शसस्त्र प्रहरी गण,भानु	९८५१२७२०४४	” ”
१७	कमल प्रसाद भट्टराई	उप- अनुसन्धान निर्देशक	रा.अ.जि.का.तनहूँ	९८५६०४३१११	” ”
१८	किशोर राज थापा	प्रमुख सेनानी	नं. ३ जगदल गण भानु	९८४१३६१६४	” ”
१९	सन्तोष पौडेल	प्र.ना.नि.	ट्राफिक प्रहरी कार्यालय, तनहूँ	९८५६०९०७९९	” ”
कार्यालय प्रमुखहरु					
२०.	विद्या तामाङ	का.प्र.	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	९८५६०२२७३७	” ”
२१.	शम्भुराज राज खनाल	” ”	जि.खा.तथा स.स.डि.का.	९८५६०६५११०	” ”
२२.	प्रकाश लम्साल	” ”	जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	९८५६०७०११४	” ”
२३.	गोपाल प्रसाद लामिछाने	” ”	कृषि ज्ञान केन्द्र	९८५६०६४१३०	” ”
२४.	राजेश कुमार चौधरी	” ”	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र	९८५६०६५२०५	” ”
२५.	इन्द्र प्रसाद अधिकारी	” ”	भू तथा जलाधर वातावरण कार्यालय	९८५६०६३१७५	” ”
२६.	कृष्ण आचार्य	” ”	पूर्वाधार विकास कार्यालय	९८५६०६३३७०	” ”
२७.	अशोक कुमार श्रेष्ठ	” ”	डिभिजन वन कार्यालय	९८५६०६३१३५	” ”

२८.	हरि कडेल	अध्यक्ष	ने.क.पा.एमाले	९८५६०६०७११	” ”
२९.	जीत प्रकाश आले	सभापति	नेपाली काङ्ग्रेस	९८५६०३०६५०	” ”
३०.	मदन आले (बादल)	अध्यक्ष	ने.क.पा.(माओवादी केन्द्र)	९८५६०२८०७८	” ”
३१.	काजीमान श्रेष्ठ	अध्यक्ष	ने.क.पा. एकीकृत समाजबादी	९८५६०२४४४८	
३२.	कृष्ण बहादुर गुरुङ	अध्यक्ष	जनता समाजवादी पार्टी	९८५६०६०३५१	” ”
निजी तथा गैर सरकारी क्षेत्र					
३३.	कृष्ण प्रसाद गौतम	सभापति	ने.रे.सो.	९८५६०६०२४४	” ”
३४.	प्रतापसिंह गुरुङ	अध्यक्ष	गैर सरकारी संस्था समन्वय समिति	९८४६००२५२०	” ”
३५.	प्रकाशचन्द्र भट्टराई	अध्यक्ष	गैर सरकारी महासंघ	९८५६०६०७८९	” ”
३६.	वैकुण्ठ मिश्र	अध्यक्ष	तनहु उद्योग वाणिज्य संघ	९८५६०३०५९८	” ”
३७.	उज्वल पौडेल	अध्यक्ष	नेपाल पत्राकार संघ तनहूँ	९८४६१२०३३५	” ”
३८.	कमल राज भण्डारी	स.प्र.जि.अ.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५६००११११	सदस्य सचिव

अनुसूची - ५

नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखाका पदाधिकारीहरु

क्र.सं	पद	नाम थर	फोन नं.
१	सभापति	प्रा.डा.कृष्ण प्रसाद गौतम	९८५६०६०२४४
२	निवर्तमान सभापति	श्री कृष्ण हरि वाग्ले	९८४६०५५३५२
३	महिला उपसभापति	श्री नारायणी अधिकारी	९८५६०६०४६९
४	उपसभापति	श्री कमलभक्त पोखरेल	९८४६०५५५५१
५	मन्त्री	श्री सूर्यचन्द्र हड्खले	९८५६०५९८५१
६	कोषाध्यक्ष	श्री प्रतापसिंह अधिकारी	९८४६०५५२७८
७	उपमन्त्री	श्री केशव भट्टराई	९८४६०४३१२४
८	उपकोषाध्यक्ष	श्री हरि सिग्देल	९८४६४१७०१०
९	महिला सदस्य	श्री चिनु पोखेल	९८५६०६२८०६
१०	महिला सदस्य	श्री केशमाया गुरुङ	९८४६१४८३२६
११	महिला सदस्य	श्री सरस्वती थापा	९८४६४८९१७७
१२	सदस्य	श्री मधुराकृष्ण श्रेष्ठ	९८५६०२५२६७
१३	सदस्य	श्री विपिन्द्र सेन ठकुरी	९८५६०६८३५३
१४	सदस्य	श्री केशवराज पोखेल	९८४६६२९५९७
१५	सदस्य	श्री कृष्णराज न्यौपाने	९८४५०५५०२८
१६	सदस्य	श्री विमल गिरी	९८५६०६०१७३

१७	सदस्य	श्री विवेक न्यौपाने	९८५१०३०९००
१८	सदस्य	श्री सुमन थापा	९८५६०६०२०८
१९	पदेन सदस्य महासचिव ने.रे.सो.गण्डकी प्रदेश	श्री रामदत्त पौडेल	९८४६०१०३१०
२०	पदेन सदस्य,सदस्य ने.रे.सो.गण्डकी प्रदेश	श्री कृष्णचन्द्र पाण्डे	९८५६०६०१३५
२१	मनोनयन सदस्य,जि.स.स. तनहुं	श्री डोल बहाादुर सुनार	
२२	मनोनयन सदस्य,जिल्ला प्रशासन कार्यालय. तनहुं	श्री बिकाश श्रेष्ठ	९८४७३६१७९०

अनुसूचि - ६
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तनहूँ उप-शाखाको पदाधिकारीको विवरण

क्र सं.	उपशाखाको नामावली	स्थानीय निकाय	पद	नाम	मोवाइल नं.
१	थ्रपु	म्याग्दे गा.पा.	सभापति	श्री वम बहादुर मस्राङ्गी	९८४६३७५४९८
२	भिमाद	भिमाद न.पा.	सभापति	श्री धुरवकुमार श्रेष्ठ	९८५६०६३२८१
३	सांखर	व्यास.न.पा.	सभापति	श्री प्रताप सिं अधिकारी	९८४६०५५२७८
४	भादगाउ	,, ,,	सभापति	श्री मणिजंङ वस्नेत	९८४६०६७१७२
५	दुम्सिकोट	,, ,,	सभापति	श्री इश्वर पौडेल	९८५६०६०९६८
६	व्यास	,, ,,	सभापति	श्री प्रेम कुमारश्रेष्ठ	९८४६०५५२१०
७	वेलटारी	,, ,,	सभापति	श्री कृष्ण प्रसाद तिवारी	९८४६०६५०९८
८	सिन्धु	,, ,,	सभापति	श्री भिमकुमार श्रेष्ठ	९८४६८४०१५६
९	कलेस्ती	,, ,,	सभापति	श्री वावुराम खनाल	९८४६६१४७८८
१०	माहेन्द्री	,, ,,	सभापति	श्री दयाराज कट्टेल	९८४७६०८९३४
११	पोखरीभञ्याङ	,, ,,	सभापति	श्री रामचन्द्र उपाध्याय	९८४६०६२५६९
१२	घांसीकुवा	,, ,,	सभापति	श्री राधा कुमारी पन्थ	९८४६०६७०७६
१३	केशवटार	,, ,,	सभापति	श्री पून्य प्रसाद भट्टराई	९८४६६३६१११
१४	श्याम्घा	,, ,,	सभापति	श्री सिद्धिभक्त पण्डित	९८४६४०३१२८
१५	दुलेगौंडा	शुक्लागण्डकी न.पा.	सभापति	श्री श्याम बहादुर के.सि.	९८४६११२३७९
१६	ढोरफिर्दी	,, ,,	सभापति	श्री विष्णु प्रसाद पोखरेल	९८४६०८१५०९
१७	थप्रेक	,, ,,	सभापति	श्री शम्सेर बहादुर गुरुङ	९८४१३३११४५
१८	फिरफिरे	,, ,,	सभापति	श्री मन बहादुर भुजेलं	९८५६०२५०७५
१९	भानुभक्त	भानु न.पा.	सभापति	श्री उपेन्द्र वहादुर विष्ट	९८५६०६०७३७

२०	मानेचौका	,, ,,	सभापति	श्री राम बहादुर ढुङ्गना	९८१९२१५०१३
२१	रिसिङ	रिसिङ गा.पा.	सभापति	श्री मथुरा श्रेष्ठ	९८५६०२५२६७
२२	कोटदरवार	,, ,,	सभापति	श्री इन्द्र वहादुर आले	९८५६०६०७१०
२३	चवादी	·,, ,,	सभापति	श्री डोलराज रानाभाट	९८१७१२४२५४
२४	वन्दिपुर	वन्दिपुर गा.पा.	सभापति	श्री दिल बहादु वानिया	९८०६६०३६०२
२५	आंवुखैरनी	आंवु गा.पा.	सभापति	श्री बावुराम श्रेष्ठ	९८५६०६५५२२
२६	देवघाट	देवघाट गा.पा.	सभापति	श्री गोविन्द प्रसाद न्यौपाने	९८४५३२७१८६
२७	गजरकोट	घिरिङ गा.पा.	सभापति	श्री श्रीराम खनाल	९८४६२६०५९६
२८	साभुङ भगवतीपुर उपशाखा	घिरिङ गा.पा.	सभापति	श्री मिन बहादुर कार्की	
२९	रीस्ती उपशाखा	व्यास -१२	सभापति	श्री सिताराम पौडेल	९८४६१९३५६८

अनुसूची - ७

जिल्लामा कार्यरत गैर-सरकारी संघ/संस्थाहरुको विवरण

क्र.सं.	कार्यालय / संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तनहुँ जिल्ला शाखा	प्रा.डा.कृष्ण प्रसाद गौतम	९८४६०५५३५२
२.	तनहुँ उद्योग वाणिज्य संघ	वैकुण्ठ मिश्र	९८५६०३०५९८
३.	नेपाल पत्रकार महासंघ, तनहुँ	उज्वल पौंडेल	९८४६१२०३३५
४.	NGO NETWORK	प्रतापसिंह गुरुङ	९८४६०२५२०
५.	रिसेड (अपाङ्ग पुनर्स्थापना केन्द्र)	पदम परियार	९८४१७८६८३१
६.	नेपाल निजामती कर्मचारी आधिकारिक ट्रेड युनियन	राजिब श्रेष्ठ	९८४७०२२७८४
७.	सेतो गुराँस बालविकास सेवा	सुशिला शर्मा	९८५६०६०४७९
८.	फराकचौंर समाज सेवा समूह	रामनाथ भट्टराई	९८४६०४३१६७
९.	तनहुँ सेवा समिति	ज्ञानराज थापा	९८४६०६३३७३
१०.	निर्माण व्यवसायी संघ	यज्ञ प्रसाद खनाल	९८५६०६०८१५
११.	गैर सरकारी महासंघ	प्रकाश चन्द्र भट्टराई	९८५६०६०७८९
१२.	TSG (Tanahun Support Group)	अबदेश मणी खनाल	९८१६१५२१२८७
१३.	राष्ट्रिय उपभोक्ता मञ्च	खेमराज अधिकारी	९८५६०२८६७२
१४.	कोशिश नेपाल, तनहुँ	नरेश गजुरेल	९८०१८५६६६५
१६.	लायन्स क्लव, तनहुं	राजु दाहाल	९८५६०६२३८२
१७.	रोटरी कल्व अफ दमौली	रामलाल श्रेष्ठ	९८४६२३४४३८
१८.	उपभोक्ता हकहित संरक्षण मञ्च	रामचन्द्र न्यौपाने	९८५६०६३९११
१९.	नेपाल शिक्षक महासंघ	रामचन्द्र पोखेल (आर.सी.)	९८५६०६४४४२
२०.	PABSON	कुमार थापा	९८०१५५८६४५
२१.	N-PABSON	राम कृष्ण वि.क.	९८५६०६०४४५
२२.	जेसिस तनहुं	राज राना	९८५६०२९९७५

अनुसूची -८

जिल्ला समन्वय समितिको पदाधिकारीहरुको नाम र सम्पर्क नम्बरः

क्र.स.	नाम थर	पद	फोन नं.
१	श्री शान्तिरमण वाग्ले	प्रमुख	९८५६०२७४६०
२	श्री बासुदेव थापा	उप प्रमुख	९८२४१७५९४८
३	श्री चिरन्जिवी ढकाल	सदस्य	९८४१६२७४८७
४	श्री नेत्र गुरुङ्ग	सदस्य	९८५६०७८६९५
५	श्री खिमलाल भण्डारी	सदस्य	९८१५१४३८३५
६	श्री डोल बहादुर सुनार	सदस्य	९८५६००६३६७
७	श्री पान कुमारी खांड	सदस्य	९८२९१५२०५९
८	श्री लक्ष्मी गुरुङ्ग	सदस्य	९८१६६३१८८४
९	श्री तिला देवी राना आले	सदस्य	९८१९१९०८९०

अनुसूची - ९

स्थानीय तहहरुका जनप्रतिनिधिहरुको विवरण

क्र.सं.	स्थानीय तह	वडा नं.	पद	पदाधिकारीको नामथर	सम्पर्क नम्बर
१	व्यास नगरपालिका		प्रमुख	बैकुण्ठ नाथ न्यौपाने	९८५६०६११६२
			उपप्रमुख	इन्दिरा दरै	९८५६०६११६३
		१	वडा अध्यक्ष	रमेश चन्द्र हड्खले	९८४६३४६८९९
		२	वडा अध्यक्ष	काशी राम श्रेष्ठ	९८५६०६०८४८
		३	वडा अध्यक्ष	अनुप राना	९८५६०२४०६५
		४	वडा अध्यक्ष	मन बहादुर गुरुङ	९८०६५९०३१३
		५	वडा अध्यक्ष	विष्णु कुमार श्रेष्ठ	९८५६०६०४९६
		६	वडा अध्यक्ष	जिवन गुरुङ्ग	९८५६०६०२९८
		७	वडा अध्यक्ष	कृष्ण प्रसाद न्यौपाने	९८५६०६००३२
		८	वडा अध्यक्ष	युव राज गुरुङ	९८५६०१३८६८
		९	वडा अध्यक्ष	शुरेश थापा	९८४६१३१८६९

		१०	वडा अध्यक्ष	खेम राज पोखेल	९८४६०५५२५१
		११	वडा अध्यक्ष	दल बहादुर दुरा	९८४६५४१०९९
		१२	वडा अध्यक्ष	वम बहादुर आले	९८१६६०६१९५
		१३	वडा अध्यक्ष	वसन्त आले	९८४१२६१०९१
		१४	वडा अध्यक्ष	काजी मान श्रेष्ठ	९८४६०४३३५२
२	**शुक्लाण्डकी नगरपालिका**		प्रमुख	कृष्ण राज पण्डित	9856020611
			उपप्रमुख	खुम बहादुर वि.क.	9856064308
		१	वडा अध्यक्ष	रवि चन्द्र पौडेल	9846055644
		२	वडा अध्यक्ष	सुमन बहादुर राना मगर	9856060329
		३	वडा अध्यक्ष	सचिन भुजेल	9856009009
		४	वडा अध्यक्ष	राज कुमार वाग्ले	9851032904
		५	वडा अध्यक्ष	दिर्घ बहादुर थापा	9856062422
		६	वडा अध्यक्ष	वुद्धि वहादुर थापा	9856081006
		७	वडा अध्यक्ष	खड्गसिँ थापा	9846322154
		८	वडा अध्यक्ष	नारायण सिंह थापा	9816141099
		९	वडा अध्यक्ष	धन वहादुर पुलामी (मगर)	9846062892
		१०	वडा अध्यक्ष	राजेन्द्र भट्टराई क्षेत्री	9816644651
		११	वडा अध्यक्ष	शालीक राम भट्टराई	9856031348
		१२	वडा अध्यक्ष	इन्द्र गुरुङ	9856070160
३	**म्याग्दे गाउँपालिका**		अध्यक्ष	श्रीप्रसाद श्रेष्ठ	९८५६०६०२७०
			उपाध्यक्ष	वाल कृष्ण घिमिरे	९८५६०६०५३६
		१	वडा अध्यक्ष	मणी भद्र वाग्ले	९८४६०९०४८५
		२	वडा अध्यक्ष	शिव बहादुर क्षेत्री	९८४६०६९९३२
		३	वडा अध्यक्ष	टुक राज अधिकारी	९८४६०६२२००
		४	वडा अध्यक्ष	दिपक कुमार श्रेष्ठ	९८०४१८९९९८
		५	वडा अध्यक्ष	शिव बहादुर आले	९८४६१४०५९७
		६	वडा अध्यक्ष	हिरा लाल गुरुङ	९८४९६७१११७
		७	वडा अध्यक्ष	बसन्त कुमार श्रेष्ठ	९८४६०६१७११
४	**घिरिङ्ग गाउँपालिका**	२	अध्यक्ष	होम बहादुर थापा	९८५६०६३६७८
		१	उपाध्यक्ष	राधा देवी अधिकारी	९८६७८५७५९५
		१	वडा अध्यक्ष	रवि चन्द्र घोरासिनी	९८४४९०५७६६

		२	वडा अध्यक्ष	नर बहादुर थापा	९८२९१४९६९७
		३	वडा अध्यक्ष	तहल सिंह थापा	९८१६६६८००८
		४	वडा अध्यक्ष	भिम बहादुर कुमाल	९८१४१७३१४१
		५	वडा अध्यक्ष	विष्णु विर आले	९८०३८४६३४२
५	देवघाट गाउँपालिका		अध्यक्ष	तिल बहादुर थापा	९८६५३७७५३२
			उपाध्यक्ष	भुवन सिं गुरुङग	९८४५२००३१२
		१	वडा अध्यक्ष	मनि राज गुरुङ्ग	९८४५१७५०२३
		२	वडा अध्यक्ष	मीन बहादुर राना मगर	९८४६४९८१६६
		३	वडा अध्यक्ष	टेक वहादुर आले	९८४५९५१३९६
		४	वडा अध्यक्ष	मित्र लाल गुरुङ	९८४५२७६६०६
		५	वडा अध्यक्ष	पूर्ण बहादुर कुँवर	९८४५०५५४०४
६	भानु नगरपालिका		प्रमुख	आनन्द राज त्रिपाठी	9851037128
			उपप्रमुख	उमा गोतामे	9856079300
		१	वडा अध्यक्ष	कान्छी माया तामाङ	9846453871
		२	वडा अध्यक्ष	केशव राज त्रिपाठी	9846541617
		३	वडा अध्यक्ष	तुल कुमार गुरुङ्ग	9863655389
		४	वडा अध्यक्ष	अर्जुन बहादुर बोहोरा	9851235230
		५	वडा अध्यक्ष	नहकुल अधिकारी	9846075761
		६	वडा अध्यक्ष	धिरेश खनाल	9856065070
		७	वडा अध्यक्ष	खुम प्रसाद श्रेष्ठ	9861192821
		८	वडा अध्यक्ष	ईश्वर बहादुर घिमीरे	9866040832
		९	वडा अध्यक्ष	मिन बहादुर गुरुङ्ग	9813589648
		१०	वडा अध्यक्ष	हरि हर उप्रेती	9860989982
		११	वडा अध्यक्ष	बिमल राज जोशी	9851175538
		१२	वडा अध्यक्ष	बेल बहादुर अधिकारी	9841365584
		१३	वडा अध्यक्ष	कृष्ण बहादुर अधिकारी	9841901176
७	आँबुखैरेनी गाउँपालिका		अध्यक्ष	शुक्र चुमान	९८४६०९०९०८
			उपाध्यक्ष	दुर्गा अर्याल	९८१५१७०८८९
		१	वडा अध्यक्ष	प्रेम बहादुर गुरुङ्ग	९८१४११२५११
		२	वडा अध्यक्ष	आस बहादुर गुरुङ	९८०६५३६१२८

		३	वडा अध्यक्ष	दिनेश के.सी.	९८५६०६००४५
		४	वडा अध्यक्ष	मिलन भुजेल	९८४६०८७७४४
		५	वडा अध्यक्ष	सन्तोष गुरुङ्ग	९८४६८५४९०८
		६	वडा अध्यक्ष	दिलिप गुरुङ	९८०३८७१४३१
८	भिमाद नगरपालिका		प्रमुख	दधि राज सुवेदी	9846047121
			उपप्रमुख	शारदा खनाल	9846256166
		1	वडा अध्यक्ष	दिपक आले	9845209295
		2	वडा अध्यक्ष	दिनेश कुमार थापा	9856024343
		3	वडा अध्यक्ष	पदम राज सेन/ठकुरी	9856033373
		4	वडा अध्यक्ष	राम कृष्ण राना	9856000267
		5	वडा अध्यक्ष	पदम बहादुर थापा	9762865410
		6	वडा अध्यक्ष	श्याम सुन्दुर जोशी	9856020761
		7	वडा अध्यक्ष	प्रकाश श्रेष्ठ	9846077192
		8	वडा अध्यक्ष	अण बहादुर शाही	9805256404
		9	वडा अध्यक्ष	रन वहादुर थापा	9846223180
९	बन्दिपुर गाउँपालिका		अध्यक्ष	सुरेन्द्र वहादुर थापा	9846723739
			उपाध्यक्ष	पंञ्चमाया गुरुङ	9841713759
		1	वडा अध्यक्ष	शिव कुमार श्रेष्ठ	9846217500
		2	वडा अध्यक्ष	तिलक वहादुर कुवंर	9806636784
		3	वडा अध्यक्ष	परमेश्वर भट्टराई	9805857290
		4	वडा अध्यक्ष	दान वहादुर थापा	9846059872
		5	वडा अध्यक्ष	ध्रुव प्रसाद लामिछाने	9856041495
		6	वडा अध्यक्ष	वल वहादुर गुरुङ	9841728246
१०	ऋषिङ्ग गाउँपालकिका		अध्यक्ष	राजेन्द्रकृष्ण श्रेष्ठ	९८४६०३४४९१
			उपाध्यक्ष	गिनुमाया थापा	९८१६१२००४४
		१	वडा अध्यक्ष	कुश बहादुर थापा	९८४६१२९८६८
		२	वडा अध्यक्ष	दल बहादुर थापा	९८१४१०५१२७
		३	वडा अध्यक्ष	भिम बहादुर थापा	९८४६३७३१९७
		४	वडा अध्यक्ष	प्रेम राज श्रेष्ठ	९८४६६१४४४७
		५	वडा अध्यक्ष	बुद्धिमान राना मगर	९८२६१०१३२६
		६	वडा अध्यक्ष	भक्त बहादुर आले	९८१९१०७३१७

		७	वडा अध्यक्ष	दुर्गा बहादुर थापा	९८०६७६५२९५
		८	वडा अध्यक्ष	भरत कुमार श्रेष्ठ	९८४९३२०२९६

अनुसूची - १०

स्थानीय तहका विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरणः

सि.नं.	नाम थर	पद	स्थानीय तह	सम्पर्क नं.
१	सुवास गौतम	इन्जिनियर	व्यास नगरपालिका	९८५६०६५८८९
२	लक्ष्मण पौंडेल	विपद् फोकल पर्सन	भानु नगरपालिका	९८५६०६०९०२
३	राजन गुरुङ	इन्जिनियर	शुक्लागण्डकी नगरपालिका	९८१५१०७१४२
४	अजय सुबेदी	अधिकृत	भीमाद नगरपालिका	९८५६०६०६९८
५	अगमराज उपाध्याय	विपद् फोकल पर्सन	आबुखैरेनी गाँउपालिका	९८५६०६३०९२
६	होम बहादुर भारती	विपद् फोकल पर्सन	देवघाट गाँउपालिका	९८५६०६४४०५
७	विष्णु प्रसाद पोखरेल	आइ.टि.अधिकृत	घिरिङ गाँउपालिका	९८५६००७१८६
८	दिनेश पौडेल	अधिकृत छैठौं	बन्दीपुर गाँउपालिका	९८४६०४३२२१
९	रोमन पण्डित	इन्जिनियर	म्याग्दे गाँउपालिका	९८५६०७६८०
१०	श्रीकृष्ण खनाल	सब-इन्जिनियर	ऋषिङ गाँउपालिका	९८४६९८३६७८

अनुसूचि - ११

जिल्लामा क्रियाशिल पत्रकारहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम थर	ठेगाना	मोबाइल नम्बर	संचार माध्यम
१.	उज्वल पौडेल	व्यास-५,तनहुँ	९८४६१२०३३५	तनहुँ उद्घोष दैनिक
२.	धनपति अधिकारी(डिपी)	बन्दीपुर-५,तनहुँ	९८५६०६०५००	रेडियो बिन्दपुर
३.	अस्मिता खनाल	जामुने-२, तनहुँ	९८४२००७२५५	ग्यालेक्सी फोर के टिभि
४.	प्रताप राना	माझकोट-६, तनहुँ	९८४६१६८९८०	कान्तिपुर टिभि
५.	प्रकाश अधिकारी	घाँसिकुवा-४,तनहुँ	९८५६०६००७०	सेतीमादी दैनिक
६.	मिला कुमारी दरै	व्यास-१,तनहुँ	९८५६०६५६०३	थाहा खवर
७.	विमला दुवाडी	हंसपुर-५ गोरखा	९८४६०७५०५५	ब्यास श्री साप्तहिक
८.	उपेन्द्र खनाल	व्यास-५,तनहुँ	९८५६०२४६६६	नया पत्रिका
९.	किरण श्रेष्ठ	भानु-६तनहुँ	९८०३६४०३३७	रेडियो नेपाल
१०.	प्रदीप काफ्ले	व्यास-१०, तनहुँ	९८५६०४०४३२	दमौली एक्सप्रेस
११.	ओमकार आचार्य	व्यास-८, तनहुँ	९८५६०५१३४५	मादीसेती प्रवाह
१२.	विकास खनाल	म्याग्दे-१, तनहुँ	९८४६११२३०२	दमौली न्यूज
१३.	विष्णु गौतम	व्यास-८, तनहुँ	९८५६०३२८५०	हिमालयन टिभि
१४.	श्रीहरि पौडेल	व्यास-८, तनहुँ	९८४६०१००३८	तनहुँ टिभि
१५.	सोनी शर्मा	केशवटार-७ तनहुँ	९८४६७७६०८०	
१६	साने बहादुर नेपाली	व्यास-१, तनहुँ	९८४६११२५१६	जनचाहाना
१७	मुना कालिराज विके	केशवटार-७,तनहुँ	९८१४१५८८४५	क्यासमिरी साप्ताहिक
१८.	रामशरण नेपाली	कालिका-१ कास्की	९८५६०७७६००	तनहुँ खवर
१९.	ऋषिराम पोखेल	व्यास-२	९८५६०६३७२१	तनहुँ आवाज
२०.	प्रेम प्रसाद पौडेल	विचारी चौतारा-३ स्याङजा	९८४६०६५१४६	खवर पुन्ज
२१.	नारायण खड्का	मिर्लुङ,८ तनहुँ	९८५६०६०३७६	भज्याङ दैनिक
२२.	डम्बर बहादुर अधिकारी	व्यास-१, तनहुँ	९८५६०४०४६१	सेतीमादी दैनिक
२३.	अन्जना तिमल्सेना	बेशिशहर-१ लमजुङ	९८४६०६२५३९	मादीसेती रेडियो
२४	रमेश विकल	व्यास १	९८४६३४१९९६	तनहुँ आवाज
२५.	मदन वाग्ले	दमौली-२ तनहुँ हाल व्यास-३	९८४६०२६२३०	प्रादेशिक खवर
२६.	पूर्ण बहादुर विके	क्यामिन-१ तनहुँ	९८०६७६२९८०	क्यासमीरी
२७.	शेखमहमद हनिफ गोरा मिया	सतिस्वास-४ तनहुँ	९८५६०५५८२८	खवर पुन्ज
२८.	अमरराज नहर्की	व्यास-२	९८४६०११९००	गोरखापत्र
२९	निशा थापा	नाल्मा-७ लमजुङ		भज्याड
३०	सुनिता आचार्य	सतिस्वारा-९ तनहुँ	९८४६८४०४६८	दमौली एक्सप्रेस
३१.	प्रकाशचन्द्र भट्टराई	केशवटार-५तनहुँ	९८५६०६०७८९	लोकवाणी दैनिक
३२.	बसन्त कँडेल	गजरकोट-४,तनहुँ	९८५६०६५१९०	व्यासश्री साप्ताहिक

३३.	चित्र बहादुर गुरुङ	चण्डीभज्याङ-८ चितवन	९८५६०४६४५३	आँबुखैरेनी सन्देश
३४.	पवन पौडेल	व्यास-१०, तनहुँ	९८५६०४१३७५	दमौली न्यूज
३५.	कृष्णचन्द्र न्यौपाने	व्यास-१०, तनहुँ	९८५६०६०४१४	रासस
३६.	राज कुमार श्रेष्ठ विवि	व्यास-८ तनहुँ	९८४६२४५०४४	दैनिक नेपाल
३७.	रामकृष्ण कुँवर	भानु-१३	९८४६२७४४७४	मादीसेती प्रवाह
३८.	माधव पौडेल	व्यास-५, तनहुँ	९८४१६४९६८०	सर्वज्योती साप्ताहिक
३९.	सम्झना रसाइली	व्यास-४,तनहुँ	९८५६०६४२४६	कान्तिपुर
४०.	मदन तिमल्सेना	व्यास-५, तनहुँ	९८५६०६७३०८	नोपल टेलिभिजन
४१.	सूर्यभक्त पौडेल	व्यास-५, तनहुँ	९८४६०९३६५३	उद्घोष न्यूज
४२.	रामबहादुर धामी	पिठौली-२ नवलपवरासी	९८२६१६८७४७	मेरो साथी एफ एम
४३.	अशोक विश्वकर्मा	शुक्लागण्डकी	९८२५१३३९४७	तनहुँ खवर
४४.	एलोज श्रेष्ठ	व्यास-२	९८४६७३५६४८	दमौली अनलाइन
४५.	शीला वाग्ले	व्यास-२, तनहुँ	९८१४१४३१५७	प्रादेशिक खवर
४६.	सविन लामीछाने	व्यास-६, तनहु	९८४४९२७२००	अनलाइन खवर
४७.	राजकुमार आले	खैरेनीटार-४ तनहुँ	९८६९३८०३६५	अन्पुर्ण पोष्ट
४८.	सागर गिरी	बन्दीपुर		व्यास एफ एम
४९	विनोद ढुंगाना	ढोरफिर्दी-४,तनहुँ	९८४६७१२३८३	नागरिक दैनिक
५०.	ममता गुरुङ	शुक्लागण्डकी		शुक्लागण्डकी एफ एम
५१.	हरी खरेल	शुक्लागण्डकी	९८५६०५३३१५	शुक्लान्यज
५२.	शर्मिला विक	बन्दीपुर		छिम्केश्वरी एफ एम
५३.	राजन उपाध्यय	शुक्लागण्डकी		शुक्लागण्डकी एफ एम
५४.	सुरेश सुनार	घासिकुवा-२ तनहुँ		तनहुँ तरङ्ग
५५.	ध्रुवराज सुवेदी	भिमाद	९८४५२१४३१८	विहानी खवर
५६.	शंकराज नहर्की	व्यास-११		तनहुँ टेलिभिजन
५७.	अञ्जन न्यौपाने	व्यास-४		
५८.	मिलन तमाङ्ग	दमौली		

अनुसूची - १२

जिल्लामा सञ्चालित सञ्चार गृहहरु

१: स्थानीय टेलिभिजन

क्र.सं.	संचार माध्यमको नाम	अवस्थित ठेगाना	संचार माध्यमको संख्या	पहुच क्षेत्र जिल्ला	इमेल	सर्म्पक नं.	कैफियत
१	तनहुँ टेलिभिजन	व्यास-३	१ वटा	५ जिल्ला		९८४६०१००३८	

२. एफ एम रेडीयोहरु

क्र.सं.	संचार माध्यमको नाम	अवस्थित ठेगाना	इमेल	सर्म्पक नं.	कैफियत
१	मादीसेती एफ एम	व्यास—३	madisetifm@yahoo.com	९८५६०५१३४५	
२	दमौली एफ एम	व्यास—२	damaulifm94.2@gmail.com	९८४६०११९००	
३	रेडियो बन्दिपुर	बन्दिपुर—१	radio88.80@gmail.com	९८५६०६०५००	
४	पावर एफ एम	बन्दिपुर—१	powerfm95.6@gmail.com	९८५६०४१४००	
५	छिम्केश्वरी एफ एम	बन्दिपुर—१	radiochhimkeshwori@gmail.com	९८५६०४१४००	
६	व्यास एफ एम	बन्दिपुर—१	sagargiri28@gmail.com	९८५६०६०२३२	
७	भिमाद एफ एम	भिमाद बजार	bhimad.fm@gmail.com	९८४६१६८९८०	
८	रेडियो भिमाद	भिमाद बजार	bhimadfmhotnews@gmail.com	९८४५२१४३८	
९	भानु एफ एम	म्याग्दे			
१०	ढोरवाराही एफ एम	शुक्लागण्डकी	radiodhorbarahi@gmail.com	९८४२००७२५५	
११	शुक्ला गण्डकी एफ एम	शुक्लागण्डकी	rajanpokhara@gmail.com	९८६९३८०३६५	
१२	मेरो साथी एफ एम	आँबुखैरेनी		९८२६१६८७४७	

३: दैनिक पत्रिका

क्र.सं.	संचार माध्यमको नाम	अवस्थित ठेगाना	इमेल	सर्म्पक नं.	कैफियत
१	तनहुँ उद्घोष दैनिक	व्यास-२	udghoshdaily@gmail.om, poudelujwal@gmail.com	९८४६१२०३३५ ९८०४१२५२४३	
२	सेतिमादी दैनिक	व्यास-२	setimadidaily@gmail.com	९८५६०४०४६१	

३	मादीसेती दैनिक	व्यास-३	**madisetiprawha@gmail.com**	९८४६०९१३४५	
४	लोकवाणी दैनिक	व्यास-३	**lokwanidaily@gmail.com**	९८५६०६०७८९	
५	भज्याङ दैनिक	व्यास-२	**bhanjyangdml@gmail.com**	९८५६०६०३७६	
६	दमौली खवर	व्यास-२	**damaulikhabardaily@gmail.com**	९८४६०११९००	
७	प्रादेशिक खवर	व्यास-२	**pradeshikkhabar100@gmail.com**	९८४६०२६२३०	
८	तनहुँ खवर	शुक्लागण्डकी	**tanahunkhabardaily@gmail.com**	९८५६०६०९४७	

४: साप्ताहीक पत्रिका

क्र.सं.	संचार माध्यमको नाम	अवस्थित ठेगाना	इमेल	सर्म्पक नं.	कैफियत
१	तनहुँ आवाज साप्ताहिक	व्यास-३	tanahunawajweekly@gmail.com	९८४६०७५७२१	
२	दमौली एक्सप्रेस साप्ताहिक	व्यास-२	damauliexpress.weekly@gmail.com	९८५६०४०४३२	
३	व्यासश्री साप्ताहिक	व्यास-१	vyasshreeweekly@gmail.com	९८४६०६५१९०	
४	बिहानी खवर साप्ताहिक	भिमाद		९८४५२१४३१८	
५	खवरबाटिका साप्ताहिक	व्यास-३	khabarbatika@gmail.com	९८५६०४५८३०	
६	तनहुँ तरङ्ग साप्ताहिक	व्यास-२	tanahuntaranga@gmail.com	९८०७२५७७८५	
७	क्यासमीरी साप्ताहिक	व्यास-२	kyasmirioffsetpress@gmail.com	९८२७१३१६७२	
८	सर्वज्योति साप्ताहिक	व्यास १०	mmadhav.poudel@gmail.com	९८४१६४९६८०	
९	उद्घोष न्युज डटकम	व्यास-१०	**udghoshdaily@gmail.com**	९८०४१२५२४३	
१०	जनचाहाना न्यज डट कम	व्यास-३		९८४६१२५१६	
११	खवर पुन्ज डटकम	व्यास-२	**krishnadml@gmail.com**	९८५६०६०४१४	
१२	दमौली न्युज डट कम	व्यास-३	**pawan.pawanpoudel.poudel@gmail.com**	९८५६०४१३७५	

१३	दमौली अनलाईन डट कम	व्यास-२		९८४६७३५६४८	
१४	खवरबाटिका डट कम	व्यास-१	**kiranstha732@gmail.com**	९८०३६४०३३७	
१५	सर्वज्योति डट कम	व्यास-१०	**mmadhav.poudel@gmail.com**	९८४१६४९६८०	
१६	व्यासश्री डट कम	व्यास-१	**vyasshreeweekly@gmail.com**	९८४६०६५१९०	
१७	शुक्ला न्यज डटकम	शूक्लागण्डकी		९८५६०५३३१५	

धन्यबाद ।